

Bruxelles, den 17. juli 2026
(OR. en)

12071/26

**Interinstitutionel sag:
2026/0203 (COD)**

**ENER 525
FISC 265
ECOFIN 1028
CODEC 1480**

FORSLAG

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	17. juli 2026
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union
Komm. dok. nr.:	COM(2026) 600 final
Vedr.:	Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING om ændring af forordning (EU) 2019/943, for så vidt angår fremtidssikring af elregninger i Unionen gennem reduktion af systemomkostninger og fremme af elektrificering og digitalisering

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2026) 600 final.

Bilag: COM(2026) 600 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 17.7.2026
COM(2026) 600 final

2026/0203 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

**om ændring af forordning (EU) 2019/943, for så vidt angår fremtidssikring af
elregninger i Unionen gennem reduktion af systemomkostninger og fremme af
elektrificering og digitalisering**

{SWD(2026) 600 final}

(EØS-relevant tekst)

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

Europa-Kommissionen ("Kommissionen") vedtog i februar 2025 handlingsplanen for energi til overkommelige priser¹, der indeholder foranstaltninger, som har til formål at nedbringe energiomkostningerne for borgere og virksomheder, hvoraf de fleste skal gennemføres på kort sigt. I handlingsplanen undersøgte de faktorer, der driver energipriserne op, og energiforsyningsomkostninger, beskatning samt net- og systemomkostninger blev udpeget som centrale områder, der skal tages hånd om for at bidrage til at reducere de europæiske forbrugeres energiregninger. Kommissionen fulgte op på denne plan med flere initiativer, herunder retningslinjer om fremtidssikrede netafgifter², pakken om europæiske net³, energipakken for borgerne⁴ og den strategiske køreplan for digitalisering og kunstig intelligens i energisektoren⁵.

I lyset af begivenhederne i Mellemøsten opfordrede Det Europæiske Råd den 19. marts 2026 Kommissionen til hurtigst muligt at fremlægge målrettede foranstaltninger til konkrete tiltag med henblik på at sænke alle komponenter i elpriserne.

Kommissionen reagerede ved at offentliggøre AccelerateEU⁶, hvori den redegjorde for behovet for at reducere energiomkostningerne ved at fremskynde udbredelsen af hjemmeproduceret ren energi og øge elektrificeringstempoet. Dette bør kombineres med yderligere opgradering af elsystemet gennem foranstaltninger om etablering af ny netinfrastruktur, anvendelse af eksisterende infrastruktur og beskatning.

Dette forslag støtter målet med AccelerateEU ved at forbedre udformningen af netafgifter for at sikre omkostningseffektiviteten af transmissions- og distributionsnet og tilskynde både systemoperatører og systembrugere til at gøre bedre brug af den eksisterende infrastruktur. Desuden indføres der beskatningsforanstaltninger, bl.a. for at sikre, at elektricitet beskattes lavere end naturgas. Forslaget præciserer også de nationale tilsynsmyndigheders rolle med hensyn til at sikre effektiv, gennemsigtig og ikkediskriminerende adgang til transmissions- og distributionsnet⁷, herunder i situationer med netoverbelastning, som kan kræve anvendelse af foranstaltninger, der sikrer modenhed og fremskridt for anmodninger om nettilslutning, samt fastsættelse af prioriteringsbetingelser.

Netafgifter

Det fælles elmarked er en af grundpillerne for konkurrenceevne og velstand i vores Union. Unionen er fast besluttet på at arbejde for dekarbonisering, samtidig med at energien gøres mere prisoverkommelig, og energisikkerheden øges. Dette er afgørende for de europæiske industriers konkurrenceevne, som beskrevet i aftalen om ren industri⁸, hvori der også tages fat på behovet for at støtte strategisk autonomi, sikre vitale forsyningskæder og opretholde

¹ COM(2025) 79.

² C/2026/126.

³ COM(2025) 1005.

⁴ COM(2026) 115.

⁵ COM(2026) 501.

⁶ COM(2026) 370.

⁷ Artikel 3, litra q), i forordning (EU) 2019/943.

⁸ COM(2025) 85.

økonomisk velstand. I de seneste år har Unionen gennem to kriser imidlertid stået over for stigende energiomkostninger, hvilket bringer vores konkurrenceevne i fare.

Det europæiske elnet er det mest sammenkoblede i verden og en grundlæggende søjle i det europæiske elmarked. Stigende efterspørgsel efter elektricitet, den stigende elektrificering af slutanvendelser, decentraliseringen af elproduktionen og den fremskyndede udbredelse af vedvarende energi vil kræve betydelige investeringer i modernisering og udvidelse af elnettet samt optimering af den måde, hvorpå elnet udformes og drives. Tidspunkter, hvor der produceres meget elektricitet fra vedvarende energikilder med lave eller negative elpriser – som er blevet mere almindelige i de seneste år⁹ – afspejler behovet for, at systemet bliver mere fleksibelt. Dette er afgørende for at udnytte potentialet i vedvarende energikilder og undgå omkostningsineffektiv begrænsning, samtidig med at der skabes incitament til forbrug på tidspunkter og steder, hvor de billigste energikilder er til rådighed, og hvor omkostningerne ved systemets drift minimeres.

Elsystemets omkostninger dækkes af netafgifter. De finansierer den fysiske opgradering af nettene samt vedligeholdelsen og driften af systemet. Dette er afgørende for udbredelsen af vedvarende energi, elektrificering og ny industriel og erhvervsmæssig efterspørgsel. Netafgifter har i de seneste år i gennemsnit udgjort mellem 24 % og 29 %¹⁰ af husholdningernes elregning (idet de øvrige hovedfaktorer er prisen på energiproduktet, skatter og afgifter samt CO₂-omkostninger). Mens energikomponenten i elprisen forventes at falde, forventes netomkostningerne at blive en endnu større post på elregningerne. Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER) anslår, at der for at opbygge et dekarboniseret EU-energisystem vil være behov for investeringer på et hidtil uset niveau i eltransmissions- og -distributionsnettene¹¹. Dette ville fordoble og endog tredoble de årlige investeringsniveauer fra de seneste årtier. Stigende systemomkostninger kan over tid føre til en betydelig stigning i de samlede netomkostninger på op til 60 % senest i 2050 sammenlignet med 2022.

Bedst mulig udnyttelse af den eksisterende netinfrastruktur og en intelligent og effektiv udformning af netafgifter vil være afgørende for at øge infrastrukturens effektivitet og optimere de samlede systemomkostninger. Navnlig kan netafgifter, der tilskynder til systemeffektivitet, reducere de samlede systemdriftsomkostninger og netafgiftskomponenten i energiregningen, f.eks. ved at mindske behovet for og omkostningerne ved belastningsomfordeling eller ved at sænke spidsbelastningen og dermed behovet for netinvesteringer¹².

⁹ ACER (2026) Key developments in EU electricity and gas markets
<https://www.acer.europa.eu/monitoring/electricity-gas-key-developments-2026>.

¹⁰ ACER (2024) rapport om overvågning af detailmarkedet:
https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Publications/ACER-CEER_2024_MMR_Retail.pdf.

¹¹ ACER's rapport "Electricity infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system", [ACER_2024_Monitoring_Electricity_Infrastructure.pdf](#). Ifølge rapporten *anslås de årlige netinvesteringer i Europa at blive fordoblet frem mod 2050 og nå op på 100 mia. EUR, idet de lavere skøn ligger på 75 mia. EUR*.

¹² I Slovenien førte en tarifreform fra 2024 til et fald i spidsbelastningen på mere end 2,4 %. En undersøgelse fra Agora Energiewende med fokus på Tyskland viste, at dynamiske tariffer kunne øge forbrugernes fleksibilitet betydeligt med potentiale til at flytte 10 % af det samlede årlige elforbrug i 2035. En rapport bestilt af SmartEN viste, at veludformede tariffer kan reducere spidsbelastningen med over 20 % ved høj udbredelse af elkøretøjer.

Derfor er det vigtigt at sikre, at netafgifter tilskynder systemoperatører til at drive nettet effektivt, anvende fleksibilitet og udvikle intelligente elnet samt anvende trådløse løsninger såsom netforbedrende teknologier, samtidig med at incitamentet til at investere i nettet opretholdes, og lige vilkår sikres. Netbrugerne bør tilskyndes til at optræde systemvenligt ved at tilpasse deres energiforbrug eller flytte det til tidspunkter og steder, hvor de billigste energikilder er til rådighed, og hvor det er mest omkostningseffektivt for det samlede system. For at opnå dette foreslås det i handlingsplanen for energi til overkommelige priser at fremsætte et lovgivningsforslag om udformningen af netafgifter. Af denne grund meddelte Kommissionens formand den 16. marts 2026, at Kommissionen vil udarbejde et lovgivningsforslag for at forbedre netinfrastrukturens produktivitet.

Dette forslag imødekommer bekymringerne over stigende energiomkostninger, da disse ikke kun skyldes høje og volatile priser, men også stigende systemomkostninger. Dette sker ved at forbedre udformningen af netafgifter for at sikre transmissions- og distributionsnettenes omkostningseffektivitet og ved at sikre, at både systemoperatører og systembrugere får de nødvendige incitamenter til at sænke systemomkostningerne, herunder gennem bedre udnyttelse af den eksisterende infrastruktur.

Forslaget indeholder stærkere incitamenter for systemoperatører til at øge omkostningseffektiviteten og gøre rettidig netadgang mulig, giver netbrugerne incitamenter til at tilpasse deres forbrugsadfærd, tilskynder til øget gennemsigtighed og forpligter tilsynsmyndighederne til at fastsætte præstationsindikatorer for at øge den effektive netanvendelse og systemeffektiviteten. Alle disse foranstaltninger bør bidrage til at sikre, at netafgifter afspejler de reelle omkostninger, som systemet påføres, og yderligere understøtter effektiv netanvendelse.

Forslaget giver mulighed for, at særlige netafgiftsordninger, der afspejler de reelle omkostninger, kan finde anvendelse på specifikke kategorier af systembrugere på grundlag af deres forbrugsmønster, såsom energiintensive industrier og datacentre. Denne mulighed kombineres med beskyttelsesforanstaltninger for at undgå negative virkninger for prisoverkommeligheden for husholdninger og SMV'er.

For at operationalisere disse ændringer skal forslaget kombineres med tertiær lovgivning om en fælles struktur og en harmoniseret metode for netafgifter i lighed med den eksisterende lovgivning i gassektoren.

Intelligente målere og intelligente elnet

For at forbedre netinfrastrukturens effektivitet skal elsystemet være udstyret med de tekniske og digitale kapaciteter til at overvåge nettets tilstand og optimere netanvendelsen tæt på realtid samt tilskynde eller styre netbrugerne til at optimere deres netanvendelse, navnlig når dette kombineres med solcelleanlæg og hjemmebatterier og/eller dynamiske tariffer. Dette kan yderligere reducere systemomkostningerne, navnlig ved at reducere spidsbelastningerne. Disse kapaciteter sætter systemoperatørerne i stand til at reagere hurtigere og mere effektivt, så de udnytter den eksisterende infrastruktur i større grad, og giver systembrugerne mulighed for at reagere på prissignaler. For at opnå dette er der behov for en bredere understøttende ramme, som kombinerer intelligente målersystemer, intelligente og digitaliserede elnet og mere effektiv videreanvendelse af elnetdata. Uden sådanne understøttende betingelser er forbrugeres, aggregators, leverandørers og systemoperatørers muligheder for at reagere på prissignaler, herunder fra intelligente netafgifter, med henblik på at levere fleksibilitet og optimere systemdriften fortsat strukturelt begrænsede.

Af denne grund ledsages forslaget om netafgifter af begrænsede, men målrettede foranstaltninger vedrørende intelligente målere og intelligente elnet. Med forslaget indføres en EU-dækkende minimumsforpligtelse til udrulning af intelligente målersystemer for at sikre, at mindst 50 % af slutkunderne i hver medlemsstat er udstyret med intelligente målere senest i 2030. Denne andel bør gradvist øges til mindst 75 % af slutkunderne senest i 2033 for at styrke det tekniske grundlag for aktiv forbrugerdeltagelse og en mere detaljeret synlighed i systemet. For medlemsstater med udrulningsniveauer på under 30 % på datoen for denne forordnings ikrafttræden vil en begrænset forlængelse af fristen for målet på 50 % være hensigtsmæssig.

Denne tilgang afspejler den nuværende situation i hele Unionen, hvor udbredelsen af intelligente målere samlet set lå på omkring 60 % i 2024¹³ og 15 medlemsstater allerede har en dækning på over 80 %, i overensstemmelse med de udrulningsniveauer, der er fastsat i bilag II til direktiv (EU) 2019/944¹⁴, hvilket viser, at højere udbredelsesrater kan opnås, mens andre medlemsstater fortsat ligger betydeligt under denne tærskel eller endnu ikke har indledt en storstilet udrulning. Denne ujævne udrulning undergraver det indre markeds effektive funktion og udviklingen af innovative produkter og tjenester. Samtidig bør den foreslåede udrulningsforpligtelse skabe en tilstrækkelig udbredelse i hele Unionen for at støtte en mere effektiv anvendelse af den eksisterende elnetinfrastruktur og sætte forbrugerne i stand til bedre at forstå og styre deres energiforbrug og -omkostninger. Desuden præciseres det i forslaget, at cost-benefit-analyser i henhold til direktiv (EU) 2019/944 kun finder anvendelse på udrulning ud over niveauet på 75 %, hvilket sikrer en sammenhængende EU-dækkende tilgang, samtidig med at fleksibiliteten med hensyn til yderligere udrulning på grundlag af økonomiske hensyn bevares. Det indeholder også bestemmelser om udvikling af fælles indikatorer for intelligente elnet for at støtte en mere sammenhængende overvågning af udbredelsen af intelligente og innovative netløsninger og styrke sammenhængen mellem netregulering, ydeevne og effektiv anvendelse af eksisterende infrastruktur. Vigtigst af alt fastlægges der en målrettet ramme for at forbedre udvekslingen og den sikre videreanvendelse af elnetdata. Det støtter også en effektiv, sikker og fleksibel drift af elsystemet og udviklingen af innovative digitale og datadrevne værktøjer, herunder applikationer med kunstig intelligens, der kan forbedre nettets ydeevne og optimering. Dette er en direkte reaktion på formandens opfordring til netoperatørerne om at forbedre den eksisterende infrastrukturens produktivitet ved at gøre fuld brug af innovative teknologier¹⁵.

Samlet set har disse foranstaltninger til formål at sikre, at de incitamenter, der skabes gennem intelligente netafgifter, kan omsættes til konkrete driftseffektiviseringer og lavere samlede systemomkostninger.

Beskatning

Elektrificeringen af den europæiske økonomi er en strategisk nødvendighed for Unionens konkurrenceevne, energisikkerhed og dekarboniseringsmål. Opnåelsen af et mere elektrificeret og klimaneutralt energisystem kræver betydelige investeringer i elnet og

¹³ ACER/CEER-rapport om overvågning af energidetailmarkedet (november 2025) – landeoversigt (juli 2025).

¹⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

¹⁵ Skrivelse fra formand von der Leyen forud for Det Europæiske Råds møde af 16. marts 2026: "Selv om netafgifter er afgørende (..) Netoperatører kan også gøre mere for at forbedre netinfrastrukturens produktivitet ved **at gøre fuld brug af innovative teknologier**".

infrastruktur. Netafgifter og energibeskatning udgør tilsammen de vigtigste reguleringsmæssige omkostningsfaktorer, der indgår i elregningerne, og er som sådan uløseligt forbundne løftestænger til at tilskynde til elektrificering. Hvis netafgifter behandles isoleret, uden at principperne for beskatning af elektricitet samtidig bringes i overensstemmelse med EU's elektrificering, vil det underminere sammenhængen i og effektiviteten af Unionens energipolitik. Kun ved at sætte ind over for begge elementer på koordineret vis kan dette forslag reducere forbrugernes elomkostninger strukturelt og reelt fremme Unionens elektrificeringsmål.

I overensstemmelse med målene i handlingsplanen for energi til overkommelige priser og AccelerateEU bør en reform af netafgifterne ledsages af målrettede foranstaltninger vedrørende beskatning af elektricitet og mere specifikt de incitamenter til elektrificering, der er indbygget heri, da reformen ellers risikerer ikke at opfylde målet om varigt at reducere omkostningsfaktorerne i elregninger. En sådan tilgang vil derfor have en betydelig negativ indvirkning på overkommeligheden for Unionens forbrugere og på konkurrenceevnen af Unionens økonomi.

Med henblik herpå bringes principperne for beskatning af elektricitet også i overensstemmelse med EU's energi-, miljø- og klimapolitik med dette forslag, hvilket bidrager til EU's indsats for at reducere emissioner. For at øge elektrificeringen af det europæiske energisystem, som nærmere beskrevet i AccelerateEU, bør incitamenterne i medlemsstaternes beskatningssystemer til at anvende naturgas frem for elektricitet vendes om.

Ud over denne bredere foranstaltning omfatter dette forslag en skræddersyet og mere målrettet mulighed for at reducere elbeskatningen for energiintensive industrier, således at afgifterne på elektricitet for disse brugere kan nedsættes yderligere, og incitamentet til elektrificering kan styrkes.

Disse foranstaltninger vil sikre, at de endelige energiomkostninger for forbrugerne reduceres, og at reguleringen af energiomkostninger i højere grad tilpasses de europæiske elektrificeringsmål.

Principperne for energibeskatning som fastsat i denne ændring af forordning (EU) 2019/943 (elektricitetsforordningen) fokuserer på gennemførelsen af de EU-bestemmelser, der fastsætter en minimumssats for elektricitet og naturgas og regulerer medlemsstaternes mulighed for at anvende nedsatte afgiftssatser på elektricitet, der anvendes af energiintensive industrier, som fastsat i Rådets direktiv 2003/96/EF. I overensstemmelse med målene med dette direktiv kan medlemsstaterne fortsat frit fastsætte niveauet for deres energiafgifter, forudsat at de overholder bestemmelserne i direktivet, mens principperne i elektricitetsforordningen vil gøre det muligt at mindske de eksisterende forskelle i incitamenterne til elektrificering i medlemsstaternes energibeskatningsrammer.

Med dette forslag indføres der begrænsede og målrettede ændringer af elektricitetsforordningen, som er strengt nødvendige for at nå målene med forslaget. Eventuelle yderligere ændringer af denne forordning ligger helt uden for dette forslags anvendelsesområde og formål. Kommissionen vil samarbejde konstruktivt med fælleslovgiverne for at sikre, at lovgivningsprocessen vedrørende dette forslag fuldt ud bevarer dets væsentlige omfang og ikke fordrejer det.

Foranstaltninger vedrørende nettilslutning i tilfælde af netoverbelastning

Rettidig adgang til elnettet er afgørende for den europæiske industris, bilindustriens og transportsektorens konkurrenceevne og dekarbonisering – f.eks. ladeparker – samt for digitaliseringen af økonomien, herunder etableringen af datacentre. Det er også en afgørende forudsætning for at opfylde målene i aftalen om ren industri, AccelerateEU og for at opnå klimaneutralitet senest i 2050. Derudover er det afgørende for at opfylde boligbehov og de dermed forbundne grundlæggende samfundsmæssige behov. Disse forsinkelser med hensyn til nettilslutning bremser omstillingen til ren energi og den europæiske økonomiske vækst. På grundlag af den dokumentation, der blev indsamlet i 2025, findes der ventetider ved nettilslutning i mindst 16 medlemsstater.¹⁶ Derfor bliver det stadig mere presserende at nedbringe ventetiden ved nettilslutning i hele EU.

Mens den langsigtede løsning på udfordringen med utilstrækkelig netkapacitet er en fremskyndet og fremadskuende udbygning af nettene, kan der parallelt fremmes mere kortsigtede løsninger for at sikre rettidig nettilslutning af produktion af ren energi og elektrificeret forbrug. Med udgangspunkt i den eksisterende retlige ramme fremlagde Kommissionen en vejledning om effektive og rettidige nettilslutninger¹⁷ ("vejledningen") som led i pakken om europæiske net. Vejledningen indeholdt konkrete henstillinger om koordineret netplanlægning med inddragelse af samfundet og industrien, mere effektiv udnyttelse af eksisterende net, herunder gennem udformning af nettariffer, tilslutningsafgifter eller fleksibilitet, og endelig gennemsigtighed med hensyn til nettets tilslutningskapacitet og tilslutningsprocedurerne. For så vidt angår nettilslutningsprocedurerne understreges det i vejledningen, at det er nødvendigt at gå væk fra tildeling af netkapacitet efter først til mølle-princippet og over til et system, der tager hensyn til modenhed og fremskridt for anmodninger om nettilslutning samt deres indvirkning på overbelastning eller miljømæssige, sociale eller økonomiske hensyn.

Med dette lovgivningsforslag gennemføres de bestemmelser i vejledningen, der vedrører effektive og ikkediskriminerende nettilslutningsprocedurer i tilfælde af overbelastning, i EU's retlige ramme, idet de gældende regler i artikel 6 i direktiv (EU) 2019/944 præciseres yderligere ved udtrykkeligt at nævne muligheden for at prioritere sektorer eller netbrugere inden for en sektor eller muligheden for at tage hensyn til indvirkninger på overbelastning af nettet samt økonomiske, sociale eller miljømæssige hensyn, forudsat at disse er baseret på gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier. Gældende lovgivning omfatter heller ikke udtrykkeligt kriterier for modenhed og fremskridt med henblik på at tackle spekulative eller umodne anmodninger om nettilslutning. En præcisering er nødvendig for at muliggøre fuld gennemførelse af vejledningens bestemmelser og for at præcisere tilsynsmyndighedernes rolle med hensyn til fastsættelsen af betingelserne for netadgang i overensstemmelse med de gældende bestemmelser i artikel 6 og 59 i direktiv (EU) 2019/944. Samtidig giver forslaget mulighed for at tage hensyn til nationale forhold ved at overlade det fulde skøn med hensyn til valget af de respektive foranstaltninger til den nationale tilsynsmyndighed. De skal dog sikre, at der er indført andre foranstaltninger til at afhjælpe overbelastning af nettet, som gennemfører den eksisterende EU-retlige ramme, såsom tværsektoriel netplanlægning med inddragelse af interessenter, fleksible tilslutningsaftaler eller anvendelse af trådløse og digitale løsninger for at sikre neteffektivitet.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område og Unionens politik på andre områder**

¹⁶ Fraunhofer ISI, Fraunhofer IEG, Guidehouse, REKK, Study on network development planning, tariff structures and connection requests for electricity distribution grids, september 2025, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/08843617-9cf8-11f0-97c8-01aa75ed71a1>.

¹⁷ Meddelelse fra Kommissionen "Vejledning om effektiv og rettidig nettilslutning" (C/2025/6703).

Dette foreslåede initiativ er i overensstemmelse med målene om at øge elektrificeringen og samtidig sikre overkommelige priser som fastsat i AccelerateEU og aftalen om ren industri. Derfor er dette forslag også i overensstemmelse med målet i handlingsplanen for elektrificering¹⁸, som er at fremskynde elektrificeringen i energisektoren for at sikre en omkostningseffektiv og sikker energiomstilling og mindske importafhængigheden. Handlingsplanen for elektrificering omfatter horisontale tiltag for at nå vejledende elektrificeringsmål samt sektorspecifikke tiltag rettet mod transport, bygninger og industri. Effektive netafgifter samt netanvendelse og -udvikling er afgørende for handlingsplanens succes.

Forslagets mål om at reducere omkostningerne for forbrugerne, forbedre EU-industriens konkurrenceevne og fremme vedvarende energi og investeringer i kulstoffattige teknologier er i overensstemmelse med rammerne for den europæiske grønne pagt og aftalen om ren industri og på linje med igangværende initiativer. Forslaget imødekommer de problemer, der blev påpeget i Kommissionens handlingsplan for energi til overkommelige priser i februar 2025, nemlig at høje energiomkostninger bringer europæiske virksomheders konkurrenceevne i fare og udgør en betydelig byrde for forbrugerne.

Det er derfor bydende nødvendigt at sikre, at en effektiv udnyttelse af energisystemet, understøttet af en hensigtsmæssig skattestruktur, giver elbrugerne mulighed for at drage fordel af mere forudsigelige og lavere energiomkostninger.

Det foreslåede initiativ er tæt knyttet til og fungerer godt sammen med de lovgivningsforslag, der er fremsat i pakken om europæiske net. Det har til formål at gøre bedst mulig brug af eksisterende netinfrastruktur for at begrænse netomkostningerne til det nødvendige. Det supplerer derfor pakken om europæiske net, som har til formål at gøre planlægningen af ny netinfrastruktur mere effektiv og omkostningseffektiv. Dette omfatter prioriteret overvejelse af alternativer til netudvikling såsom trådløse, intelligente og digitale løsninger eller ikkefossil fleksibilitet såsom fleksibelt elforbrug og lagring i netplanlægningen på både nationalt plan og EU-plan. Forslaget styrker de reguleringsmæssige rammer for udrulningen af trådløse, intelligente og digitale løsninger og deres anvendelse i systemdriften på nationalt plan, mens pakken om europæiske net i højere grad fokuserer på grænseoverskridende infrastruktur. Dette sker ved at sikre, at sådanne løsninger fremmes, når de kan forbedre elnettenes anvendelige kapacitet, fleksibilitet og pålidelighed på en omkostningseffektiv måde. Det styrker den politiske kurs, der allerede er lagt med pakken om europæiske net, om at give trådløse løsninger prioritet i netplanlægningen sammen med ikkefossil fleksibilitet. Med hensyn til netadgang er lovgivningsforslaget fuldt ud i overensstemmelse med målene i pakken om europæiske net, idet det i EU's retlige ramme gennemfører de bestemmelser i vejledningen om effektiv og rettidig nettilslutning, der vedrører effektive og ikkediskriminerende nettilslutningsprocedurer ved håndtering af overbelastning, og dermed styrker det igangværende arbejde med gennemførelsen af vejledningen.

I overensstemmelse med målene for energipakken for borgerne¹⁹ om at styrke forbrugerne og deres deltagelse på energimarkedet søger forslaget også at reducere de endelige energiomkostninger for forbrugerne ved at tilvejebringe de rette incitamenter til at bruge de europæiske net optimalt. Dette er i overensstemmelse med konklusionerne i rapporten om markedsbaserede elforsyningspriser og fremme af betaling for fleksibilitet i detailkontrakter²⁰

¹⁸ COM(2026) 595 Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – handlingsplan for elektrificering.

¹⁹ COM(2026) 115 final.

²⁰ COM(2026) 850 final.

under gennemførelsespakken for energipakken for borgerne, hvilket fremhæver betydningen af udbredelsen af intelligente målere. Forslaget lever op til dette ved at øge nettets observerbarhed ved hjælp af intelligente målere, og det muliggør dermed mere aktiv forbrugerdeltagelse og fremmer fleksibilitet på efterspørgselssiden, samtidig med at det bidrager til at beskytte forbrugerne mod stigende energiomkostninger og sikre de europæiske industriers konkurrenceevne. Med henblik herpå indføres der et EU-dækkende minimumsniveau for udrulningen af intelligente målere med henblik på at opnå tilstrækkelig udbredelse til at understøtte en mere reaktionsdygtig systemdrift og bedre udnyttelse af netkapaciteten. Sideløbende præciseres det, at cost-benefit-analysernes rolle er begrænset til udrulning ud over dette minimumsniveau, hvilket sikrer en ensartet tilgang i hele Unionen, samtidig med at fleksibiliteten for medlemsstaterne bevares.

Det er også i overensstemmelse med Unionens bredere digitale og energipolitiske ramme, herunder forordningen om harmoniserede regler om fair adgang til og anvendelse af data (dataforordningen)²¹, forordningen om harmoniserede regler for kunstig intelligens (forordningen om kunstig intelligens)²² og den gældende elmarkedslovgivning²³ om datahåndtering og interoperabilitet. Forslaget supplerer disse instrumenter ved at imødekomme sektorspecifikke behov i forbindelse med udveksling af elnetdata og udviklingen af innovative digitale og AI-baserede løsninger til drift og optimering af elnetsystemet. Samtidig sikrer det overensstemmelse med EU-reglerne om databeskyttelse, cybersikkerhed, gennemsigtighed og lovlig dataanvendelse og støtter udviklingen af europæiske digitale og AI-baserede løsninger til kritisk energinfrastruktur, hvorved det bidrager til Unionens strategiske autonomi. Det bidrager også til målene i retsakten om udvikling af cloudtjenester og kunstig intelligens (CADA), navnlig ved at forbedre udnyttelsen af eksisterende infrastruktur, hvilket muliggør mere rettidige nettilslutninger og dermed rettidig udrulning af cloud- og AI-infrastruktur, herunder datacentre.

Desuden er forslaget også i overensstemmelse med den europæiske klimalov, da det understøtter emissionsreduktioner gennem forbedret energieffektivitet, fleksibilitet på efterspørgselssiden og integration af vedvarende energikilder og bidrager til et mere dekarboniseret og modstandsdygtigt energisystem.

Med dette forslag opfyldes også det politiske tilsagn, som formand von der Leyen gav, da hun i sit brev af 16. marts 2026 til stats- og regeringscheferne forud for Det Europæiske Råds møde i marts 2026 meddelte, at der er et klart potentiale for at reducere beskatningen af elektricitet, bl.a. gennem lovgivning. Dette kan gøres ved at sikre, at elektricitet beskattes mere fordelagtigt end gas, og ved at tilvejebringe nedsættelser af beskatningen af den elektricitet, der anvendes af energiintensive virksomheder.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

• Retsgrundlag

Forslaget er baseret på artikel 194, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), som udgør retsgrundlaget for at foreslå foranstaltninger, bl.a. til at sikre energimarkedets funktion, fremme energieffektivitet og energibesparelser samt udvikle

²¹ Forordning (EU) 2023/2854.

²² Forordning (EU) 2024/1689.

²³ Direktiv (EU) 2019/944, forordning (EU) 2019/943.

nye og vedvarende energikilder²⁴. På energiområdet har Unionen delt kompetence i henhold til artikel 4, stk. 2, litra i), i TEUF.

Forslaget omfatter også målrettede beskatningsforanstaltninger, som udelukkende har en hjælpefunktion i forhold til hovedmålet for energisystemet, nemlig at sikre energimarkedets funktion som anført i artikel 194, stk. 2, i TEUF. Specifikt er beskatningsforanstaltningerne udformet med henblik på at støtte opfyldelsen af dette mål ved at supplere og styrke målet om at øge netafgifternes omkostningseffektivitet med målrettede foranstaltninger, der har til formål at sænke elomkostningerne for forbrugerne og derved gøre elektricitet mere prismæssigt overkommelig, sikre lige vilkår for energiforbrugere i hele EU og støtte EU's elektrificeringsmål. Disse foranstaltninger består af generelle principper og præciseringer og supplerer den eksisterende EU-harmoniserede ramme som fastsat i Rådets direktiv 2003/96/EF.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

Behov for tiltag på EU-plan

Den voksende andel af billig, variabel og decentraliseret elektricitet fra vedvarende energikilder i hele Unionen kombineret med målet om øget elektrificering for at sikre energiuaafhængighed lægger større pres på de europæiske net. Dette kræver betydelige netinvesteringer, som omsættes til højere netomkostninger, i det mindste på kort sigt, indtil efterspørgslen materialiserer sig fuldt ud, og omkostningerne fordeles på et bredere forbrugergrundlag. Husholdninger og virksomheder i hele Unionen har været udsat for disse højere omkostninger, hvilket påvirker prisoverkommeligheden og konkurrenceevnen.

Dette er et spørgsmål af betydning for hele Unionen, som kræver en sammenhængende retlig ramme i Unionen, og det kan kun løses ved tiltag på EU-plan. Ukoordinerede nationale politikker vedrørende principperne for transmissions- og distributionstariffer kan forvride det indre marked i en sådan grad, at elproduktion, energilagringstjenester eller forbrugere vil være underlagt meget forskellige incitamenter til at deltage i markedet. Incitamentene til at anvende elektricitet frem for naturgas i nationale beskatningssystemer bør strømlines på EU-plan for at sikre ensartede prissignaler i hele EU's energimarked og dermed støtte en samlet tilgang til elektrificering og i forlængelse heraf energisikkerhed.

De gældende regler giver de nationale tilsynsmyndigheder en betydelig margen ved gennemførelsen. Dette har skabt stærkt divergerende netafgiftsordninger i de forskellige medlemsstater. Den øgede integration af EU's elmarkeder kræver imidlertid et tættere samarbejde mellem de nationale aktører. Nationale politiske tiltag i elsektoren har på grund af netsammenkoblinger direkte indvirkning på nabomedlemsstater. Der er behov for en fælles tilgang for at sikre et velfungerende elsystem, effektiv grænseoverskridende handel og effektive grænseoverskridende investeringer samt en hurtigere og bedre koordineret energiomstilling hen imod et mere integreret og energieffektivt energisystem baseret på vedvarende energiproduktion.

Desuden bør bestræbelser på at gøre netafgifterne mere systemvenlige understøttes af fælles understøttende betingelser i hele Unionen. Intelligente målere, intelligente elnet og effektiv udveksling af elnetdata gør det lettere for både systemoperatører og netbrugere at reagere på prissignaler og udnytte den eksisterende infrastruktur mere effektivt. Et minimumsniveau for udrulning af intelligente målere i hele Unionen understøtter disse betingelser ved at sikre en

²⁴ Artikel 194, stk. 1, i TEUF.

tilstrækkelig udbredelse af interoperable løsninger, samtidig med at yderligere udrulning fortsat er genstand for cost-benefit-analyser på nationalt plan. Uden en mere koordineret EU-ramme på disse områder vil de nationale tilgange fortsat være fragmenterede, hvilket vil bremse udviklingen af innovative og data-drevne løsninger på EU-plan. Der er behov for et paneuropæisk system til videreanvendelse af elnetdata for at muliggøre udvikling, afprøvning og opskalering af innovative digitale løsninger til drift og forvaltning af EU's net. Disse løsninger afhænger af adgang til tilstrækkeligt forskelligartede og interoperable netdata af høj kvalitet på tværs af systemer og medlemsstater.

Hvad angår nettilslutningsforanstaltninger i tilfælde af netoverbelastning, præciserer forslaget anvendelsesområdet for de eksisterende regler i artikel 6 i direktiv (EU) 2019/944 i situationer med netoverbelastning ved at gøre det muligt for tilsynsmyndighederne at tilpasse nationale betingelser og foranstaltninger, som de finder hensigtsmæssigt, for at afspejle den særlige situation i en given medlemsstat eller et givet netområde. Forslaget har ingen indvirkning set ud fra nærhedsprincippet, da det fuldt ud opretholder de nationale tilsynsmyndigheders ansvar.

De foreslåede ændringer skaber en balance mellem de forpligtelser og den fleksibilitet, der overlades til medlemsstaterne med hensyn til, hvordan de kan opnå omkostningseffektive netafgifter, effektiv og rettidig netadgang, udrulle intelligente målere, etablere intelligente elnet samt fremme dataudveksling og videreanvendelse af data til innovationsformål.

Desuden er forslagene i denne forordning i overensstemmelse med målene i Rådets direktiv 2003/96/EF, herunder det indre markeds rette funktion.

- **EU-merværdi**

Det er mere effektivt at sikre en passende og omfattende ramme for energiomkostninger, der omfatter netafgifter og skatter på EU-plan, end at enkelte medlemsstater handler ensidigt, da man dermed undgår en fragmenteret tilgang, som kan føre til urimeligt høje netafgifter eller forvridende forskelle i beskatningsstrukturer. De foreslåede foranstaltninger med henblik på at afhjælpe de identificerede mangler ville være mere vidtrækkende og omkostningseffektive, hvis de drives af en fælles retlig og politisk ramme. Desuden vil tiltag på medlemsstatsniveau kun være mulige inden for rammerne af den eksisterende EU-dækkende ramme for netafgifter som fastsat i elektricitetsforordningen og vil ikke kunne gennemføre de nødvendige ændringer af denne ramme.

Samtidig fremlægges der med forslaget en sammenhængende ramme til fremme af trådløse, intelligente og digitale løsninger på alle niveauer i elsystemet. Dette kræver et minimumsniveau for udrulning af intelligente målere for at støtte aktiv forbrugerdeltagelse og en mere effektiv anvendelse af nettet, en struktureret EU-proces med ACER-henstillinger og statusrapportering for at forankre indikatorer for intelligente elnet i reguleringspraksis samt en koordineret og interoperabel tilgang til udveksling og videreanvendelse af elnetdata til innovationsformål.

De foreslåede bestemmelser om nettilslutningsforanstaltninger i tilfælde af netoverbelastning er nødvendige for at skabe klarhed om anvendelsen af artikel 6 i direktiv (EU) 2019/944 i tilfælde af netoverbelastning ved at give tilsynsmyndighederne ret til at fastsætte foranstaltninger og betingelser for prioriteret hensyntagen til økonomiske, sociale, miljømæssige og netmæssige virkninger, modenheten og fremskridtene for ansøgere om netadgang og til at sondre mellem sektorer og inden for sektorer eller grupper af netbrugere, når det er nødvendigt, og på grundlag af gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier.

På samme måde vil støtte til disse ændringer gennem samtidig håndtering af uoverensstemmelser i energibeskatningssystemerne på EU-plan sikre deres effektivitet i alle medlemsstater.

Målene for dette initiativ kan derfor ikke nås af medlemsstaterne alene. Det er her, en indsats på EU-plan skaber merværdi.

- **Proportionalitetsprincippet**

De foreslåede ændringer af elektricitetsforordningen anses for at være forholdsmæssige.

For at give stærkere incitamenter til effektiv udnyttelse af de europæiske net indføres der med de foreslåede foranstaltninger bl.a. styrkede regler om gennemsigtighed og de nationale tilsynsmyndigheders anvendelse af præstationsindikatorer. De nyligt indførte regler om gennemsigtighed kan medføre en øget administrativ byrde og højere omkostninger, især hvad angår de yderligere elementer, som de nationale forvaltninger skal gøre offentligt tilgængelige. Virkningen heraf vil imidlertid være begrænset, fordi de yderligere elementer, der kræver gennemsigtighed, holdes på et minimum og er i overensstemmelse med de elementer, som ACER har fremhævet i sin seneste rapport om bedste praksis, der blev offentliggjort den 26. marts 2025²⁵. Desuden er deres virkning nødvendig og forholdsmæssig for at nå målene om at øge sammenligneligheden af fastsættelsen af tariffer og forbedre systembrugernes forståelse af de tariffer, som de skal betale, så de kan tilpasse deres adfærd i en systemvenlig retning og i sidste ende reducere systemomkostningerne.

De foreslåede foranstaltninger vedrørende trådløse, intelligente og digitale løsninger er forholdsmæssige, fordi de ikke pålægger en ensartet teknologisk model eller et centraliseret EU-system for intelligente elnet og dataudveksling. De er begrænset til, hvad der er nødvendigt for at styre netdriften i en mere omkostningseffektiv retning:

- for det første ved at kræve, at tilsynsmyndighederne fremmer trådløse, intelligente og digitale løsninger, når disse påviseligt forbedrer netkapaciteten, fleksibiliteten eller pålideligheden
- for det andet ved at indføre en fælles ramme for et begrænset antal indikatorer for intelligente elnet for at støtte en mere sammenhængende overvågning og regulatoriske incitamenter
- for det tredje ved at fastsætte målrettede forpligtelser vedrørende udveksling af netdata kombineret med en frivillig ramme på EU-plan for udvikling af innovative digitale værktøjer.

Dette suppleres af et basisniveau for udrulning af intelligente målere, samtidig med at udrulning ud over dette niveau overlades til medlemsstaterne på grundlag af cost-benefit-analyser.

Forslaget kombinerer derfor kun de fælles EU-regler, der er nødvendige for at reducere fragmenteringen og støtte det indre marked, samtidig med at medlemsstaterne, tilsynsmyndighederne og systemoperatørerne gives stor fleksibilitet med hensyn til gennemførelsen. Det begrænser yderligere harmonisering til gennemførelsesretsakter og kun, hvor der er behov for ensartede tekniske krav og forvaltningsmæssige krav.

²⁵ ACER's rapport om praksis for nettariffer af 26. marts 2025, s. 75.

Rapporten er tilgængelig på: [2025-ACER-Electricity-Network-Tariff-Practices.pdf](https://www.acer.europa.eu/~/media/ACER/documents/Network_Tariff_Practices.pdf).

Beskatningsprincipperne går ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå målet om at tilpasse energibeskatningssystemerne til ændringerne af netafgifterne og give fleksibilitet til at fremme elektrificeringen af energiintensive virksomheder.

Hvad angår forslagens bestemmelser om nettilslutningsforanstaltninger i tilfælde af netoverbelastning, overlader disse de nationale tilsynsmyndigheder fuld skønsbeføjelse i overensstemmelse med deres enekompetence til at fastsætte eller godkende betingelserne for adgang til nettet, og de er derfor fuldt ud forholdsmæssige og i overensstemmelse med målet om at muliggøre effektiv netadgang.

Endelig anses den samlede pakke af foreslåede foranstaltninger for at være hensigtsmæssig i betragtning af det overordnede krav om at sikre overkommelige elpriser og europæiske virksomheders konkurrenceevne.

- **Valg af instrument**

Forslaget ændrer elektricitetsforordningen. Eftersom forslaget har til formål at tilføje en begrænset række nye bestemmelser og ændre en begrænset række gældende bestemmelser i dette instrument, er en ændringsretsakt hensigtsmæssig. Den 2. juli 2025 udsendte Kommissionen et udkast til meddelelse med retningslinjer om fremtidssikrede netafgifter med henblik på lavere systemomkostninger²⁶. I denne meddelelse foreslår Kommissionen en udformning af tarifmetoder for netafgifter med henblik på at tilskynde til anvendelse af fleksibilitet og investeringer for at optimere anvendelsen af det eksisterende net, gennemføre netudbygning til de lavest mulige omkostninger og sikre en retfærdig fordeling af netafgifter, der afspejler omkostningerne, samtidig med at europæisk konkurrenceevne, mere vidtgående elektrificering og dekarbonisering fremmes. For at nå disse mål er det imidlertid af allerstørste betydning, at de relevante udformningsprincipper gennemføres i alle medlemsstater. Dette kan kun opnås ved hjælp af retligt bindende instrumenter såsom foranstaltningerne i dette forslag.

Principperne for beskatning af energi, som fastlagt i denne ændring af elektricitetsforordningen, fokuserer på anvendelsen af EU-bestemmelserne om en minimumssats for elektricitet og naturgas og på at give praktisk vejledning om anvendelsen af medlemsstaternes mulighed for at anvende nedsatte afgiftssatser på elektricitet, der anvendes af energiintensive industrier, som fastsat i Rådets direktiv 2003/96/EF. I overensstemmelse med målene med dette direktiv kan medlemsstaterne fortsat frit fastsætte niveauet for deres energiafgifter, forudsat at de overholder bestemmelserne i direktivet, mens principperne i denne forordning vil gøre det muligt at mindske de eksisterende forskelle i incitamenterne til elektrificering i medlemsstaternes energibeskatningsrammer.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSETER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Høringer af interesserede parter og konsekvensanalyser**

Dette forslag indgår i Kommissionens reaktion på energikrisen, der blev udløst af konflikten i Mellemøsten og lukningen af Hormuzstrædet. Selv om Unionen i de seneste år i høj grad har fremskyndet energiomstillingen i retning af et effektivt, fleksibelt og sammenkoblet system, der er baseret på hjemmeproducerede og rene energikilder, er den fortsat afhængig af import

²⁶ C(2025) 4010.

af fossile brændstoffer. Over halvdelen (57 %) af den energi, der forbruges i Europa, stammer fra importerede fossile brændstoffer.

Stigende priser har været den umiddelbare følge af konflikten, og dette har øget Unionens omkostninger til fossile brændstoffer med 500 mio. EUR/dag. Der er ingen umiddelbar trussel mod forsyningssikkerheden, selv om lagrene af visse brændstoffer er knappe. Unionen er i færd med at reducere andelen af fossile brændstoffer i sin elproduktion, men gas og olie dominerer fortsat inden for opvarmning, industri og transport og er et vigtigt input til industrielle værdikæder (f.eks. kemikalier, plast og gødning). Dette udsætter de europæiske husholdninger og virksomheder, navnlig SMV'er og energiintensive industrier, og deres medarbejdere for globale prisstigninger. Desuden er krisens mulige virkninger for BNP-væksten og inflationen betydelige, og dens indvirkning vil sandsynligvis kunne mærkes i mindst flere måneder og rækker langt ud over energisektoren med økonomiske, beskæftigelsesmæssige og sociale konsekvenser.

I denne sammenhæng er der behov for en hurtig EU-indsats for at undgå betydelig skade for EU's elforbrugere, navnlig for at nedbringe elregningerne og EU's afhængighed af fossile brændstoffer. I marts 2026 opfordrede Det Europæiske Råd Kommissionen til hurtigt at forelægge målrettede foranstaltninger – på tværs af alle elprisernes komponenter – til konkrete tiltag til at sænke elpriserne og håndtere uforholdsmæssig stor volatilitet på kort sigt, herunder for energiintensive sektorer, idet der tages hensyn til medlemsstaternes forskellige situationer²⁷. Kommissionen reagerede med AccelerateEU-meddelelsen²⁸, hvori vedtagelsen af et lovgivningsforslag om to væsentlige komponenter af elregningen, dvs. netafgifter og beskatning, i maj 2026 blev bebudet.

På grund af behovet for hurtige foranstaltninger og vedtagelse af dette forslag inden for en yderst kort tidsramme har det medlem af Kommissionen, der er ansvarligt for bedre regulering, derfor indrømmet en særlig undtagelse fra at foretage en konsekvensanalyse og særlige høringer af interessenter forud for vedtagelsen af dette forslag. I overensstemmelse med principperne om bedre regulering, som fastsat i meddelelsen²⁹ om en enklere, klarere og bedre håndhævet EU-regelsamling, er der udarbejdet et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager forslaget. I arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene redegøres der for baggrunden og begrundelsen for Kommissionens forslag samt for, hvordan de foranstaltninger, der præsenteres deri, vil øge omkostningseffektiviteten af netdriften og fremme elektrificering og i sidste ende reducere systemomkostningerne. Desuden fremlægges den foreliggende dokumentation, der er relevant for de foreslåede foranstaltninger, i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene.

Dette initiativ byggede imidlertid på konklusionerne fra nylige offentlige høringer om pakken om europæiske net samt den strategiske køreplan for digitalisering og kunstig intelligens i energisektoren. Under høringen om pakken om europæiske net var 76 % af respondenterne enige i, at der er behov for yderligere foranstaltninger for at øge effektiviteten af det eksisterende net, mens 62 % af respondenterne ligeledes var enige i, at der også er behov for at øge synligheden af og kvantificere fordelene ved digitale, innovative og netforbedrende teknologier.

²⁷ [en-20260319-european-council-conclusions.pdf](#).

²⁸ [7fac9eea-5717-4182-a368-bd68c427ff4c_en](#).

²⁹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_26_902.

Ifølge den undersøgelse, som Europa-Kommissionen havde bestilt,³⁰ var mindst 16 medlemsstater udsat for køer ved nettilslutning medio 2025. Nogle lande er sjældent berørt på grund af langsommere elektrificering eller udbredelse af vedvarende energikilder, mens andre oplever alvorlig netoverbelastning. Andre analyser³¹ viste, at nogle køer svarede til 30 gange spidsbelastningen i 2024, hvilket pegede på tilstedeværelsen af spekulative og umodne anmodninger i køen. Tilstedeværelsen af spekulative og umodne anmodninger, der hindrer rettidig netadgang, blev også bekræftet i forbindelse med en målrettet høring af interessenter som led i pakken om europæiske net, der fandt sted i perioden 25. juni-25. juli 2025. Blandt de respondenter, som repræsenterede systemoperatører, tilsynsmyndigheder, medlemsstater, interessenter på energimarkedet samt repræsentanter for civilsamfundet, var 66 % enige i, at der er et problem med spekulative og umodne anmodninger i deres geografiske område og i EU, og 56 % var enige i, at netkapacitet er blokeret på grund af stagnerende anmodninger. Desuden var 82 % af respondenterne enige eller delvis enige i, at foranstaltninger, der bidrager til at afhjælpe overbelastning i nettet som led i nettilslutningsprocedurerne, kunne være nyttige. Et lidt lavere antal respondenter (71 %) var enige eller delvist enige i merværdien af foranstaltninger, der tager hensyn til tilslutningsanmodningers bidrag til den rene omstilling eller tjenester af almen interesse, eller baseret på andre kriterier.

I den åbne offentlige høring om den strategiske køreplan for digitalisering og kunstig intelligens i energisektoren erklærede de fleste deltagere sig enige eller meget enige i, at et EU-dækkende initiativ til udvikling af AI-grundmodeller ville fremskynde udbredelsen af digitale løsninger og AI-løsninger i energisystemet. Ifølge denne gruppe af adspurgte deltagere er der stor tillid til, at fremme af samarbejde kan fremskynde udbredelsen af digitale værktøjer og AI-løsninger i energisektoren. Omkring 60 % af deltagerne var enige i udbredelsen af AI-grundmodeller, men de fleste af disse (45 %) tog et forbehold: Der bør udvises forsigtighed. AI-grundmodeller bør undersøges i specifikke anvendelsestilfælde – f.eks. net – med klare beskyttelsesforanstaltninger og en klar styringsramme. Opbygning af partnerskaber, navnlig samarbejde mellem netoperatører, den akademiske verden og forskningsverdenen, blev rangeret som det vigtigste tiltag (næst efter tilskud og finansiering), der mest effektivt ville styrke Unionens evne til at innovere med intelligente energisystemer. Med hensyn til yderligere foranstaltninger var respondenterne klart enige om at udpege samarbejds miljøer som centrale. "Støtte til at skabe økosystemer/knudepunkter, der samler udviklere og aktører inden for energisektoren for at udvikle AI-baserede løsninger, applikationer, grundmodeller mv." blev nævnt 81 gange. Sikring af reguleringsmæssig klarhed og prioritering heraf i kommende lovgivning blev ofte nævnt blandt de mest effektive tiltag til at udvikle en koordineret ramme for at fremme AI og digitale teknologier i energisektoren.

Kommissionen planlægger at fortsætte dialogen med interessenterne for at sikre en vellykket gennemførelse af denne forordning.

- **Målrettet regulering og forenkling**

³⁰ Fraunhofer ISI, Fraunhofer IEG, Guidehouse, REKK, Study on network development planning, tariff structures and connection requests for electricity distribution grids, september 2025, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/08843617-9cf8-11f0-97c8-01aa75ed71a1>.

³¹ Boston Consulting Group Centre for Energy Impact: Mind the queue, Connection reform for the electricity grid, 2025. <https://web-assets.bcg.com/f5/79/77645d12463793d174af9ae00d4a/mind-the-queue-connection-reform-for-the-electricity-grid-r2.pdf>.

De foreslåede ændringer af elektricitetsforordningen fokuserer på det, der anses for nødvendigt for at nå målet om at imødegå stigende systemomkostninger ved at tilskynde systemoperatører og systembrugere til at handle på en systemvenlig og omkostningseffektiv måde. De udgør ikke en fuldstændig revision af dette instrument.

Forslaget om at gøre netafgifterne mere omkostningseffektive kan øge de administrative krav til de nationale forvaltninger, men disse er forholdsmæssige som forklaret ovenfor. Samtidig vil den forventede økonomiske virkning gavne virksomheder og forbrugere ved at bidrage til lavere energiregninger. Indvirkningen på de nationale forvaltninger anses for at være minimal sammenlignet med den nuværende ramme, da de økonomiske gevinster ved reformen vil opveje eventuelle administrative omstrukturingsomkostninger på kort eller langt sigt.

For så vidt angår indikatorer for intelligente elnet bygger forslaget på eksisterende reguleringspraksis. De nationale tilsynsmyndigheder er allerede i henhold til direktiv (EU) 2019/944 forpligtet til at overvåge og vurdere udviklingen af intelligente elnet, og ACER og Rådet af Europæiske Energiregulatorer (CEER) har allerede udført analysearbejde på dette område. Forslaget skaber derfor ikke en helt ny rapporteringslogik, men strukturerer og strømliner snarere eksisterende praksis på EU-plan for at støtte mere sammenhængende overvågning og reguleringsmæssig opfølgning.

For så vidt angår intelligente målersystemer bygger forslaget på den eksisterende ramme i direktiv (EU) 2019/944 ved at indføre et minimumsudrulningsniveau i hele Unionen, samtidig med at cost-benefit-analysers rolle for udrulning ud over dette niveau opretholdes, hvorved den nuværende tilgang præciseres og finjusteres uden at indføre en ny reguleringsmekanisme.

For så vidt angår udveksling af netdata mellem systemoperatører bygger forslaget videre på de eksisterende, men mere generelle samarbejds- og datadelingsforpligtelser i *EU-retten* på elektricitetsområdet, navnlig for så vidt angår samarbejde om netplanlægning og -drift mellem transmissionssystemoperatører (TSO'er) og distributionssystemoperatører (DSO'er). Det gør disse forpligtelser mere operationelle og formålsdrevne ved at præcisere, at dataudvekslingen skal støtte udviklingen og den effektive anvendelse af intelligente elnet og innovative datadrevne løsninger til systemdrift, hvorved retlig uklarhed og fragmentering mindskes frem for at skabe et nyt lag af forpligtelser.

For så vidt angår den ramme, der støtter kontrolleret videreanvendelse af elnetdata til forskning og innovation, bygger forslaget på bottom-up-initiativer, som netoperatører og deres repræsentative organer allerede er ved at udvikle. Det pålægger ikke obligatorisk deltagelse, men skaber en klarere retlig ramme og styringsramme for frivilligt samarbejde, der allerede er ved at opstå i praksis, for at muliggøre skalering, retssikkerhed og fælles beskyttelsesforanstaltninger i hele Unionen.

De foreslåede ændringer vedrørende beskatning mindsker regelbyrden for energiintensive virksomheder og nationale forvaltninger ved at fjerne visse forudgående betingelser for anvendelsen af lavere punktafgiftssatser. Ændringer af beskatningssatser som følge af ændringerne i dette forslag kan gennemføres på nationalt plan gennem målrettede ændringer af den nationale ramme i de almindelige lovgivningsprocesser (på skatte- og afgiftsområdet) og påvirker ikke regelbyrden.

For så vidt angår de foreslåede bestemmelser om nettilslutningsforanstaltninger ved overbelastning bygger forslaget fuldt ud på artikel 6 i direktiv (EU) 2019/944 og på vejledningen om effektiv og rettidig nettilslutning og præciserer de nationale

tilsynsmyndigheders eksisterende ansvar for at fastsætte betingelser for ikkediskriminerende og gennemsigtig tredjepartsadgang til nettet, hvilket derfor ikke medfører nogen yderligere administrativ byrde.

- **Grundlæggende rettigheder**

Der er ikke konstateret nogen negativ indvirkning på de grundlæggende rettigheder.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

De budgetmæssige virkninger af dette forslag vedrører ACER's og Kommissionens ressourcer, som er beskrevet i den finansieringsoversigt, der ledsager forslaget. For at ACER kan gennemføre de nye opgaver, er det nødvendigt både med to supplerende fuldtidsækvivalenter for ACER fra 2026 og frem samt tilsvarende finansielle ressourcer. Kommissionens arbejdsbyrde vil stige med 5 fuldtidsækvivalenter.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Kommissionen vil overvåge medlemsstaternes og andre aktørers overholdelse af de foranstaltninger, der i sidste ende vedtages, og træffe håndhævelsesforanstaltninger, når det er nødvendigt. Kommissionen vil også holde kontakt med ACER og de nationale tilsynsmyndigheder.

Desuden vil Kommissionen for at lette gennemførelsen af de foranstaltninger, der i sidste ende vedtages, stå til rådighed for bilaterale møder og telefonsamtaler med medlemsstaterne om specifikke spørgsmål.

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

Ændringerne af de eksisterende principper for transmissions- og distributionsnettariffer indeholder yderligere præciseringer af gældende og yderligere kriterier for at sikre en omkostningseffektiv anvendelse af elnetene. De bemyndiger desuden Kommissionen til at vedtage delegerede retsakter i form af retningslinjer om en fælles struktur og en harmoniseret metode for transmissions- og distributionstariffer, herunder detaljerede betingelser, hvorunder tilsynsmyndighederne kan indføre særskilte netafgiftsordninger for specifikke kategorier af systembrugere, samt harmoniserede regler om de proceduremæssige og materielle krav til offentlige høringer om relevante udkast til tarifmetoder.

Ændringerne pålægger tilsynsmyndigheder at fremme trådløse, intelligente og digitale løsninger for at støtte en mere omkostningseffektiv anvendelse af eksisterende infrastruktur, inden der gribes til konventionel netudvidelse.

Ændringerne fastsætter desuden en struktureret ramme på EU-plan for indikatorer for intelligente elnet med henblik på at muliggøre intelligente elnet og innovative datadrevne løsninger til overvågning, optimering og koordinering af netdriften. ACER får til opgave at udstede en henstilling om et begrænset sæt indikatorer og offentliggøre regelmæssige statusrapporter på EU-plan, mens Kommissionen bemyndiges til at vedtage gennemførelsesretsakter.

Med de foreslåede ændringer indføres også en klarere, mere operationel forpligtelse for transmissions- og distributionssystemoperatører til at forvalte og udveksle elnetdata på en måde, der muliggør udvikling, udrulning og effektiv anvendelse af intelligente elnet.

Ændringerne skaber en ramme for frivilligt samarbejde mellem systemoperatører, som i fællesskab faciliteres af det europæiske net af transmissionssystemoperatører for elektricitet (ENTSO-E) og EU DSO-enheden, med henblik på at udvikle, teste, integrere og udrulle innovative digitale værktøjer til netdrift og -optimering. De formaliserer de centrale elementer vedrørende forvaltning, adgang, cybersikkerhed, overholdelse og livscyklusforvaltning, der er nødvendige for et sådant samarbejde. De giver også Kommissionen mulighed for at afgive en udtalelse om den foreslåede ordning og vedtage gennemførelsesretsakter, der fastsætter fælles krav til datamodeller, formater, grænseflader, gennemsigtighed og risikostyring. Formålet er at skabe et sektorspecifikt retsgrundlag for lovlig, sikker og kontrolleret videreanvendelse af elnetdata til forskning og innovation i offentlighedens interesse, herunder avancerede analyser og AI-baserede løsninger.

Ændringerne indfører et minimumskrav for hele Unionen om udrulning af intelligente målersystemer, idet medlemsstaterne pålægges at sikre dækning af mindst 50 % af slutkunderne senest den 31. december 2030 og mindst 75 % senest den 31. december 2033, med mulighed for en begrænset forlængelse af fristen for at nå målene i behørigt begrundede tilfælde.

Det præciseres, at cost-benefit-analyser i henhold til direktiv (EU) 2019/944 fortsat kan finde anvendelse, men kun ud over tærsklen på 75 %.

Forslaget vedrørende punktafgifter for elektricitet fastsætter, at minimumsbeskatningsniveauet for elektricitet skal være lavere end det minimumsbeskatningsniveau, der gælder for naturgas. Desuden skal betingelserne for at anvende en nedsat sats ned til nul for beskatning af elektricitet til energiintensive virksomheders brug anses for at være opfyldt i betragtning af de positive miljø- og klimavirkninger af den øgede anvendelse af elektricitet og dens rolle med hensyn til at nå EU's nettonulmål.

Forslaget vedrørende nettilslutningsforanstaltninger i tilfælde af overbelastning af nettet indeholder yderligere præciseringer af tilsynsmyndighedernes eksisterende ret og ansvar for at vedtage foranstaltninger og fastsætte betingelser for ikkediskriminerende, objektiv og gennemsigtig tredjepartsadgang i henhold til artikel 6 i direktiv (EU) 2019/944. Dette sker ved at præcisere, at tilsynsmyndighederne kan tage hensyn til de virkninger, som anmodninger om nettilslutning kan have for overbelastning af nettet, og kan tage hensyn til økonomiske, sociale eller miljømæssige hensyn samt til modenheden af anmodningerne om nettilslutning og deres fremskridt, mens de befinder sig i nettilslutningskøen. Tilsynsmyndighederne kan også vedtage betingelser for prioritering af økonomiske sektorer eller grupper af brugere samt fastsætte betingelser for behandling af brugere inden for sektorerne eller grupperne af brugere, samtidig med at det sikres, at sådanne betingelser er ikkediskriminerende, åbne og gennemsigtige. Samtidig bør tilsynsmyndigheder sikre, at de gældende foranstaltninger til håndtering af overbelastning af nettet gennemføres behørigt, navnlig prioriteret behandling af trådløse, intelligente og digitale løsninger, fleksible tilslutningsaftaler eller tidlig inddragelse af interessenter i den tværsektorielle netplanlægning.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om ændring af forordning (EU) 2019/943, for så vidt angår fremtidssikring af elregninger i Unionen gennem reduktion af systemomkostninger og fremme af elektrificering og digitalisering

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 194, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget,

efter den almindelige lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Høje elomkostninger påvirker husstande og virksomheder i hele Unionen negativt og undergraver derved det indre markedes konkurrenceevne og den sociale samhørighed. Mens omkostningerne ved energiproduktet i elregningen bestemmes af udbud og efterspørgsel, kan elregningernes reguleringsmæssige komponenter, nemlig netafgifter og beskatning, i højere grad bringes i overensstemmelse med Unionens energi- og klimamål. For at give konkret hjælp til elforbrugerne bør der vedtages et sammenhængende sæt foranstaltninger rettet mod disse komponenter i elregningerne.
- (2) De foranstaltninger vedrørende netafgifter, der fastsættes i denne forordning, har til formål at optimere netomkostningerne gennem en række foranstaltninger, herunder øget effektivitet i nettet, forbedrede omkostningsfordelingsmekanismer og øget efterspørgselsfleksibilitet. For yderligere at øge efterspørgselsfleksibiliteten forbedrer udrulningen og den effektive anvendelse af intelligente elnet, intelligente målersystemer og interoperable data desuden elsystemets observerbarhed og kontrollerbarhed. Disse værktøjer muliggør mere effektiv netdrift og netplanlægning samt aktivering af fleksibilitetsressourcer til de laveste omkostninger. Ved at reducere ineffektiviteten i transmissionen og distributionen af elektricitet, herunder gennem mere datadrevet netforvaltning og mere præcise prissignaler for fleksibelt forbrug og fleksibel produktion, vil disse foranstaltninger i sidste ende sænke netafgiftskomponenten i elregningerne og derved bidrage til det overordnede mål om at reducere energiomkostningerne for slutforbrugerne.
- (3) Bestemmelserne om beskatning i denne forordning er underordnede i forhold til foranstaltningerne vedrørende netafgifter og er nødvendige for at støtte målet om at

reducere elregningerne. Reduktioner af netafgifterne slår muligvis ikke fuldt ud igennem i form af lavere elregninger for slutforbrugere, hvis elektricitet fortsat pålægges højere beskatning end fossile brændstoffer. En sådan forskel risikerer at opveje fordelene ved lavere netafgifter og undergrave Unionens bredere mål om overkommelige priser og elektrificering.

- (4) En fremskyndelse af elektrificeringen af Unionens energisystem kan bidrage til at reducere energiomkostningerne og eksponeringen for fossile brændstoffers prisvolatilitet ved at muliggøre øget anvendelse af indenlandsk vedvarende og kulstoffattig elektricitet, navnlig hvor elektrificering understøttes af en passende udformning af tariffer, effektive teknologier og fleksibilitet. Intelligente målere og intelligente elnet, understøttet af sikker og interoperabel dataudveksling mellem systemoperatører, markedsdeltagere og slutkunder, er vigtige forudsætninger for en sådan fleksibilitet, da de gør det muligt for elforbrug, elproduktion og ellagring at reagere mere effektivt på systemets behov og prissignaler. Overgangen til elektrificering hæmmes imidlertid, hvis nationale beskatningsrammer fortsat begunstiger fossile brændstoffer frem for elektricitet og derved mindsker incitamentet til at skifte til løsninger baseret på vedvarende og kulstoffattig energi med lavere omkostninger.
- (5) For effektivt at sænke elregningerne og støtte Unionens energi- og klimamål bør der vedtages en tostrengt tilgang, der omfatter både en forøgelse af elnettenes effektivitet og en tilpasning af beskatningsprincipperne. De foranstaltninger vedrørende beskatning, der fastsættes i denne forordning, harmoniserer ikke skattesatser eller skatteniveauer, men sikrer, at elektricitet ikke pålægges en højere skattebyrde end gas. Ved at fjerne reguleringsmæssige hindringer, der ellers kunne hæmme overkommelige elpriser og overgangen til elektrificering, støtter disse bestemmelser denne forordnings primære mål, samtidig med at medlemsstaternes kompetence på skatteområdet respekteres.
- (6) Det primære mål med disse foranstaltninger, dvs. øget effektivitet i nettet gennem smartere netafgifter, intelligente og digitale teknologier og strømlinet dataudveksling, bør til gengæld også sikre en effektiv udvidelse af elnettet. Netudvidelse er ofte nødvendig for at fremskynde nettilslutninger og imødekomme den stigende efterspørgsel efter elektricitet fra systembrugere som f.eks. datacentre, energiintensive industrier og markedsdeltagere i transportsektoren.
- (7) Netafgifter eller tariffer omfatter tilslutningsafgifter og brugsafgifter. Tilslutningsafgifter betales typisk som en engangsbetaling for tilslutning til elnettet. Brugsafgifter er knyttet til brugen af elnettet. Brugsafgifter omfatter afgifter for opførelse, opgradering, vedligeholdelse og drift af transmissions- og distributionsinfrastrukturen, afgifter for transmissions- og distributionstab, afgifter for systemoperatørers indkøb af systemydelser og afgifter for udtag eller tilførsel af elektricitet. I betragtning af at netafgifter er en væsentlig faktor i elomkostningerne og en vigtig drivkraft for at sikre et omkostningsoptimalt energisystem, kan harmoniserede regler støtte lige vilkår og udbrede god praksis til alle medlemsstater. Dette fremmer en mere effektiv tilgang, som kan sænke omkostningerne og have en positiv indvirkning på elpriserne for Unionens forbrugere og på den europæiske økonomis konkurrenceevne. Med henblik herpå bør netafgifter være gennemsigtige og ikkediskriminerende, afspejle omkostningerne og give de rette incitamenter til både systemoperatører og systembrugere i forhold til at få elsystemet til at fungere omkostningseffektivt.

- (8) Netafgifterne bør afspejle de omkostninger, som systemoperatørerne afholder for at udvikle og drive et omkostningseffektivt net, i det omfang sådanne omkostninger svarer til omkostningerne hos en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatør, under hensyntagen til drifts- og kapitaludgifter. Netafgifter bør også omfatte et passende investeringsafkast. For at opnå omkostningseffektiv anvendelse af nettet og i overensstemmelse med princippet om energieffektivitet først bør tariffer give systemoperatørerne incitament til at minimere elektricitetstab og optimere anvendelsen af eksisterende net, herunder gennem anvendelse af fleksibilitetstjenester og udrulning af trådløse og digitale løsninger, intelligente elnet og intelligente målersystemer. Netafgifter bør desuden udformes således, at de giver systembrugerne de nødvendige incitamenter til at bidrage til større fleksibilitet i nettet og til at undgå ineffektiv begrænsning, samtidig med at energi kan anvendes der, hvor de billigste energikilder er tilgængelige, og når det er mest omkostningseffektivt for det samlede system. Netafgifter bør også give lokaliseringsbestemte investeringssignaler og indeholde kapacitets- og tidsdifferentierede elementer. Sidstnævnte kan være af statisk eller dynamisk karakter for at give systembrugerne incitament til at anvende nettet mere effektivt. Endvidere bør omkostninger, som systembrugere forårsager ved enten at tilføre elektricitet til nettet eller udtage elektricitet fra nettet, også tages i betragtning i den samlede netafgiftsmetode.
- (9) For at sikre lige vilkår for alle markedsdeltagere på de sammenkoblede europæiske elmarkeder bør netafgifter anvendes på en måde, der ikke forskelsbehandler mellem produktion tilsluttet på distributionsniveau og produktion tilsluttet på transmissionsniveau. Derudover bør netafgifter ikke mindske incitamentet i forhold til aggregering, energifællesskaber, egenproduktion, eget forbrug, lagring eller deltagelse i fleksibelt elforbrug og bør muliggøre effektiv og rettidig tredjepartsadgang. For så vidt angår lagring, bør netafgifter anvendes til at fremme netvenlig adfærd, og de bør afspejle fordelene for nettet uden at modvirke udrulningen af lagringsaktiver. Tarifordninger bør desuden tage hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for lagerfaciliteter, ved at undgå "dobbeltpåkrævning", samtidig med at lagringens samlede omkostningsvirkning på netomkostningerne afspejles.
- (10) Eventuelle særlige tarifordninger for specifikke kategorier af systembrugere, såsom energiintensive industrier og datacentre, bør overholde princippet om afspejling af omkostningerne. Selv om datacentres elforbrug forventes at stige betydeligt i de kommende år og øge presset på elnet og tariffer, kan deres optimale placering, forbrugstidspunkt og forbrugsprofil støtte deres effektive tilslutning til og integration i elsystemet og bør fremmes gennem nettatariffer, navnlig når datacentre kan levere tjenester til energisystemet, f.eks. ved at tilføre nettet fleksibilitetstjenester, yderligere energilagring og produktion af ren energi.
- (11) Tilsynsmyndighederne spiller en afgørende rolle med hensyn til at sikre, at tariffer udformes på den mest hensigtsmæssige måde for at sikre nettets omkostningseffektivitet samt, at der er tilstrækkelige investeringer til den nødvendige netdrift og netudvikling. I betragtning af behovet for at garantere lige vilkår og sikre en effektiv anvendelse af de europæiske elnet bør tilsynsmyndighederne anvende konsekvente og objektive benchmarkingkriterier. I den forbindelse bør tilsynsmyndighederne fastsætte præstationsindikatorer, herunder indikatorer for intelligente elnet, for at vurdere, i hvilket omfang systemoperatørerne driver og udvikler nettet på en omkostningseffektiv måde. I betragtning af sin ekspertise og erfaring bør Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER) bistå tilsynsmyndighederne med denne

opgave, herunder ved at foretage en effektivitetssammenligning af transmissionssystemoperatører. I betragtning af det meget forskelligartede landskab af distributionssystemer i hele Unionen, hvor mere end 2 600 distributionssystemoperatører har en licens, er tilsynsmyndighederne bedst egnede til at foretage effektivitetssammenligninger af distributionssystemoperatører på nationalt plan.

- (12) I betragtning af presset på elregningerne, behovet for betydelige investeringer i nettet og nødvendigheden af at sikre overkommelige elpriser og den europæiske industris konkurrenceevne bør medlemsstaterne kunne afsætte midler fra deres almindelige budget til elnettet, herunder ved at afsætte specifikke dele af samhørighedsmidlerne eller andre tilgængelige EU-midler til investeringsstøtte til netudvikling. Sådanne tilførsler af offentlige midler til støtte for de samlede netomkostninger bør kun tillades, i det omfang de er ikkediskriminerende, i overensstemmelse med de gældende retlige krav og princippet om afspejling af omkostningerne og ikke undergraver det indre marked. Det er desuden vigtigt at sikre, at en sådan offentlig støtte er målrettet og midlertidig og giver samlede fordele gennem fremskyndelse af dekarboniseringen, f.eks. gennem elektrificering af industrielle forbrugere, og gennem markedsintegration, såsom investeringer i samkøringslinjer, større netopgraderinger eller offshore-nettilslutningsinfrastruktur, og opfylder visse specifikke behov i nettet, såsom investeringer, der reducerer ventetiderne for nettilslutninger. Anvendelsen af offentlige midler bør dog ikke forsinke investeringer i nødvendig infrastruktur eller forvride den optimale placering af elproduktionsenheder.
- (13) Muligheden for at sammenligne tariffer er afgørende for, at systembrugere kan handle systemvenligt. Dette forbedrer ikke blot deres forståelse af de gældende tariffer, men hjælper dem også med at forstå, hvordan de kan tilpasse deres adfærd i forhold til systemet for at betale lavere tariffer. For at øge sammenligneligheden ved tariffastsættelsen er der behov for større gennemsigtighed. Yderligere gennemsigtighed vil også gøre det muligt for tilsynsmyndighederne at indføre bedste praksis og foretage deres respektive omkostningseffektivitetsvurderinger, når de fastsætter eller godkender tarifmetoder. Dette er særlig vigtigt for de forskellige elementer, der skal tages i betragtning i tarifmetoderne, samt for de komplekse afvejninger, der ligger til grund for vurderingen af det grundlag, der anvendes til at fastsætte eller godkende tarifmetoder. Inden de fastsætter eller godkender tarifmetoder, bør tilsynsmyndighederne gennemføre offentlige høringer af relevante interessenter. Tilsynsmyndighederne bør tage hensyn til de kortsigtede fordelingsmæssige virkninger af eventuelle ændringer i tarifmetoderne og overveje, om en trinvis fremgangsmåde er nødvendig for at give systembrugerne tid til at tilpasse deres adfærd og forbrugsmønstre.
- (14) Siden 2019 har ACER udsendt flere rapporter om bedste praksis vedrørende tarifmetoder. Disse rapporter giver indsigt i udfordringer og den seneste udvikling inden for nettariffastsættelse og specifikke analyser af national praksis for tariffastsættelse. Rapporterne har også øget gennemsigtigheden og gjort det muligt at udveksle god praksis og sikre sammenlignelig tariffastsættelse. I betragtning af disse positive resultater bør ACER fortsat udsende sådanne rapporter. Disse rapporter bør holdes adskilt fra ACER's rapporter, der sammenligner transmissionssystemoperatørers effektivitet og omkostninger, på grund af deres forskellige genstand.
- (15) For at fastsætte de nødvendige detaljer med henblik på at sikre effektiviteten af forordning (EU) 2019/943 bør beføjelsen til at vedtage retsakter i overensstemmelse

med artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde delegeres til Kommissionen for så vidt angår supplerings af denne forordning ved fastlæggelse af retningslinjer for en fælles struktur og en harmoniseret metode for tariffer, detaljerede betingelser, hvorunder tilsynsmyndighederne kan indføre særskilte netafgiftsordninger for specifikke kategorier af systembrugere, og harmoniserede regler om de proceduremæssige og materielle krav til de offentlige høringer, der skal gennemføres vedrørende de relevante udkast til tarifmetoder. I betragtning af reguleringsmyndighedernes mangeårige erfaring og ekspertise med godkendelse af tarifmetoder og tilsyn med og kontrol af tilknyttede aktiviteter bør ACER fremsætte en henstilling til Kommissionen, inden Kommissionen udsteder delegerede retsakter om en fælles struktur og en harmoniseret metode for tariffer. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.¹ For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.

- (16) Udbredelsen af trådløse, intelligente og digitale løsninger bør fremmes, når de på effektiv vis øger den anvendelige kapacitet, fleksibilitet og pålidelighed i transmissions- og distributionsnet for elektricitet. Som supplement til den ramme for intelligente elnet, der er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944² og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/869³, bør transmissions- og distributionssystemoperatører sikre, at trådløse, intelligente og digitale løsninger sammen med ikkefossil fleksibilitet såsom fleksibelt elforbrug, lagring og andre løsninger prioriteres i netplanlægningen såvel som i systemdriften. Disse løsninger effektiviserende virkninger bør påvises på grundlag af objektive og gennemsigtige kriterier, såsom deres indvirkning på anvendelig netkapacitet, overbelastning, modstandsdygtighed, forsyningskvalitet eller integration af vedvarende energi og fleksibilitet, samt omkostningseffektiviteten med hensyn til at nå disse mål sammenlignet med fysisk netudvikling. Tilsynsmyndighederne bør med henblik herpå kunne basere sig på netudviklingsplaner, herunder tilhørende cost-benefit-analyser, og relevante præstationsindikatorer.
- (17) Effektiv udnyttelse af elinfrastruktur afhænger i stigende grad af, at transmissions- og distributionssystemerne er i stand til effektivt at udvikle nettet med henblik på fremtidige behov i elsystemet, herunder fremskyndelsesområder for vedvarende energi og industriområder, og til at integrere fleksibilitet, digitalisering og datadrevne løsninger. I denne forbindelse bør fælles indikatorer udgøre et sammenhængende grundlag for at måle systemoperatørernes præstationer med hensyn til udrulning af funktionaliteter i intelligente elnet og effektiv udnyttelse af eksisterende infrastruktur. ACER bør anbefale et begrænset sæt fælles indikatorer på grundlag af ACER's og de nationale tilsynsmyndigheders eksisterende analysearbejde med henblik på at opnå en

¹ [EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.](#)

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/869 af 30. maj 2022 om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur, om ændring af forordning (EF) nr. 715/2009, (EU) 2019/942 og (EU) 2019/943 og af direktiv 2009/73/EF og (EU) 2019/944 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 347/2013 (EUT L 152 af 3.6.2022, s. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

mere sammenhængende overvågningsramme, støtte konvergens mellem reguleringsmæssige tilgange, lette kortlægningen af bedste praksis for reguleringsmæssige tilgange og måle fremskridt i udviklingen af intelligente elnet som defineret i artikel 2, nr. 9), i forordning (EU) 2022/869.

- (18) For at forbedre elnettenes effektivitet og tilpasningsevne og skabe et sammenhængende analytisk grundlag for udviklingen af reguleringsmæssige tilgange, der bedre afspejler systemets ydeevne, fordelene for det bredere energisystem og udbredelsen af innovative løsninger, bør der regelmæssigt foretages rapportering på EU-plan på grundlag af disse indikatorer. ACER bør modtage data om udbredelsen af teknologier til intelligente elnet samt om muliggørende reguleringspraksis og nationale indikatorer for intelligente net, for at ACER kan vurdere eksisterende praksis med henblik på at udpege eksempler på bedste praksis hos nationale tilsynsmyndigheder. På nuværende tidspunkt gennemføres indikatorer for intelligente elnet ikke på en harmoniseret måde i hele Unionen, og forskellige tilgange fører til et forskelligartet reguleringsmiljø, hvilket undergraver den ensartede måling af udbredelsen og ydeevnen af intelligente og innovative netteknologier og digitale løsninger i transmissions- og distributionsnet. For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser til at fastlægge indikatorer for intelligente elnet til måling af udbredelsen og ydeevnen af intelligente og innovative netteknologier og digitale løsninger i transmissions- og distributionsnet. Kommissionen bør tage hensyn til ACER's henstilling.
- (19) For at reducere systemomkostningerne og forbedre det indre energimarkeds funktion og derved bidrage til lavere elpriser er det nødvendigt at gøre bedre brug af eksisterende netinfrastruktur via gnidningsløs dataudveksling og anvendelse af digitale værktøjer. Dette kræver en mere effektiv og rettidig udveksling af relevante elnetdata mellem systemoperatører, hvilket muliggør en højere grad af netobserverbarhed gennem bedre koordinering på tværs af transmissions- og distributionsniveauer. Afhængigt af anvendelsesscenariet kan elnetdata omfatte nettopologi, netparametre og aktivers karakteristika, tilslutnings- og kapacitetsdata, realtidsmålinger fra systemer til overvågningskontrol og dataindsamling (SCADA-systemer) og andre driftsmålinger, tilstandsestimerings- og effektflowdata, spændings-, laststrøms-, overbelastnings-, afbrydelses- og vedligeholdelsesdata, data om lastfordeling, belastningsomfordeling og begrænsning, fleksibilitetsbehov og driftsprognoser samt grænser og begrænsninger, der er relevante for transmissions- og distributionssystemdriften.
- (20) Systemoperatører bør forbedre netinfrastrukturens produktivitet gennem udbredelse af innovative teknologier, understøttet af interoperable ordninger for udveksling af netdata. Dette skyldes, at datadrevne værktøjer til netdrift bidrager til at reducere systembegrænsninger og dermed begrænse omfanget af netforstærkninger og afhjælpe belastningen af systemet. Hvis elnetdata indeholder personoplysninger, bør enhver behandling af sådanne data være i overensstemmelse med de gældende databeskyttelsesregler, navnlig Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679⁴. I denne forordning bør systemoperatører principielt kun udveksle aggregerede eller anonymiserede data. Personoplysninger bør kun deles, når anonymiserede data ikke er tilstrækkelige i forhold til det tilsigtede mål. Hvis sådanne

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

elnetdata er omfattet af kapitel II i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/2854⁵, finder de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i nævnte kapitel, anvendelse. Denne forordning bør ikke skabe en parallel eller modstridende ordning for adgang til og deling af disse data.

- (21) Effektiv og sikker drift af elnet afhænger i stigende grad af udvikling og udrulning af avancerede digitale og datadrevne løsninger. Tilgængeligheden af og adgangen til relevante elnetdata er afgørende for muligheden for at udvikle, afprøve og opskalere innovative løsninger til netdrift og -optimering. Navnlig er anvendelsen af elnetdata til analyse-, forsknings- og innovationsformål begrænset af retlig usikkerhed, høje transaktionsomkostninger og manglen på fælles ordninger for sikker dataadgang, -behandling og -forvaltning. Det er derfor hensigtsmæssigt at fastsætte en ramme, der gør det muligt for transmissions- og distributionssystemoperatører på frivillig basis og gennem en koordineret ordning på EU-plan at samarbejde med relevante interessenter om at samle data, ekspertise og databehandlingsressourcer med henblik på at udvikle, afprøve, integrere og udrulle innovative digitale værktøjer til drift og optimering af elsystemet.
- (22) Rammen for samarbejde mellem transmissions- og distributionssystemoperatører bør understøtte en bredere tilgængelighed af de udviklede løsninger til gavn for systemoperatører i hele Unionen. Den bør også sikre passende garantier for databeskyttelse, fortrolighed, sikkerhed, cybersikkerhed og systemsikkerhed. Kommissionen står klar til at give virksomheder uformel vejledning om, hvorvidt samarbejdsprojekter, der bidrager til opfyldelsen af Unionens prioriteter, er forenelige med kartel- og monopolreglerne, navnlig projekter vedrørende innovation, dekarbonisering og AI-udvikling
- (23) For at støtte en konsekvent udvikling af den koordinerede ordning i stor skala bør der på EU-plan fastsættes fælles krav til datamodeller, dataformater, dataontologier, adgangsprocedurer, forvaltning, gennemsigtighed og sikker udveksling af netdata. Disse bør bygge på eksisterende standarder såsom Common Grid Model Exchange Standard (standard for udveksling af fælles netmodeller). For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af den koordinerede ordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser til at fastsætte disse krav samt regler for lovlig, sikker og kontrolleret videreanvendelse af data til forsknings- og innovationsformål, der understøtter driften og optimeringen af elsystemet.
- (24) Effektiv udnyttelse af elnettet forudsætter, at der foreligger nøjagtige og detaljerede forbrugsdata, og at slutkunderne har mulighed for at få adgang til og handle på grundlag af sådanne data. Intelligente målersystemer er en vigtig forudsætning for fleksibelt elforbrug og dynamiske elpriskontrakter, som kan bidrage til at forbedre udnyttelsen af den eksisterende elnetinfrastruktur, bl.a. ved at mindske begrænsningen af vedvarende energi og lette elektrificeringen. Ved at sætte forbrugerne i stand til at tilpasse deres forbrug til perioder med lavere priser og drage fordel af en mere effektiv udnyttelse af elsystemet kan intelligente målersystemer bidrage til mere overkommelige og forudsigelige energiregninger. For at opnå en tilstrækkelig udrulning i hele Unionen og støtte en mere effektiv netanvendelse, herunder på tværs af grænserne inden for det indre energimarked, bør medlemsstaterne sikre, at mindst

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/2854 af 13. december 2023 om harmoniserede regler om fair adgang til og anvendelse af data og om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv (EU) 2020/1828 (EUT L, 2023/2854, 22.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj>).

50 % af slutkunderne har adgang til en intelligent måler, så der skabes en kritisk masse for forbrugerdeltagelse og fleksibilitetstjenester, og gradvist øge dette niveau til mindst 75 % senest den 31. december 2033. For at sikre gennemførlige udrulningsfrister, samtidig med at EU's samlede ambition fastholdes, bør medlemsstater med udrulningsniveauer på under 30 % på datoen for denne forordnings ikrafttræden gives yderligere tid til at nå disse mål. Dette håndterer på en forholdsmæssig måde den nuværende ujævne udrulning i hele Unionen, hvor den samlede udbredelse ligger på omkring 60 %, og hvor flere medlemsstater halter bagefter eller endnu ikke har iværksat udrulning i stor skala. Cost-benefit-analyser i henhold til direktiv (EU) 2019/944 bør kun finde anvendelse på udrulning ud over niveauet på 75 %, hvilket sikrer proportionalitet, samtidig med at Unionens mål for digitalisering og fleksibilitet opfyldes. For at støtte en effektiv gennemførelse af disse forpligtelser som fastsat i artikel 18b i denne forordning opfordres medlemsstaterne til at gøre hensigtsmæssig brug af tilgængelige finansieringsmuligheder under relevante EU-programmer og -instrumenter i overensstemmelse med reglerne for disse programmer og instrumenter.

- (25) Intelligente målersystemer, der er udrullet og i drift, spiller en afgørende rolle i et stadig mere digitaliseret elsystem, og der bør derfor sikres et højt cybersikkerhedsniveau og en høj grad af driftsmæssig modstandsdygtighed og modstandsdygtighed i forsyningskæden i hele deres levetid under hensyntagen til relevant europæisk cybersikkerhedslovgivning, herunder Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/2847⁶, navnlig hvor komponenter til intelligent måling er omfattet af anvendelsesområdet for kritiske produkter, certificeringsordninger fastlagt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/881⁷ samt behovet for at undgå sikkerhedsrisici i forbindelse med forsyningskæden og afhængigheder, der kan undergrave kontinuiteten og sikkerheden af væsentlige målerfunktionaliteter og beskyttelsen af data. Da intelligente målersystemer indgår i det bredere teknologiske økosystem for elnet, bør der også tages hensyn til relevante overvejelser om bæredygtighed, modstandsdygtighed og forsyningssikkerhed, der afspejles i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1735⁸, herunder, hvor det er relevant, i indkøbspraksis.
- (26) Udbredelsen af elektrificering er uløseligt forbundet med elomkostninger, som igen ikke blot påvirkes af netafgifter, men også af de afgifter, der opkræves på elregninger. For at støtte overkommelige elpriser, udbredelsen af elektricitet som energikilde og omstillingen til en kulstoffattig økonomi bør medlemsstaterne sikre, at elektricitet beskattes gunstigere end naturgas, hvorved der skabes et prissignal til støtte for elektrificeringen af Unionen. Dette princip er i overensstemmelse med Unionens klimamål og kan gennemføres af medlemsstaterne inden for den nuværende

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/2847 af 23. oktober 2024 om horisontale cybersikkerhedskrav til produkter med digitale elementer og om ændring af forordning (EU) nr. 168/2013 og (EU) 2019/1020 og direktiv (EU) 2020/1828 (forordningen om cyberrobusthed) (EUT L, 2024/2847, 20.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2847/oj>).

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/881 af 17. april 2019 om ENISA (Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed), om cybersikkerhedscertificering af informations- og kommunikationsteknologi og om ophævelse af forordning (EU) nr. 526/2013 (forordningen om cybersikkerhed) (EUT L 151 af 7.6.2019, s. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj>).

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1735 af 13. juni 2024 om fastlæggelse af en ramme for foranstaltninger til styrkelse af Europas økosystem for fremstilling af nettonulteknologiprodukter og om ændring af forordning (EU) 2018/1724 (EUT L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj>).

harmoniserede EU-ramme, som er fastlagt ved Rådets direktiv 2003/96/EF⁹. Hvis dette er behørigt begrundet af en medlemsstat på grundlag af særlige nationale forhold, herunder medlemsstatens finanspolitiske situation, bør Kommissionen dog have mulighed for ved hjælp af en gennemførelsesretsakt at bemyndige den pågældende medlemsstat til at udsætte anvendelsen af første afsnit indtil et tidspunkt, hvor der skabes balance mellem de pågældende særlige nationale forhold og behovet for at nå Unionens elektrificeringsmål.

- (27) Dette prissignal er særlig relevant for energiintensive virksomheder, hvor forskellen i omkostninger i forhold til naturgas kan hindre overgangen til renere energikilder. Artikel 17 i direktiv 2003/96/EF giver medlemsstaterne mulighed for at anvende et nedsat beskatningsniveau, herunder en nulsats, på elektricitet, der anvendes af energiintensive virksomheder, forudsat at visse betingelser vedrørende miljø, vand og energieffektivitet er opfyldt. Da elektrificering er en central søjle i Unionens strategi for at nå nettould drivhusgasemissioner, som for nylig blev bekræftet i aftalen om ren industri, vil en fremskyndelse af elektrificeringen af økonomien ikke blot bidrage til klimamålene, men kan også bidrage til at reducere energiomkostningerne og støtte konkurrenceevnen i Unionens fremstillingssektor. Elektricitet, der anvendes af energiintensive virksomheder, bør derfor anses for at opfylde de miljømål og betingelser om øget energieffektivitet, der er fastsat i artikel 17, stk. 4, i direktiv 2003/96/EF.
- (28) I tilfælde af knaphed på den disponible netkapacitet bør tilsynsmyndighederne have mulighed for at godkende foranstaltninger til at afskrække spekulative anmodninger om nettilslutning og håndtere tilslutningskøer for at sikre, at adgang til nettet sker på en objektiv, gennemsigtig og ikkediskriminerende måde i overensstemmelse med artikel 3 i forordning (EU) 2019/943 og artikel 6 i direktiv (EU) 2019/944. Medlemsstaterne og tilsynsmyndighederne bør desuden sikre, at andre tilgængelige foranstaltninger til at afhjælpe utilstrækkelig netkapacitet finder anvendelse, såsom fleksible tilslutningsaftaler eller tværsektoriel netplanlægning. Medlemsstaterne kan også undersøge yderligere muligheder for at tage hensyn til modenheden af og fremskridtene med anmodninger om nettilslutning i overensstemmelse med princippet "først klar, først tilsluttet" eller foregribende netplanlægning som forklaret i vejledningen om effektiv og rettidig nettilslutning¹⁰. Med henblik herpå bør medlemsstaterne have mulighed for at skabe betingelser for at oprette bestemte områder med tilgængelige eller planlagte opgraderinger af netkapaciteten for at muliggøre fremskyndet adgang for netbrugere, f.eks. industrikunder og datacentre, til nettene. Når tilsynsmyndighederne godkender foranstaltninger og betingelser for adgang til nettet, og navnlig for særlige kategorier af systembrugere såsom datacentre eller energiintensiv industri under hensyntagen til deres netindvirkninger, bør de også have mulighed for at prioritere brugere inden for samme kategori med fleksible forbrugsmønstre, der bidrager til lagring på stedet og produktion af yderligere ren energi på stedet samt bæredygtig ressourceanvendelse.
- (29) Forordning (EU) 2019/943 bør derfor ændres i overensstemmelse hermed.
- (30) Målet for denne forordning, nemlig at opnå omkostningseffektiv systemdrift og fremme elektrificering af nettet, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af

⁹ Rådets direktiv 2003/96/EF af 27. oktober 2003 om omstrukturering af EF-bestemmelserne for beskatning af energiprodukter og elektricitet (EUT L 283 af 31.10.2003, s. 51, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj>).

¹⁰ Kommissionens meddelelse af 10. december 2025 – Vejledning om effektiv og rettidig nettilslutning (C(2025) 8473 final).

medlemsstaterne, men kan bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

- (31) Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse er blevet hørt i overensstemmelse med artikel 42, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 og afgav udtalelse den [dato].
- (32) Bestemmelserne i denne forordning berører ikke medlemsstaternes ret til at meddele statsstøtteforanstaltninger efter de gældende procedurer og betingelser, der er fastsat i statsstøttereglerne. Medlemsstaterne kan f.eks. indføre foranstaltninger til støtte for industrielle elektrificeringsprojekter, hvor en effektiv dekarboniseringseffekt bekræftes, og i overensstemmelse med retningslinjerne for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi (CEEAG)¹¹ og rammebestemmelserne for statsstøtte i forbindelse med aftalen om ren industri (CISAF)¹². Sådanne statsstøtteforanstaltninger kan også yde støtte til de merudgifter, der er forbundet med tilslutning til elnettet eller med udvidelse af en allerede eksisterende elnettilslutning, herunder både forudgående omkostninger, f.eks. nettilslutning på den "sidste kilometer", og årlige omkostninger, dvs. almindelig nettarif, samtidig med at de incitamenter, der gives systembrugere til at vælge deres placering og tilpasse deres forbrug for at sænke de samlede omkostninger ved transmissions- og distributionssystemerne, bevares —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

¹¹ Meddelelse fra Kommissionen – Retningslinjer for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi (2022) (C/2022/481).

¹² Meddelelse fra Kommissionen – Rammebestemmelser for statsstøtteforanstaltninger til støtte for aftalen om ren industri (Rammebestemmelser for statsstøtte i forbindelse med aftalen om ren industri) (C/2025/7600).

Artikel 1

I forordning (EU) 2019/943 foretages følgende ændringer:

1) Artikel 18 affattes således:

"Artikel 18

Netafgifter

1. Netafgifter skal afspejle omkostningerne, være gennemsigtige og ikkediskriminerende, give systemoperatører incitamenter til at udvikle og drive transmissions- og distributionsnettene på en omkostningseffektiv måde og give systembrugere incitamenter til at tilpasse deres anvendelse af elsystemet for at understøtte, at det fungerer omkostningseffektivt.
2. Tarifmetoderne skal omfatte udformningen af de netafgifter, der anvendes på systembrugere, og fastsættelsen af det vederlag, som transmissions- og distributionssystemoperatører modtager gennem disse netafgifter. De skal:
 - (a) afspejle transmissions- og distributionssystemoperatørernes omkostninger, i det omfang disse omkostninger svarer til omkostningerne for en effektiv og strukturelt sammenlignelig systemoperatør, under hensyntagen til både kapitaludgifter og driftsudgifter, herunder omkostninger vedrørende foregribende investeringer, men ikke omkostninger, der understøtter uvedkommende politikmål. Tilsynsmyndighederne fastsætter fælles præstationsindikatorer vedrørende effektiv drift og udvikling af nettet, herunder indikatorer for intelligente elnet i overensstemmelse med artikel 18a
 - (b) tage hensyn til de betalinger og indtægter, der følger af ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatører, herunder faktiske foretagne og modtagne betalinger samt betalinger, der forventes for fremtidige perioder, og som anslås på grundlag af tidligere perioder
 - (c) give transmissions- og distributionssystemoperatører passende incitamenter til omkostningseffektiv drift og udvikling af nettet på både kort og lang sigt og til optimering af de eksisterende net på alle spændingsniveauer, bl.a. gennem anvendelse af fleksibilitetstjenester, udbredelse af trådløse og digitale løsninger, intelligente elnet og intelligente målersystemer, herunder incitamenter til at nå de minimumsniveauer for tilgængelig kapacitet til budområdeoverskridende handel, der er fastsat i artikel 16, stk. 8
 - (d) afspejle de omkostninger, som systembrugere, der udtager elektricitet fra og tilfører elektricitet til transmissions- eller distributionsnettene, medfører
 - (e) give systembrugere passende incitamenter til at udtage elektricitet fra og tilføre elektricitet til transmissions- eller distributionsnettene på en måde, der understøtter, at disse net fungerer effektivt
 - (f) udsende lokaliseringsbestemte investeringssignaler
 - (g) give systembrugere passende incitamenter til at reducere forbruget ved spidsbelastning, herunder ved at tilføje et kapacitetselement til tarifstrukturen
 - (h) indeholde tidsdifferentierede elementer, der afspejler brugen af nettet
 - (i) undgå forskelsbehandling mellem systembrugere, der er tilsluttet på distributionsniveau, og systembrugere, der er tilsluttet på transmissionsniveau

- (j) undgå at modvirke effektiv og rettidig tredjepartsadgang, aggregering, energifællesskaber, egenproduktion, egetforbrug, lagring eller deltagelse i fleksibelt elforbrug
 - (k) muliggøre integration af vedvarende energi gennem udvikling og fremme af ikkefossil fleksibilitet såsom lagring og fleksibelt elforbrug samt innovation, trådløse løsninger, intelligente elnet og digitalisering
 - (l) muliggøre anvendelse af fleksible tilslutninger, samtidig med at det sikres, at dette ikke forsinker nødvendige netforstærkninger
 - (m) undgå at pålægge specifikke netafgifter på individuelle transaktioner i forbindelse med budområdeoverskridende handel med elektricitet
 - (n) sikre, at netafgifter, der finder anvendelse på lagringsanlæg, afspejler alle fordele, der skabes for nettet, og er begrænset til de omkostninger, som disse anlæg medfører for transmissions- eller distributionsnettene.
3. Særlige tarifordninger kan finde anvendelse på specifikke kategorier af systembrugere, såsom energiintensive industrier eller datacentre og energifællesskaber, forudsat at tilsynsmyndighederne kan påvise, at de pågældende brugeres forbrugsprofil har en forholdsmæssigt lavere eller højere indvirkning på de samlede omkostninger ved transmissions- eller distributionsnettet, og at princippet om afspejling af omkostningerne overholdes.
4. Medlemsstaterne kan delvist dække netomkostninger gennem statslige midler for at reducere det samlede beløb af netafgifter, der faktureres systembrugere, forudsat at følgende krav er opfyldt:
- (a) de statslige midler til transmissions- eller distributionssystemoperatører ydes på en ikkediskriminerende måde uden selektivt direkte eller indirekte at begunstige bestemte kategorier af systembrugere
 - (b) ydelsen af statslige midler underminerer ikke incitament, der gives til systemoperatører til effektiv drift og udvikling af nettet og til systembrugere til at tilpasse deres forbrug for at sænke de samlede omkostninger ved transmissions- og distributionssystemerne
 - (c) de statslige midler er midlertidige og dækker kun de ekstra omkostninger, der følger af foranstaltninger til at fremskynde dekarbonisering, elektrificering af produktionsprocesser og markedsintegration
 - (d) ydelsen af statslige midler er ikke til skade for konkurrencen eller den effektive funktion af det indre marked for elektricitet.

Dette stykke berører ikke medlemsstaternes ret til i henhold til gældende statsstøtteregele at anmelde foranstaltninger, der har til formål at reducere energiomkostninger, herunder netafgifter, for bestemte kategorier af brugere, samtidig med at incitamentene for systembrugere til at vælge deres placering og tilpasse deres forbrug for at sænke de samlede omkostninger ved transmissions- og distributionssystemerne bevares.

5. Fra *[første dag i ikrafttrædelsesmåneden plus 13 måneder]* skal tilsynsmyndighederne sikre gennemsigtighed i de metoder, parametre og værdier, der anvendes til at fastsætte eller godkende de omkostninger, som transmissions- og distributionssystemoperatører skal have dækket. Fra denne dato skal

tilsynsmyndighederne offentliggøre eller kræve, at de relevante transmissions- eller distributionssystemoperatører offentliggør mindst følgende oplysninger:

- (a) omkostninger til transmissionsinfrastruktur, såsom kapitaludgifter, herunder kapitalafkast og afskrivninger, og driftsudgifter
- (b) omkostninger til distributionsinfrastruktur, såsom kapitaludgifter, herunder kapitalafkast og afskrivninger, og driftsudgifter
- (c) omkostninger til transmissionstab
- (d) omkostninger til distributionstab
- (e) omkostninger til målingstjenester
- (f) omkostninger til udtagning eller tilførsel af reaktiv effekt uden for de tilladte grænser
- (g) systemoperatørernes omkostninger til køb af hjælpefunktioner og ydelser til håndtering af overbelastning, herunder omkostninger til belastningsomfordeling.

Tilsynsmyndighederne offentliggør desuden mindst følgende oplysninger eller kræver, at de offentliggøres af den relevante transmissions- eller distributionssystemoperatør:

- (a) den vurdering, der ligger til grund for de detaljerede metoder for transmissions- og distributionstariffer
- (b) de omkostningskategorier og de beløb af sådanne omkostninger, der dækkes gennem hver tariffstype, de anvender
- (c) hvor det er relevant, det beløb af netafgifterne, der dækkes gennem statslige midler eller andre offentlige midler i henhold til stk. 4, og deres andel af de samlede netafgifter
- (d) de årlige værdier for transmissions- og distributionstariffer for hver systembrugergruppe
- (e) eventuelle undersøgelser, der er lagt til grund for de tilgængelige valgmuligheder for udformning af tariffer
- (f) eventuelle særlige tariffordninger, der tilbydes systembrugere, sammen med en begrundelse for disse ordninger
- (g) de præstationsindikatorer vedrørende effektiv drift og udvikling af nettet, der er omhandlet i stk. 2, litra a).

De oplysninger, der er omhandlet i dette stykke, skal stilles til rådighed i et frit tilgængeligt, downloadbart og skrivebeskyttet format og, i det omfang det er muligt, på et eller flere alment forståede sprog, samtidig med at fortroligheden af kommercielt følsomme oplysninger bevares.

6. Inden de gældende tarifmetoder fastsættes eller godkendes i overensstemmelse med artikel 59, stk. 1, litra a), i direktiv (EU) 2019/944, skal tilsynsmyndighederne gennemføre en eller flere offentlige høringer om de relevante udkast til metoder.
7. ACER bistår tilsynsmyndighederne med at fastlægge præstationsindikatorer i overensstemmelse med stk. 2, litra a), og foretager en effektivitetssammenligning af transmissionssystemoperatører og deres omkostninger under hensyntagen til disse indikatorer. Tilsynsmyndighederne og transmissionssystemoperatørerne skal give ACER alle de data, der er nødvendige for at foretage denne sammenligning. Senest

[første dag i ikrafttrædelsesmåneden plus 25 måneder] og derefter hvert fjerde år skal ACER offentliggøre en rapport med effektivitetssammenligningen af transmissionssystemoperatører og deres omkostninger, samtidig med at kommercielt følsomme data beskyttes.

Tilsynsmyndighederne foretager effektivitetssammenligningen af distributionssystemoperatører i deres respektive jurisdiktioner og deres omkostninger, i det omfang der er mere end én distributionssystemoperatør, og under hensyntagen til særlige nationale forhold. De relevante distributionssystemoperatører skal give tilsynsmyndighederne alle de data, der er nødvendige for denne sammenligning. Senest *[første dag i ikrafttrædelsesmåneden plus 37 måneder]* og derefter hvert fjerde år skal tilsynsmyndighederne offentliggøre en rapport, der bygger på resultaterne af den nationale effektivitetssammenligning af distributionssystemoperatører og deres omkostninger.

8. ACER forelægger senest *[første dag i ikrafttrædelsesmåneden plus 25 måneder]* en rapport om bedste praksis vedrørende metoder for transmissions- og distributionstariffer under hensyntagen til særlige nationale forhold. Denne rapport om bedste praksis skal mindst omhandle følgende:

- (a) den tarifkvotient, der gælder for producenter, og tariffer for slutkunder
- (b) de omkostninger der skal dækkes af tariffer
- (c) tidsdifferentierede nettariffer
- (d) lokaliseringsbestemte signaler
- (e) forholdet mellem transmission- og distributionstariffer
- (f) metoder, der skal fastsættes efter høring af relevante interessenter, til sikring af gennemsigtighed i forbindelse med tariffastsættelse og -struktur, herunder foregribende investering, der er i overensstemmelse med relevante EU-energimål og nationale energimål, og under hensyntagen til fremskynelsesområderne som fastsat i henhold til direktiv (EU) 2018/2001
- (g) grupper af netbrugere, der er omfattet af tariffer, herunder, hvor det er relevant, disse gruppers kendetegn, forbrugsmønstre og enhver tariffritagelse
- (h) tab i høj-, mellem- og lavspændingsnet
- (i) incitamenter til effektive investeringer i net og til effektiv anvendelse af det eksisterende net, herunder ressourcer, der leverer fleksibilitet, og fleksible tilslutningsaftaler samt anvendelse af trådløse, digitale og intelligente løsninger.

ACER ajourfører sin rapport om bedste praksis mindst hvert andet år.

9. Tilsynsmyndighederne tager behørigt hensyn til rapporten om bedste praksis, når de fastsætter eller godkender transmissions- og distributionstariffer eller metoderne herfor i overensstemmelse med artikel 59 i direktiv (EU) 2019/944."

2) Følgende indsættes som artikel 18a, 18b, 18c og 18d:

Innovation og indikatorer for intelligente elnet

1. Tilsynsmyndighederne fremmer udrulningen af trådløse, intelligente og digitale løsninger, når sådanne teknologier og løsninger effektivt øger den anvendelige kapacitet, fleksibilitet og pålidelighed i transmissions- og distributionsnet for elektricitet, gennem regulatoriske incitamenter i henhold til artikel 18 og ved at prioritere disse løsninger i netudviklingsplanerne i henhold til artikel 32 og 51 i direktiv (EU) 2019/944.
2. Senest [*den første dag i den måned, der følger 12 måneder efter datoen for denne forordnings ikrafttræden*] skal ACER i tæt samarbejde med Kommissionen, ENTSO for elektricitet, EU DSO-enheden og relevante interessenter rette en henstilling til tilsynsmyndighederne om indikatorer for intelligente elnet til måling af udbredelsen og ydeevnen af intelligente og innovative netteknologier og digitale løsninger i transmissions- og distributionsnet. Transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører skal stille de data, der anmodes om til dette formål, til rådighed for tilsynsmyndighederne og ACER eller sørge for, at de stilles til rådighed. Disse data må ikke omfatte personoplysninger.
3. Mindst hvert tredje år efter offentliggørelsen af ACER's henstilling, jf. stk. 2, offentliggør ACER en statusrapport på EU-plan, hvori udviklingen og udbredelsen af løsninger for intelligente elnet og den effektive anvendelse af elinfrastruktur vurderes på grundlag af de indikatorer, der er omhandlet i stk. 2 i nærværende artikel, og de nationale rapporter i henhold til artikel 59, stk. 1, litra l), i direktiv (EU) 2019/944. ACER's rapport skal indeholde eksempler på bedste praksis og, hvor det er relevant, anbefalinger til yderligere foranstaltninger til tilsynsmyndighederne og Kommissionen.
4. Transmissions- og distributionssystemoperatører skal forvalte og udveksle elnetdata for at muliggøre udvikling, udrulning og effektiv anvendelse af intelligente elnet med henblik på at sikre effektiv, sikker og fleksibel drift af elsystemet. Med henblik herpå skal de bl.a. ved at indgå datadelingsaftaler samarbejde om at anvende elnetdata på en harmoniseret måde. Dette skal de gøre i overensstemmelse med kapitel III i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/2854*. I tilfælde hvor elnetdata er omfattet af anvendelsesområdet for kapitel II i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/2854*, finder nævnte kapitel anvendelse. De skal også udvikle og drive avancerede digitale datadrevne løsninger til støtte for overvågning, optimering og koordinering af netdriften, herunder integration af fleksibelt elforbrug, vedvarende energikilder og ikkefossil fleksibilitet. Personoplysninger må kun deles, når anonymiserede data ikke er tilstrækkelige til det tilsigtede formål.
5. Senest [*den første dag i den måned, der følger 12 måneder efter datoen for denne forordnings ikrafttræden*] skal transmissions- og distributionssystemoperatørerne i samarbejde med andre systemoperatører gennem en koordineret ordning, der faciliteres i fællesskab af ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden, etablere en frivillig, sikker ramme for udveksling af elnetdata. Rammen skal muliggøre lovlig, sikker og kontrolleret videreanvendelse af data til forsknings- og innovationsformål i samfundets interesse med henblik på udvikling, afprøvning, integration og udrulning af avancerede teknologier, der understøtter effektiv og sikker netdrift og -optimering. Ved anvendelsen af bestemmelserne i dette stykke skal transmissions- og distributionssystemoperatører:

- (a) sikre overholdelse af kravene til fortrolighed og sikkerhed
- (b) samarbejde med relevante europæiske interessenter, herunder forsknings- og teknologiorganisationer og udbydere af industrielle løsninger, med henblik på at samle ekspertise, data og digitale ressourcer
- (c) tillade, at de udviklede avancerede løsninger anvendes af alle europæiske transmissions- og distributionssystemoperatører, der indgiver en anmodning via den koordinerede ordning, der varetages af ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden.

ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden udarbejder i tæt samarbejde med de transmissions- og distributionssystemoperatører, der ønsker at etablere den koordinerede ordning, følgende og fremsender det til Kommissionen:

- (a) en forvaltningsramme, regler for beslutningstagning og regler for deltagelse for transmissions- og distributionssystemoperatører, herunder dem, der tilslutter sig på et senere tidspunkt, fordeling af roller og ansvarsområder, en ramme for forvaltning af intellektuelle ejendomsrettigheder og midlerne til at få adgang til de udviklede avancerede løsninger
- (b) tekniske og operationelle foranstaltninger til overholdelse af relevant energi-, cybersikkerheds- og datalovgivning, navnlig forordning (EU) 2023/2854, forordning (EU) 2016/679 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1689**
- (c) sikkerheds- og cybersikkerhedsforanstaltninger til at sørge for sikker integration af udviklede løsninger i transmissions- og distributionssystemoperatørernes interne processer og drift
- (d) tekniske og operationelle foranstaltninger til at sikre driften, vedligeholdelsen og opdateringer af de digitale værktøjer, der følger af dataudvekslingsrammen, i hele deres samlede livscyklusser frem mod udrulning og operationel integration i nettet
- (e) fælles rammer for afprøvning, benchmarking og validering af output.

Kommissionen afgiver en udtalelse om de elementer, der er meddelt i henhold til litra a)-e), senest seks måneder efter dagen for modtagelsen af oplysningerne. Hvis disse elementer vedrører behandling af personoplysninger, hører Kommissionen Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse. ENTSO for elektricitet, EU DSO-enheden og de berørte transmissions- og distributionssystemoperatører skal tage størst muligt hensyn til denne udtalelse, når de etablerer og gennemfører den koordinerede ordning. ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden underretter Kommissionen om, hvordan der er taget hensyn til denne udtalelse.

Alle transmissions- og distributionssystemoperatører, der deltager i den koordinerede ordning, skal efter Kommissionens vedtagelse af gennemførelsesretsakter i henhold til artikel 61, stk. 5, litra b), fuldt ud opfylde de tekniske, operationelle, cybersikkerhedsmæssige og gennemsigtighedsmæssige krav, der er fastsat deri. Dette krav berører ikke deltagelsens frivillige karakter.

Artikel 18b

Intelligente målersystemer

1. Medlemsstaterne sikrer udrulning på deres område af intelligente målersystemer, således at mindst 50 % af alle slutkunder er dækket senest den 31. december 2030, og 75 % af alle slutkunder er dækket senest den 31. december 2033. Hvis en medlemsstats udrulningsniveau er under 30 % på datoen for denne forordnings ikrafttræden, er fristen for 50 %-målet den 31. december 2031, og fristen for 75 %-målet den 31. december 2034. Disse intelligente målersystemers funktionaliteter skal opfylde kravene i artikel 20 i direktiv (EU) 2019/944.
2. Med henblik på direktiv (EU) 2019/944 skal enhver henvisning til en cost-benefit-analyse i forbindelse med udrulning af intelligente målersystemer forstås således, at den udelukkende finder anvendelse på udrulning ud over det dækningsniveau på 75 %, der er omhandlet i stk. 1 i nærværende artikel.

Artikel 18c

Beskatning af elektricitet

1. Medlemsstaterne fremmer anvendelsen af elektricitet som energikilde ved at vedtage en understøttende beskatningsramme.
2. Medlemsstaterne anvender for de punktafgifter, der er reguleret ved Rådets direktiv 2003/96/EF***, en afgiftsforskel mellem elektricitet og naturgas, således at elektricitet beskattes med en sats, der ikke er højere end den sats, der anvendes for naturgas, i overensstemmelse med princippet i stk. 1. Kommissionen kan efter en behørigt begrundet anmodning fra en medlemsstat på grundlag af særlige nationale forhold, herunder under hensyntagen til medlemsstatens finanspolitiske situation, ved hjælp af en gennemførelsesretsakt bemyndige den pågældende medlemsstat til at udsætte anvendelsen af første afsnit til et tidspunkt, der skaber balance mellem de berørte særlige nationale forhold og behovet for at nå Unionens elektrificeringsmål.
3. Elektricitet, der leveres til energiintensive virksomheder som defineret i artikel 17, stk. 1, litra a), i direktiv 2003/96/EF, anses for at opfylde kravene i stk. 4 i nævnte artikel.

* Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/2854 af 13. december 2023 om harmoniserede regler om fair adgang til og anvendelse af data og om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv (EU) 2020/1828 (dataforordningen) (EUT L, 2023/2854, 22.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj>).

** Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1689 af 13. juni 2024 om harmoniserede regler for kunstig intelligens og om ændring af forordning (EF) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 og (EU) 2019/2144 samt direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 og (EU) 2020/1828 (EUT L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>).

***Rådets direktiv 2003/96/EF af 27. oktober 2003 om omstrukturering af EF-bestemmelserne for beskatning af energiprodukter og elektricitet (EUT L 283 af 31.10.2003, s. 51, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj>).

Foranstaltninger vedrørende nettilslutning i tilfælde af netoverbelastning

1. For at give markedsdeltagere adgang til transmissions- og distributionsnettene i henhold til artikel 3, litra q), kan tilsynsmyndighederne i tilfælde af knaphed på den tilgængelige netkapacitet godkende foranstaltninger til at modvirke spekulative anmodninger om tilslutning til nettet, sikre tilstrækkelig modenhed af projekter, der anmoder om nettilslutning, og prioritere kategorier af systembrugere såsom den offentlige sektor, sociale tjenester, energifællesskaber, husholdninger, små og mellemstore virksomheder, datacentre, energiintensive industrier eller markedsdeltagere i transportsektoren samt fastsætte betingelser, der gør det muligt efter behov at prioritere brugere inden for en bestemt kategori på grundlag af objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier. Disse kriterier kan tage hensyn til potentielle projekters indvirkning på afhjælpning af netoverbelastning samt økonomiske, miljømæssige og sociale fordele.
2. Medlemsstaterne og tilsynsmyndighederne sikrer, at andre relevante foranstaltninger til afhjælpning af utilstrækkelig netkapacitet anvendes, herunder anvendelse af trådløse, intelligente og digitale løsninger i henhold til artikel 18a, fleksible tilslutningsaftaler i henhold til artikel 6a i direktiv (EU) 2019/944 og tværsektoriel netplanlægning med inddragelse af interessenter i henhold til artikel 55 i forordning (EU) 2024/1788 og artikel 51 i direktiv (EU) 2019/944."

3) Artikel 61 ændres således:

a) Følgende stk. 5a og 5b indsættes:

"5a. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 68 med henblik på at supplere denne forordning ved at fastsætte retningslinjer for en fælles struktur og harmoniseret metode for tariffer i henhold til artikel 18. Inden sådanne retsakter eller ændringer heraf vedtages, skal ACER efter anmodning fra Kommissionen udstede en henstilling, jf. artikel 2, litra c), i forordning (EU) 2019/942, om en fælles struktur og harmoniseret metode for tariffer. Disse retningslinjer skal fastsætte reglerne om harmoniserede tarifstrukturer for elektricitet, herunder detaljerede betingelser, hvorunder tilsynsmyndighederne kan indføre særskilte netafgiftsordninger for særlige kategorier af systembrugere som omhandlet i artikel 18, stk. 3, og harmoniserede regler om de proceduremæssige og materielle krav til de offentlige høringer, der er omhandlet i artikel 18, stk. 6.

Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage gennemførelsesretsakter, der med henblik på artikel 18a fastsætter indikatorer for intelligente elnet til måling af udbredelsen og ydeevnen af intelligente og innovative netteknologier og digitale løsninger i transmissions- og distributionsnet. Kommissionen tager hensyn til ACER's henstilling, der er udstedt i henhold til artikel 18a, stk. 2, når den udarbejder, ændrer eller vedtager sådanne gennemførelsesretsakter.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages i overensstemmelse med undersøgelsesproceduren i artikel 67, stk. 2.

5b. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage gennemførelsesretsakter, der fastsætter detaljerede krav med henblik på at muliggøre lovlig, sikker og kontrolleret videreanvendelse af data til forsknings- og innovationsformål i samfundets interesse til støtte for driften og optimeringen af elsystemet i henhold til artikel 18a. Disse krav skal omfatte:

- (a) specificering og ajourføring af tekniske datamodeller, formater, ontologier, grænseflader og datainteroperabilitet
- (b) fastsættelse af betingelser for gennemsigtig og ansvarlig drift af sikre behandlingsmiljøer, der muliggør dataudveksling til innovationsformål, og krav om offentliggørelse af periodiske aktivitetsrapporter, herunder understøttede anvendelsestilfælde og eventuelle konstaterede hindringer for datadeling
- (c) fastsættelse af krav vedrørende ansvar, cybersikkerhed, risikobegrænsning og indberetning af hændelser i overensstemmelse med gældende EU-lovgivning, navnlig forordning (EU) 2024/1689.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages i overensstemmelse med undersøgelsesproceduren i artikel 67, stk. 2. Kommissionen kan anmode om data, oplysninger og dokumentation, der er genereret eller udvekslet inden for den koordinerede ordning, som er etableret i overensstemmelse med artikel 18a, stk. 5, i det omfang, det er nødvendigt og forholdsmæssigt for at udarbejde disse gennemførelsesretsakter."

Artikel 2

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på [xxx]dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

OVERSIGT OVER FINANSIELLE OG DIGITALE VIRKNINGER – AGENTURER

1.	FORSLAGETS RAMME	3
1.1.	Forslagets betegnelse	3
1.2.	Berørt politikområde	3
1.3.	Mål	3
1.3.1.	Generelle mål	3
1.3.2.	Specifikke mål.....	4
1.3.3.	Forventede resultater og virkninger	6
1.3.4.	Resultatindikatorer	8
1.4.	Forslaget vedrører	8
1.5.	Begrundelse for forslaget	8
1.5.1.	Behov, der skal opfyldes på kort eller lang sigt, herunder en detaljeret tidsplan for iværksættelsen af initiative.....	8
1.5.2.	Merværdien af et EU-tiltag (f.eks. som følge af koordineringsfordele, retssikkerhed, større effekt eller komplementaritet). Ved "merværdien af et EU-tiltag" forstås her merværdien af en indsats på EU-plan i forhold til den værdi, som medlemsstaterne ville have skabt enkeltvis	10
1.5.3.	Erfaringer fra tidligere foranstaltninger af lignende art	10
1.5.4.	Forenelighed med den flerårige finansielle ramme og mulige synergivirkninger med andre relevante instrumenter	11
1.5.5.	Vurdering af de forskellige finansieringsmuligheder, der er til rådighed, herunder muligheden for omfordeling	11
1.6.	Varigheden af forslaget og af dets finansielle virkninger	12
1.7.	Planlagt(e) budgetgennemførelsesmetode(r)	12
2.	FORVALTNINGSFORANSTALTNINGER	13
2.1.	Bestemmelser om overvågning og rapportering	13
2.2.	Forvaltnings- og kontrolsystem(er).....	13
2.2.1.	Begrundelse for den/de foreslåede budgetgennemførelsesmetode(r), finansieringsmekanisme(r), betalingsvilkår og kontrolstrategi.....	13
2.2.2.	Oplysninger om de konstaterede risici og det/de interne kontrolsystem(er), der etableres for at afbøde dem	13
2.2.3.	Vurdering af og begrundelse for kontrolforanstaltningernes omkostningseffektivitet (forholdet mellem kontrolomkostningerne og værdien af de forvaltede midler) samt vurdering af den forventede risiko for fejl (ved betaling og ved afslutning)	14
2.3.	Foranstaltninger til forebyggelse af svig og uregelmæssigheder	14
3.	FORSLAGETS/INITIATIVETS ANSLÅEDE FINANSIELLE VIRKNINGER.....	16
3.1.	Berørt(e) udgiftsområde(r) i den flerårige finansielle ramme og udgiftspost(er) på budgettet.....	16

3.2.	Forslagets anslåede finansielle virkninger for bevillingerne	17
3.2.1.	Sammenfatning af de anslåede virkninger for aktionsbevillingerne.....	17
3.2.2.	Anslåede resultater finansieret med aktionsbevillinger	20
3.2.3.	Sammenfatning af de anslåede virkninger for administrationsbevillingerne.....	21
3.2.4.	Anslået behov for menneskelige ressourcer.....	21
3.2.5.	Oversigt over de anslåede virkninger for de digitale teknologirelaterede investeringer	25
3.2.6.	Forenelighed med indeværende flerårige finansielle ramme	26
3.2.7.	Bidrag fra tredjemand	26
3.3.	Anslåede virkninger for indtægterne.....	29
4.	DIGITALE DIMENSIONER.....	30
4.1.	Krav af digital relevans	30
4.2.	Data	32
4.3.	Digitale løsninger	36
4.4.	Vurdering af interoperabilitet.....	40
4.5.	Foranstaltninger til støtte for digital gennemførelse	41

1. FORSLAGETS RAMME

1.1. Forslagets betegnelse

Lovgivningsforslag om ændring af forordning (EU) 2019/943 med henblik på at fremtidssikre elregningerne i Den Europæiske Union

1.2. Berørt politikområde

Politikområde: Energi

Aktivitet: Handlingsplanen for energi til overkommelige priser

1.3. Mål

1.3.1. Generelle mål

Hovedformålet med lovgivningsforslaget på området for netafgifter er at gøre overgangen til en mere systemvenlig udformning af netafgifter og netdrift obligatorisk for de nationale tilsynsmyndigheder, samtidig med at Unionens bredere mål om at fremskynde elektrificeringen og sikre, at den reguleringsmæssige omkostningsstruktur for elforbrug er i overensstemmelse med EU's energi-, klima- og konkurrenceevnemål, støttes.

Dette vil omfatte stærkere incitamenter for systemoperatører til at øge omkostningseffektiviteten samt til at muliggøre rettidig netadgang, incitamenter for netbrugere til at tilpasse deres forbrugsadfærd, øget gennemsigtighed og en forpligtelse for tilsynsmyndighederne til at fastsætte præstationsindikatorer med henblik på at øge effektiviteten i anvendelsen af nettet og øge systemeffektiviteten. Alle disse forslag bør bidrage til at sikre, at netafgifterne afspejler de reelle omkostninger, der pålægges systemet, og yderligere støtte en effektiv udnyttelse af nettet. Sideløbende hermed søger forslaget at sikre, at den kombinerede virkning af netafgifter og elbeskatning understøtter elektrificering, bidrager til lavere elomkostninger for forbrugere og industri og styrker EU-økonomiens konkurrenceevne.

Lovgivningsforslaget indfører målrettede støtteforanstaltninger for at fremskynde udrulningen af intelligente målere, kræve, at systemoperatører udveksler netdata med henblik på intelligente elnet, og etablere en frivillig ramme på EU-plan for sikker videreanvendelse af eldata til udvikling og afprøvning af innovative digitale værktøjer til netoptimering – alt sammen med henblik på at forbedre produktiviteten i den eksisterende netinfrastruktur og reducere de samlede systemomkostninger. Disse foranstaltninger suppleres af målrettede principper for elbeskatning, der har til formål at sikre, at beskatningsrammer ikke modvirker elektrificering, og at elektricitet beskattes gunstigere end konkurrerende fossile brændstoffer, navnlig naturgas, i overensstemmelse med målene for AccelerateEU, handlingsplanen for energi til overkommelige priser og Unionens dekarboniseringsmål.

Forslaget søger også at bidrage til at reducere de endelige elomkostninger for forbrugere og energiintensive industrier ved at muliggøre et mere sammenhængende samspil mellem udformningen af netafgifter og de incitamenter, der indgår i medlemsstaternes rammer for elbeskatning, samtidig med at medlemsstaternes kompetencer i henhold til Rådets direktiv 2003/96/EF respekteres fuldt ud.

Endelig indeholder forslaget en præcisering af tilsynsmyndighedernes ret til at vedtage foranstaltninger vedrørende nettilslutning i tilfælde af netoverbelastning,

nemlig ved at vedtage foranstaltninger og fastsætte betingelser for ikkediskriminerende, objektiv og gennemsigtig tredjepartsadgang, hvor der kan tages hensyn til, hvilken indvirkning anmodninger om nettilslutning har på netoverbelastning, økonomiske, sociale eller miljømæssige hensyn samt deres modenhed og fremskridt. Tilsynsmyndighederne kan også vedtage betingelser for at prioritere økonomiske sektorer eller brugergrupper samt fastsætte betingelser for behandlingen af brugere inden for sektorerne eller brugergrupperne, samtidig med at det sikres, at andre foranstaltninger til håndtering af overbelastning af nettet gennemføres behørigt.

For yderligere oplysninger henvises til begrundelsen.

1.3.2. *Specifikke mål*

De følgende specifikke mål fokuserer på de specifikke mål, der behandles i bestemmelser, som kræver yderligere ressourcer til Kommissionen (GD ENER og GD JRC):

Specifikt mål nr. 1: Forbedre effektiviteten, sikkerheden og fleksibiliteten i driften af elsystemet ved at fastsætte en formålsbestemt retlig forpligtelse for transmissions- og distributionssystemoperatører til at udveksle netdata på en harmoniseret måde, hvilket muliggør udvikling, udrulning og effektiv anvendelse af intelligente elnet og innovative datadrevne løsninger til overvågning, optimering og koordinering af net.

Specifikt mål nr. 2: Muliggøre udvikling, afprøvning og udrulning af innovative digitale værktøjer til netdrift og netoptimering ved at kræve, at netoperatører etablerer en frivillig ramme på EU-plan for sikker og kontrolleret videreanvendelse af elnetdata til forsknings- og innovationsformål, som sikrer retssikkerhed, en ramme og fælles tekniske krav. Sætte Kommissionen i stand til at vedtage gennemførelsesretsakter, der fastsætter retningslinjer med henblik på at muliggøre lovlig, sikker og kontrolleret videreanvendelse af elnetdata til forsknings- og innovationsformål i samfundets interesse.

Specifikt mål nr. 3: Sætte Kommissionen i stand til at vedtage en gennemførelsesretsakt, der fastsætter retningslinjer for en harmoniseret metode for tariffer, og dermed bidrage til mere sammenhængende reguleringsmæssige tilgange i hele Unionen.

Specifikt mål nr. 4: Sætte Kommissionen i stand til at vedtage en gennemførelsesretsakt om indikatorer for intelligente net og dermed bidrage til mere sammenhængende reguleringsmæssige tilgange i hele Unionen.

Specifikt mål nr. 5: Forslaget indfører en begrænset ny opgave for Kommissionen vedrørende artikel 18b om intelligente målersystemer. Denne opgave består i det væsentlige i at følge op på medlemsstaternes gennemførelse af minimumskravet til udrulning af intelligente målersystemer og overvåge anvendelsen af præciseringen om, at cost-benefit-analyser kun må finde anvendelse ud over minimumsdækningsniveauet.

Specifikt mål nr. 6: Forslaget præciserer tilsynsmyndighedernes rettigheder vedrørende vedtagelse af foranstaltninger vedrørende nettilslutning i tilfælde af netoverbelastning for at sikre, at nettilslutningsprocedurerne er rettidige og effektive og støtter elektrificering. Der stilles ikke krav til Kommissionen eller ACER i denne forbindelse, og der er derfor ingen finansielle virkninger for Kommissionen eller ACER. Med henblik herpå vurderes de finansielle virkninger for EU-institutionerne

ikke yderligere, da opfyldelsen af dette specifikke mål fuldt ud er de nationale tilsynsmyndigheders ansvar.

Forslaget medfører nye krav til Kommissionen (GD ENER og GD JRC), som er knyttet til opfyldelsen af specifikt mål nr. 1 og 2:

Krav 1 (knyttet til specifikt mål nr. 1 og 2): For at støtte netoperatørerne i deres dataudvekslingsaktiviteter vil Kommissionen dels udvikle passende bestemmelser om udveksling af energidata i de relevante instrumenter såsom netreglen om fleksibelt elforbrug (artikel 18a, stk. 4), dels føre tilsyn med gennemførelsen af den nye ramme for udveksling af elnetdata til innovationsformål, i henhold til hvilken ENTSO for elektricitet, EU DSO-enheden og deltagende TSO'er og DSO'er skal etablere og meddele den koordinerede ordnings forvaltning, deltagelsesregler, tekniske og operationelle foranstaltninger, cybersikkerhedsgarantier, ordninger for livscyklusforvaltning samt prøvnings- og valideringsrammer (artikel 18a, stk. 5). Kommissionen skal vurdere disse elementer, afgive en udtalelse inden for tre måneder og overvåge, hvordan der er taget hensyn til udtalelsen. JRC yder teknisk og videnskabelig støtte til udviklingen af den frivillige sikre ramme for udveksling af eldata i henhold til artikel 18a, stk. 5. Dette omfatter fastlæggelse af retningslinjer for afprøvnings- og valideringstilgange samt væsentlige cybersikkerhedskrav.

Krav 2 (knyttet til specifikt mål nr. 2): Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage gennemførelsesretsakter, der fastsætter retningslinjer med henblik på at muliggøre lovlig, sikker og kontrolleret videreanvendelse af elnetdata til forsknings- og innovationsformål i samfundets interesse, der understøtter driften og optimeringen af elsystemet (artikel 61, stk. 5b). Dette omfatter teknisk og juridisk forberedelse, høring af interessenter, udarbejdelse og opfølgning på gennemførelsen. JRC vil bidrage med teknisk input til forberedelsen af disse gennemførelsesretsakter, herunder vedrørende datamodeller, ontologier, grænseflader, interoperabilitetsarkitekturer og tekniske specifikationer.

Krav 3 (specifikt mål nr. 3): Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage en gennemførelsesretsakt, der fastsætter retningslinjer for en harmoniseret metode for tariffer i henhold til artikel 18. Denne opgave støtter udviklingen af en mere sammenhængende og harmoniseret reguleringsramme på tværs af medlemsstaterne.

Krav 4 (specifikt mål nr. 4): Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage en gennemførelsesretsakt om indikatorer for intelligente net i henhold til artikel 18a. Med henblik herpå vil Kommissionen skulle vurdere ACER's henstilling om indikatorer for intelligente net, forberede og forvalte høringer af interessenter og koordinering på tværs af tjenestegrene, udarbejde udkast til gennemførelsesretsakten, hvor det er relevant, og støtte dens vedtagelse og efterfølgende revision. Disse opgaver støtter udviklingen af en mere sammenhængende og harmoniseret reguleringsramme på tværs af medlemsstaterne.

Krav 5 (knyttet til specifikt mål nr. 5): Den tilhørende opfølgningsopgave vil kun påhvile GD ENER og forventes at forblive begrænset, eftersom fremskridtene med udrulningen af intelligente målere allerede er omfattet af eksisterende overvågningsaktiviteter.

De følgende specifikke mål fokuserer på de mål, der behandles i bestemmelser, som kræver yderligere ressourcer til ACER:

Specifikt mål nr. 6: fremme udbredelsen af intelligente og innovative netteknologier og digitale løsninger i transmissions- og distributionsnet ved at fastsætte indikatorer for intelligente net og derved støtte digitaliseringen og moderniseringen af elinfrastrukturen

Specifikt mål nr. 7: styrke overvågningen på EU-plan af udviklingen og udbredelsen af intelligente netløsninger og den effektive udnyttelse af elinfrastruktur ved at offentliggøre regelmæssige statusrapporter og dermed forbedre myndighedstilsynet og evidensbaseret beslutningstagning

Specifikt mål nr. 8: yderligere styrke målet om at øge effektiviteten i anvendelsen af nettet og øge systemeffektiviteten ved at bistå tilsynsmyndighederne med at fastsætte præstationsindikatorer for effektiv drift og udvikling af nettet

Specifikt mål nr. 9: yderligere styrke målet om at øge effektiviteten i anvendelsen af nettet og øge systemeffektiviteten ved at gennemføre effektivitetssammenligninger mellem transmissionssystemoperatører

Specifikt mål nr. 10: bidrage til målet om at opnå harmonisering af metoderne til fastsættelse af tariffer ved at udarbejde en henstilling til Kommissionen om et forslag til en harmoniseret metode for tariffer, inden Kommissionen vedtager en gennemførelsesretsakt om emnet.

Forslaget medfører nye krav til ACER, som er knyttet til opfyldelsen af specifikt mål nr. 6, 7, 8, og 10:

Krav 6 (knyttet til specifikt mål nr. 6): ACER skal i tæt samarbejde med ENTSO for elektricitet, EU DSO-enheden og relevante interessenter udstede en henstilling til tilsynsmyndighederne om indikatorer for intelligente net til måling af udbredelsen af intelligente og innovative netteknologier og digitale løsninger i transmissions- og distributionsnet (artikel 18a, stk. 2).

Krav 7 (knyttet til specifikt mål nr. 7): ACER skal offentliggøre en statusrapport på EU-plan, der vurderer udviklingen og udbredelsen af intelligente netløsninger og den effektive udnyttelse af elinfrastruktur (artikel 18a, stk. 3). Denne rapport skal offentliggøres mindst hvert tredje år efter offentliggørelsen af ACER's henstilling om indikatorer for intelligente net.

Krav 8 (knyttet til specifikt mål nr. 8): ACER får til opgave at bistå tilsynsmyndighederne med at fastsætte præstationsindikatorer (artikel 18, stk. 7).

Krav 9 (knyttet til specifikt mål nr. 9): ACER får til opgave at offentliggøre en rapport om effektivitetssammenligningen mellem transmissionssystemoperatører og deres omkostninger senest den første dag i måneden efter udløbet af 12 måneder fra datoen for forordningens ikrafttræden og hvert fjerde år derefter (artikel 18, stk. 7).

Krav 10 (knyttet til specifikt mål nr. 10): ACER får til opgave at udstede en henstilling til Kommissionen om et forslag til en harmoniseret metode for tariffer (artikel 61, stk. 5a).

1.3.3. *Forventede resultater og virkninger*

Ressourcerne vil gøre det muligt for Kommissionen (GD ENER og GD JRC) og ACER at udføre de opgaver, der er nødvendige for at opfylde deres mandat i henhold til EU-lovgivningen i overensstemmelse med kravene i dette forslag.

Forslaget forventes at styrke en omkostningseffektiv, sikker og digital drift af elsystemet ved at forbedre reguleringsrammen for intelligente elnet, udveksling af

elnetdata og intelligente målersystemer. De ressourcer, der er knyttet til forslaget, har til formål at sikre effektiv gennemførelse af disse nye elementer og skabe konkrete fordele for tilsynsmyndigheder, systemoperatører, markedsdeltagere og elbrugere.

Kommissionen (GD ENER og JRC)

Krav 1 og 2: At pålægge Kommissionen ansvar i forbindelse med gennemførelsen af bestemmelserne om udveksling af elnetdata forventes at skabe en mere sammenhængende EU-dækkende ramme for udbredelsen af intelligente og digitale netløsninger. Dette bør understøtte en mere konsekvent overvågning af fremskridtene på tværs af medlemsstaterne, bedre identifikation af god praksis og et stærkere grundlag for reguleringsmæssige incitamenter, der tilskynder til effektiv netdrift og -udvikling. Navnlig forventes det at lette udviklingen, afprøvningen og skaleringen af innovative digitale og AI-baserede løsninger til netdrift og -optimering og dermed forbedre nettets observerbarhed, systemeffektiviteten og integrationen af vedvarende energikilder, fleksibelt elforbrug og ikkefossil fleksibilitet.

Krav 3: At pålægge Kommissionen at udarbejde og vedtage en gennemførelsesretsakt om en harmoniseret metode for tariffer for at understøtte en mere harmoniseret og forudsigelig ramme for national reguleringsmæssig gennemførelse. Dette bør mindske fragmenteringen i nationale tilgange, øge retssikkerheden for tilsynsmyndigheder og systemoperatører og styrke den bredere reforms effektivitet med hensyn til at sænke systemomkostningerne.

Krav 4: At pålægge Kommissionen at udarbejde og vedtage en gennemførelsesretsakt om indikatorer for intelligente net forventes at understøtte en mere harmoniseret og forudsigelig ramme for national reguleringsmæssig gennemførelse. Dette bør mindske fragmenteringen i nationale tilgange, øge retssikkerheden for tilsynsmyndigheder og systemoperatører og styrke den bredere reforms effektivitet med hensyn til at sænke systemomkostningerne. Desuden forventes fælles gennemførelsesbestemmelser om videreanvendelse af netdata at understøtte sikker og interoperabel innovation i hele Unionen til gavn for elsystemoperatører og -brugere.

Krav 5: At pålægge Kommissionen (GD ENER) at følge op på gennemførelsen af artikel 18b om intelligente målersystemer forventes at understøtte en mere ensartet anvendelse af minimumskravet til udrulning af intelligente målersystemer på tværs af medlemsstaterne. Dette omfatter overvågning af medlemsstaternes overholdelse af minimumsudrulningsniveauet og anvendelsen af præciseringen om, at cost-benefit-analyser kun må anvendes ud over dette minimumsdækningsniveau. Dette bør bidrage til større retssikkerhed, forbedre udrulningen af intelligente målersystemer og understøtte en mere effektiv og harmoniseret ramme for forbrugerdeltagelse og systemeffektivitet til gavn for forbrugere, systemoperatører og tilsynsmyndigheder.

ACER

Krav 6: Det forventes, at det at give ACER til opgave at udarbejde en henstilling om indikatorer for intelligente net vil fremme en mere sammenhængende tilgang til måling af digitalisering og innovation i elnettene i hele Unionen. Dette bør forbedre overvågningen af fremskridtene, støtte en bredere udbredelse af intelligente og innovative netteknologier og digitale løsninger og bidrage til en mere effektiv og moderne anvendelse af elinfrastruktur til gavn for transmissions- og distributionssystemoperatører, tilsynsmyndigheder og netbrugere.

Krav 7: At pålægge ACER at rapportere om fremskridt med udviklingen og udbredelsen af intelligente netløsninger og effektiv anvendelse af elinfrastruktur forventes at styrke overvågningen på EU-plan af udrulningen af intelligente net og infrastrukturens effektivitet. Dette bør understøtte et bedre informeret myndighedstilsyn og bidrage til en mere effektiv og moderne anvendelse af elinfrastruktur til gavn for transmissions- og distributionssystemoperatører, tilsynsmyndigheder og netbrugere.

Krav 8: At pålægge ACER at bistå tilsynsmyndighederne med at fastlægge præstationsindikatorer forventes at forbedre gennemsigtigheden, ensartetheden og evidensgrundlaget for myndighedstilsynet i hele Unionen. Dette bør understøtte bedre underbyggede reguleringsafgørelser og styrke incitamenterne til effektiv netdrift og effektive investeringer til gavn for tilsynsmyndigheder, systemoperatører og elbrugere.

Krav 9: At pålægge ACER at gennemføre og offentliggøre en effektivitetssammenligning af transmissionssystemoperatører og deres omkostninger forventes at bidrage til at identificere god praksis og ineffektivitet på tværs af transmissionssystemoperatører. Dette bør styrke benchmarking i hele Unionen og understøtte mere effektiv netdrift og investeringsbeslutninger til gavn for tilsynsmyndigheder, systemoperatører og elbrugere.

Krav 10: At pålægge ACER at fremsætte en henstilling til Kommissionen om et forslag til en harmoniseret metode for tariffer forventes at understøtte større ensartethed og forudsigelighed i tilgange til tariffastsættelse på tværs af medlemsstaterne. Dette bør bidrage til en mere harmoniseret reguleringsmæssig ramme, mindske fragmenteringen i nationale tilgange og understøtte et klarere og mere sammenhængende grundlag for udformningen af nettariffer til gavn for tilsynsmyndigheder, systemoperatører og markedsdeltagere.

1.3.4. Resultatindikatorer

Der henvises til begrundelsen for så vidt angår overvågning af initiativets fremskridt og resultater.

1.4. Forslaget vedrører

☒ en ny foranstaltning

☐ en ny foranstaltning som opfølgning på et pilotprojekt/en forberedende foranstaltning¹

☐ en forlængelse af en eksisterende foranstaltning

☐ en sammenlægning eller en omlægning af en eller flere foranstaltninger til en anden/en ny foranstaltning

1.5. Begrundelse for forslaget

1.5.1. Behov, der skal opfyldes på kort eller lang sigt, herunder en detaljeret tidsplan for iværksættelsen af initiativet

Kommissionen (GD ENER og GD JRC)

Krav 1: GD ENER har til opgave at føre tilsyn med gennemførelsen af rammen for udveksling af elnetdata til innovationsformål, herunder at koordinere den samlede

¹ Jf. finansforordningens artikel 58, stk. 2, litra a) hhv. b).

gennemførelsesproces med ACER, ENTSO for elektricitet, EU DSO-enheden, TSO'er, DSO'er, medlemsstaterne og andre relevante interessenter og sikre sammenhæng med Unionens bredere ramme (artikel 18a, stk. 5). Desuden skal Kommissionen modtage, vurdere og følge op på de elementer, som ENTSO for elektricitet, EU DSO-enheden og deltagende TSO'er og DSO'er har meddelt vedrørende forvaltning, deltagelsesregler, tekniske og operationelle foranstaltninger, cybersikkerhedsforanstaltninger, livscyklusordninger og prøvningsrammer, afgive en udtalelse inden for tre måneder og overvåge, hvordan der er taget hensyn til denne udtalelse. Særlige ressourcer vil navnlig understøtte den overordnede koordinering af gennemførelsesprocessen med ACER, ENTSO for elektricitet, EU DSO-enheden, systemoperatører, medlemsstaterne og andre interessenter; udarbejdelse af Kommissionens udtalelse i henhold til artikel 18a, stk. 5; politisk og retlig opfølgning, herunder vedrørende ACER's henstillinger og datastyring, cybersikkerhed, AI og spørgsmål om kritisk infrastruktur og inddragelse af interessenter, overvågning og eventuelle fremtidige ajourføringer af gennemførelsesrammen.

JRC yder teknisk og videnskabelig rådgivning til udviklingen af den frivillige, sikre ramme for udveksling af eldata i henhold til artikel 18a, stk. 5. Dette omfatter fastlæggelse af retningslinjer for afprøvnings- og valideringstilgange samt væsentlige cybersikkerhedskrav. Hvor det er relevant, kan JRC bidrage til formuleringen af rettidige, politikrelevante anvendelsestilfælde vedrørende elnetplanlægning, -drift og -optimering. JRC vil også yde teknisk input til gennemførelsesretsakterne i henhold til artikel 61, stk. 5b, til støtte for den tekniske vurdering af den frivillige, sikre ramme for udveksling af elnetdata i henhold til artikel 18a, stk. 5.

Krav 2: Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage gennemførelsesretsakter, der fastsætter retningslinjer med henblik på at muliggøre lovlig, sikker og kontrolleret videreanvendelse af elnetdata til forsknings- og innovationsformål i samfundets interesse, der understøtter driften og optimeringen af elsystemet i henhold til artikel 18a (artikel 61, stk. 5b). Dette omfatter teknisk og juridisk forberedelse, høring af interessenter, udarbejdelse og opfølgning på gennemførelsen. Denne opgave kræver en fælles indsats fra GD ENER og JRC, idet sidstnævnte leverer teknisk input til udarbejdelsen af disse gennemførelsesretsakter, herunder om datamodeller, ontologier, grænseflader, interoperabilitetsarkitekturer og tekniske specifikationer. Disse ressourcer vil navnlig dække forberedelse og udarbejdelse af samt styring af vedtagelsen af gennemførelsesretsakter i henhold til artikel 61, stk. 5a og 5b, herunder høring mellem tjenestegrenene og høring af medlemsstaterne efter den relevante komitologiprocedure.

Krav 3: Kommissionen kan vedtage en gennemførelsesretsakt, der fastsætter retningslinjer om en harmoniseret metode for tariffer i henhold til artikel 18 (artikel 61, stk. 5a). Denne opgave kræver analytisk, reguleringsmæssig og koordineringsmæssig kapacitet hos GD ENER. De nødvendige ressourcer vil navnlig dække politisk og retlig opfølgning.

Krav 4: Kommissionen kan vedtage en gennemførelsesretsakt om indikatorer for intelligente net i henhold til artikel 18a (artikel 61, stk. 5a). Denne opgave kræver analytisk, reguleringsmæssig og koordineringsmæssig kapacitet hos GD ENER. De nødvendige ressourcer vil navnlig dække politisk og retlig opfølgning.

Krav 5: Der anses ikke for at være behov for særskilte menneskelige ressourcer til GD ENER i forbindelse med artikel 18b, da fremskridtene med udrulningen af

intelligente målersystemer allerede er omfattet af eksisterende overvågningsaktiviteter.

ACER

Krav 6: ACER skal i tæt samarbejde med transmissions- og distributionssystemoperatørerne og relevante interessenter udstede en henstilling til tilsynsmyndighederne om indikatorer for intelligente net med henblik på at måle udbredelsen af intelligente og innovative netteknologier og digitale løsninger i transmissions- og distributionsnet (artikel 18a, stk. 2). Denne henstilling skal udstedes senest ét år efter forordningens ikrafttræden og udgør en enkeltstående opgave.

Krav 7: ACER skal offentliggøre en statusrapport på EU-plan, der vurderer udviklingen og udbredelsen af intelligente netløsninger og den effektive udnyttelse af elinfrastruktur (artikel 18a, stk. 3). Denne rapport skal offentliggøres mindst hvert tredje år efter offentliggørelsen af ACER's henstilling om indikatorer for intelligente net og udgør en tilbagevendende opgave.

For krav 6 og 7 samlet har ACER derfor behov for yderligere personale til at lede og udføre ekspertarbejdet, herunder den indledende henstilling og regelmæssig overvågning af både TSO'er og DSO'er, samt til at bistå med dataindsamling og andre kontoropgaver, der er forbundet med denne aktivitet.

Krav 8: ACER får til opgave at bistå tilsynsmyndighederne med at fastsætte præstationsindikatorer (artikel 18, stk. 7).

Krav 9: ACER har til opgave at offentliggøre en rapport med en effektivitetssammenligning af transmissionssystemoperatørerne og deres omkostninger senest den første dag i måneden efter udløbet af 12 måneder fra datoen for denne forordnings ikrafttræden, og hvert fjerde år derefter (artikel 18, stk. 7).

Krav 10: ACER får til opgave at udstede en henstilling til Kommissionen om et forslag til en harmoniseret metode for tariffer (artikel 61, stk. 5a).

For krav 8, 9 og 10 har ACER behov for yderligere personaleressourcer til horisontal støtte og generalomkostninger samt et driftsbudget til specialiseret konsulentbistand og udvikling.

- 1.5.2. *Merværdien af et EU-tiltag (f.eks. som følge af koordineringsfordele, retssikkerhed, større effekt eller komplementaritet). Ved "merværdien af et EU-tiltag" forstås her merværdien af en indsats på EU-plan i forhold til den værdi, som medlemsstaterne ville have skabt enkeltvis*

En ramme på EU-niveau for energiomkostninger, herunder netafgifter, er mere effektiv end særskilte nationale foranstaltninger, fordi den undgår fragmentering. Medlemsstaterne kan ikke alene gennemføre de nødvendige reformer inden for rammerne af den eksisterende EU-ramme i henhold til elektricitetsforordningen. En fælles retlig og politisk ramme muliggør også mere ambitiøse og omkostningseffektive foranstaltninger.

Forslaget fastlægger en sammenhængende EU-tilgang til trådløse, intelligente og digitale løsninger på tværs af elsystemer, herunder minimumsudbredelse af intelligente målersystemer, stærkere forbrugerdeltagelse, ACER-ledede indikatorer for intelligente net og interoperabel udveksling af netdata.

De foreslåede foranstaltninger står i et rimeligt forhold til målet, fordi de kun indfører de foranstaltninger, der er nødvendige for at forbedre neteffektiviteten, gennemsigtigheden og incitamenterne til elektrificering, uden at pålægge en ensartet teknologisk model eller uforholdsmæssigt store administrative byrder. Da initiativet hovedsagelig tilføjer og tilpasser bestemmelser i eksisterende EU-lovgivning, er en ændringsretsakt det mest hensigtsmæssige retlige instrument.

1.5.3. Erfaringer fra tidligere foranstaltninger af lignende art

Erfaringerne fra gennemførelsen af den eksisterende ramme for elmarkedet har vist, at øget elektrificering, den hurtige udbredelse af vedvarende energi og den voksende digitalisering af elsystemet kræver en mere systemorienteret og effektiv tilgang til driften og anvendelsen af elnettene. De eksisterende reguleringsmæssige rammer har ikke altid givet tilstrækkeligt stærke incitament til effektiv netanvendelse, fleksibilitet, rettidig netadgang eller udbredelse af intelligente og digitale løsninger.

Nylige politiske initiativer, herunder handlingsplanen for energi til overkommelige priser, pakken om europæiske net og AccelerateEU, har også fremhævet behovet for en mere sammenhængende tilgang til de reguleringsmæssige komponenter, der bidrager til elomkostningerne, herunder netafgifter og beskatning, med henblik på at støtte målene om elektrificering, prisoverkommelighed og konkurrenceevne.

Tidligere erfaringer med gennemførelsen af Unionens elmarkedslovgivning har endvidere vist, at stadig mere tekniske og dataintensive reguleringsmæssige rammer kræver tilstrækkelig teknisk, reguleringsmæssig og overvågningsmæssig kapacitet på EU-plan, herunder hos ACER og Kommissionen.

1.5.4. Forenelighed med den flerårige finansielle ramme og mulige synergivirkninger med andre relevante instrumenter

Forslaget er i overensstemmelse med de mål, der er beskrevet i AccelerateEU og aftalen om ren industri.

Forslagets mål om at beskytte forbrugerne, forbedre EU-industriens konkurrenceevne og fremme vedvarende energi og investeringer i kulstoffattige teknologier er også fuldt ud i overensstemmelse med rammen for den europæiske grønne pagt og aftalen om ren industri og er sammenhængende med og supplerer de nuværende initiativer. Det tager fat på de spørgsmål, der blev identificeret i Kommissionens handlingsplan for energi til overkommelige priser fra februar 2025, nemlig at høje energiomkostninger bringer europæiske virksomheders konkurrenceevne i fare og udgør en betydelig byrde for forbrugerne. Det er derfor bydende nødvendigt at sikre en effektiv udnyttelse af energisystemet, understøttet af en passende skattestruktur, da det spiller en vigtig rolle med hensyn til at gøre det muligt for elbrugere at drage fordel af mere forudsigelige og lavere energiomkostninger.

Det foreslåede initiativ er tæt knyttet til og supplerer de lovgivningsforslag, der er fremsat i pakken om europæiske net, som er et centralt resultat af aftalen om ren industri og handlingsplanen for energi til overkommelige priser og indgår i Kommissionens arbejdsprogram for 2025.

Kommissionens forslag til den nye flerårige finansielle ramme (FFR) for 2028-2034 fremhæver "den afgørende betydning af en ægte energiunion og velintegrerede EU-infrastrukturnet", hvilket afspejles i et væsentligt forhøjet budget, der foreslås til Connecting Europe-faciliteten (CEF) for energi.

1.5.5. Vurdering af de forskellige finansieringsmuligheder, der er til rådighed, herunder muligheden for omfordeling

Fuldtidsækvivalenterne er nødvendige for de yderligere opgaver, som ACER skal udføre, mens de eksisterende opgaver ikke vil blive færre i en overskuelig fremtid.

I det omfang det er retligt muligt, vil de yderligere fuldtidsækvivalenter, der anmodes om til ACER, blive finansieret fra en relevant programramme under samme FFR-udgiftsområde, med forbehold af aftalen om FFR for 2028-2034.

1.6. Varigheden af forslaget og af dets finansielle virkninger

☐ **Begrænset varighed**

☐ gældende fra [DD/MM]ÅÅÅÅ til [DD/MM]ÅÅÅÅ

☐ finansielle virkninger fra ÅÅÅÅ til ÅÅÅÅ for forpligtelsesbevillinger og fra ÅÅÅÅ til ÅÅÅÅ for betalingsbevillinger.

☒ **Ubegrænset varighed**

iværksættelse med en indkøringsperiode fra ÅÅÅÅ til ÅÅÅÅ

derefter gennemførelse i fuldt omfang.

1.7. Planlagt(e) budgetgennemførelsesmetode(r)

☒ **Direkte forvaltning** ved Kommissionen

☒ i dens tjenestegrene, herunder ved dens personale i EU's delegationer

☐ i forvaltningsorganerne

☐ **Delt forvaltning** i samarbejde med medlemsstaterne

☒ **Indirekte forvaltning** ved at overdrage budgetgennemførelsesopgaver til:

☐ tredjelande eller organer, som tredjelande har udpeget

☐ internationale organisationer og deres agenturer (angives nærmere)

☐ Den Europæiske Investeringsbank og Den Europæiske Investeringsfond

☒ de organer, der er omhandlet i finansforordningens artikel 70 og 71

☐ offentligretlige organer

☐ privatretlige organer, der har fået overdraget offentlige tjenesteydelsesopgaver, i det omfang de har fået stillet tilstrækkelige finansielle garantier

☐ privatretlige organer, undergivet lovgivningen i en medlemsstat, som har fået overdraget gennemførelsen af et offentlig-privat partnerskab, og som har fået stillet tilstrækkelige finansielle garantier

☐ organer eller personer, der har fået overdraget gennemførelsen af specifikke aktioner i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i henhold til afsnit V i traktaten om Den Europæiske Union, og som er anført i den relevante basisretsakt

☐ organer, der er etableret i en medlemsstat og undergivet lovgivningen i en medlemsstat eller EU-lovgivningen, og som i overensstemmelse med sektorspecifikke regler kan få overdraget gennemførelsen af EU-midler eller budgetgarantier, i det omfang de kontrolleres af offentligretlige organer eller af privatretlige organer, der har fået overdraget offentlige tjenesteydelsesopgaver, og har fået stillet tilstrækkelige finansielle garantier i form af kontrolorganernes solidariske hæftelse eller ækvivalente finansielle garantier, som for hver foranstaltning kan begrænses til EU-støttens maksimale beløb.

Bemærkninger

Ikke relevant

2. FORVALTNINGSFORANSTALTNINGER

2.1. Bestemmelser om overvågning og rapportering

I henhold til finansforordningen skal ACER inden for rammerne af sit programmeringsdokument forelægge et årligt arbejdsprogram med nærmere oplysninger om ressourcer, både finansielle og menneskelige, for hver af de gennemførte aktiviteter.

ACER rapporterer månedligt til GD for Energi om budgetgennemførelsen, herunder forpligtelser og betalinger pr. budgetafsnit, og om andelen af ledige stillinger opdelt på personalekategori.

GD for Energi er desuden direkte repræsenteret i ACER's ledelsesorganer. GD for Energi vil i årets løb via sine repræsentanter i bestyrelsen blive underrettet om anvendelsen af budgettet og stillingsfortegnelsen på hvert bestyrelsesmøde.

Endelig skal ACER, ligeledes ifølge de finansielle regler, årligt aflægge rapport om sine aktiviteter og anvendelsen af ressourcer gennem bestyrelsen og dennes årlige aktivitetsrapport.

De opgaver, som gennemføres direkte af GD ENER, med støtte fra JRC hvor det er relevant, vil følge den årlige planlægnings- og overvågningscyklus, sådan som den gennemføres i Kommissionen og forvaltningsorganerne, herunder rapportering af resultaterne gennem GD ENER's og JRC's årlige aktivitetsrapporter.

2.2. Forvaltnings- og kontrolsystem(er)

2.2.1. *Begrundelse for den/de foreslåede budgetgennemførelsesmetode(r), finansieringsmekanisme(r), betalingsvilkår og kontrolstrategi*

For så vidt angår krav, der falder ind under Kommissionens ansvarsområde, vil disse opgaver primært blive udført af GD ENER med videnskabelig og teknisk støtte fra JRC. Afhængigt af gennemførelsesbehovene kan visse støtteaktiviteter gennemføres ved offentlige udbud, herunder ekspertundersøgelser, teknisk støtte, workshops, prototyping eller valideringsøvelser. I sådanne tilfælde vil udbud blive gennemført ved direkte forvaltning i fuld overensstemmelse med finansforordningen. Kontrolstrategien for disse udgifter vil følge Kommissionens almindelige forudgående og efterfølgende retlige, finansielle og operationelle kontrol.

For så vidt angår krav, der falder ind under ACER's ansvarsområde, er agenturet bedst placeret til at udføre de opgaver, der vedrører udarbejdelse af henstillinger og statusrapporter på EU-plan om indikatorer for intelligente net. Selv om ACER vil skulle udvikle ny ekspertise, er det ikke desto mindre mest omkostningseffektivt at tildele de nye opgaver, som dette forslag medfører, til et eksisterende agentur, som allerede arbejder med lignende opgaver.

2.2.2. *Oplysninger om de konstaterede risici og det/de interne kontrolsystem(er), der etableres for at afbøde dem*

GD for Energi

De elementer, der forvaltes direkte af GD for Energi, kan være forbundet med de sædvanlige risici, der påvirker offentlige udbudsprocedurer. Disse risici anses for at være lave med hensyn til udgifternes lovlighed og formelle rigtighed. Der er indført passende og effektiv kontrol på både virksomhedsniveau og GD-niveau. Med hensyn

til resultaterne er den største risiko forkerte skøn med hensyn til den arbejdsbyrde, der følger af dette forslag, idet forslaget indebærer nye opgaver. Det er en risiko, der må accepteres, da erfaringen har vist, at det er vigtigt at indregne ekstra ressourcer i det oprindelige forslag, fordi det i modsat fald er meget vanskeligt at rette op på situationen efterfølgende.

GD JRC

Som led i risikovurderingsprocessen for sine videnskabelige aktiviteter identificerer JRC potentielle risici, vurderer deres niveau, planlægger nødvendige afbødende foranstaltninger og identificerer eksisterende kontroller. Den identificerede hovedrisiko vedrører a) vurderingen af den tilknyttede arbejdsbyrde for de nye opgaver, der er forbundet med dette forslag (arbejdsbyrden for nogle af opgaverne kan være undervurderet), b) utilstrækkelig datamængde eller -kvalitet til at understøtte de forskellige nye opgaver. For a) skal risikoen accepteres. De afbødende foranstaltninger omfatter omhyggelig personaleplanlægning i hele aktiviteternes varighed for at sikre passende ekspertise. For b) omfatter foranstaltningerne tidlig deltagelse i udformningen og tilrettelæggelsen af dataindsamlingsprocesserne samt tidlig identifikation – inden for hver opgave, der kræver dataintensive aktiviteter – af potentielle hindringer for at få adgang til de relevante data og tidlig kommunikation med GD for Energi og relevante interessenter for at rejse spørgsmålet om datatilgængelighed.

ACER

Med hensyn til ACER's nye opgaver indebærer forslaget flere nye opgaver, som begrænser denne risiko, da den arbejdsbyrde, der er forbundet med nogle af de kommende opgaver, kan være undervurderet, mens andre kan være overvurderet, hvilket betyder, at der senere kan foretages omfordelinger.

2.2.3. *Vurdering af og begrundelse for kontrolforanstaltningernes omkostningseffektivitet (forholdet mellem kontrolomkostningerne og værdien af de forvaltede midler) samt vurdering af den forventede risiko for fejl (ved betaling og ved afslutning)*

GD for Energi og GD JRC

De opgaver, der er tildelt GD for Energi, vil blive gennemført efter det allerede eksisterende kontrolsystem, og kontrolomkostningsforholdet forventes at forblive stabilt (5-6 % af de forvaltede midler baseret på de seneste erfaringer).

ACER

Tildelingen af yderligere opgaver til ACER's eksisterende mandat forventes ikke at medføre yderligere specifik kontrol på agenturniveau, og derfor vil forholdet mellem kontrolomkostningerne og værdien af de forvaltede midler forblive uændret.

2.3. **Foranstaltninger til forebyggelse af svig og uregelmæssigheder**

GD for Energi

GD for Energi vedtog i 2020 en revideret strategi for bekæmpelse af svig og i 2023 en revideret handlingsplan for årene 2023-2025. GD for Energi er i øjeblikket ved at revidere sin strategi for bekæmpelse af svig for årene 2026-2028 i overensstemmelse med OLAF's metode. GD for Energis reviderede strategi for bekæmpelse af svig bygger på Kommissionens strategi for bekæmpelse af svig og en specifik risikovurdering, der foretages internt for at afdække de områder, der er mest sårbare over for svig, den allerede indførte kontrol og de nødvendige foranstaltninger for at

forbedre kapaciteten i GD for Energi med hensyn til at forebygge, afsløre og rette op på svig.

GD JRC

JRC's strategi for bekæmpelse af svig blev sammen med den tilhørende handlingsplan vedtaget i 2020 og ændret i 2024 for at revidere og opdatere planen for perioden 2025-2027. Den opdaterede plan omfatter tre nye tiltag: en oplysningskampagne med fokus på Kommissionens etiske spørgsmål og foranstaltninger til bekæmpelse af svig, idet den indeholder relevante eksempler tilpasset JRC's videnskabelige personale, lanceret i første halvdel af 2025; et udvidet uddannelsesprogram med tematiske sessioner om emner inden for bl.a. interessekonflikter, forfatterskab, brug af kunstig intelligens, whistleblowing og indberetningskanaler og opdaterede Sharepoint-sider dedikeret til etiske spørgsmål og foranstaltninger til bekæmpelse af svig. Disse nye tiltag supplerer den igangværende indsats, der bygger på handlingsplanen for 2021-2024 og JRC's deltagelse i Kommissionens handlingsplan for bekæmpelse af svig. JRC værdsætter sit samarbejde med OLAF, det interne kontrolteam og andre interessenter i vores fælles bestræbelser på at bekæmpe svig.

ACER

ACER anvender principperne for bekæmpelse af svig for decentrale EU-agenturer i overensstemmelse med Kommissionens tilgang og OLAF's retningslinjer fra 2024 for decentrale agenturer og fællesforetagender. Agenturet vedtog i december 2024 en ny strategi for bekæmpelse af svig, som ophæver afgørelse 15/2021 truffet af ACER's bestyrelse. Den nye strategi, der dækker perioden 2025-2027, er baseret på følgende strategiske mål: optimering af eksisterende foranstaltninger til forebyggelse af svig, styrkelse af rettidigheden og nøjagtigheden af eksisterende afsløringsystemer, styrkelse af efterforskningsprotokollerne og optimering af korrigerende foranstaltninger med henblik på hurtig inddrivelse.

3. FORSLAGETS/INITIATIVETS ANSLÅEDE FINANSIELLE VIRKNINGER

3.1. Berørt(e) udgiftsområde(r) i den flerårige finansielle ramme og udgiftspost(er) på budgettet

- Eksisterende budgetposter

I samme rækkefølge som udgiftsområderne i den flerårige finansielle ramme og budgetposterne

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme	Budgetpost	Udgiftens art	Bidrag			
	Nummer	OB/IOB ¹	fra EFTA-lande ²	fra kandidatlande og potentielle kandidatlande ³	fra andre tredjelande	andre formålsbestemte indtægter
1	02.10.03 Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER)	OB	JA	NEJ	NEJ	NEJ

¹ OB = opdelte bevillinger/IOB = ikke-opdelte bevillinger.

² EFTA: Den Europæiske Frihandelssammenslutning.

³ Kandidatlande og, hvis det er relevant, potentielle kandidater på Vestbalkan.

3.2. Forslagets anslåede finansielle virkninger for bevillingerne

3.2.1. Sammenfatning af de anslåede virkninger for aktionsbevillingerne

- ☐ Forslaget/initiativet medfører ikke anvendelse af aktionsbevillinger
- ☒ Forslaget/initiativet medfører anvendelse af aktionsbevillinger som anført herunder:

3.2.1.1. Bevillinger fra vedtaget budget

i mio. EUR (tre decimaler)

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme		Nummer	1					
GD: JRC			År	År	År	År	I ALT FFR 2021-2027	I ALT FFR 2028-2034
			2024	2025	2026	2027		
Aktionsbevillinger								
Budgetpost	Forpligtelser	(1a)					0,000	
	Betalinger	(2a)					0,000	
Budgetpost	Forpligtelser	(1b)					0,000	
	Betalinger	(2b)					0,000	
Administrationsbevillinger finansieret over bevillingsrammen for særprogrammer								
Budgetpost 01 01 01 Udgifter til støtte for Horisont Europa		(3)				0,255	0,255	1,782
Bevillinger I ALT til GD JRC	Forpligtelser	=1a+1b+3	0,000	0,000	0,000	0,255	0,255	1,782
	Betalinger	=2a+2b+3	0,000	0,000	0,000	0,255	0,255	1,782

De bevillinger, der er identificeret som nødvendige under støttelinjen for Horisont Europa (direkte forskning), omfordes fra det rammebeløb for programmet, der er afsat til GD JRC, og udgør ikke en yderligere anmodning ud over det nuværende bevillingsniveau, der er anmodet om i forbindelse med budgetforslaget for 2027.

i mio. EUR (tre decimaler)

ACER	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	I ALT FFR 2021-2027	I ALT FFR 2028-2034
------	------------	------------	------------	------------	------------------------	------------------------

Budgetpost: 02.10.03/EU-budgetbidrag til agenturet				0,391	0,391	10,039¹
--	--	--	--	-------	--------------	---------------------------

Bevillingerne/EU-budgetbidraget til agenturet vil blive opvejet af en reduktion af rammen for følgende program: Connecting Europe-faciliteten – Energi/budgetpost: 02.03.01/i året: 2027

Størrelsen af de bevillinger, der skal tildeles agenturet i den næste FFR, er vejledende og underlagt aftalen om FFR. De bør integreres i agenturets tilskud på grund af den permanente karakter af de opgaver, der tildeles ved dette forslag, og vil, hvis det er relevant, blive opvejet med en tilsvarende reduktion af en relevant programramme under samme FFR-udgiftsområde. Hvis der er behov for en kompenserende reduktion, kan det også blive nødvendigt at revidere de ressourcer, der er tildelt agenturet, gennem den årlige budgetprocedure.

			År	År	År	År	I ALT FFR 2021-2027	I ALT FFR 2028-2034
			2024	2025	2026	2027		
Aktionsbevillinger I ALT (herunder bidrag til decentrale agenturer)	Forpligtelser	(4)	0,000	0,000	0,000	0,391	0,391	10,039
	Betalinger	(5)	0,000	0,000	0,000	0,391	0,391	10,039
Administrationsbevillinger finansieret over bevillingsrammen for særprogrammer I ALT		(6)	0,000	0,000	0,000	0,255	0,255	1,782
Bevillinger I ALT under UDGFITSOMRÅDE 1	Forpligtelser	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,645	0,645	11,821
i den flerårige finansielle ramme	Betalinger	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,645	0,645	11,821
			År	År	År	År	I ALT FFR	I ALT FFR
			2024	2025	2026	2027	2021-2027	2028-2034
• Aktionsbevillinger I ALT (alle aktionsrelaterede udgiftsområder)	Forpligtelser	(4)	0,000	0,000	0,000	0,391	0,391	10,039
	Betalinger	(5)	0,000	0,000	0,000	0,391	0,391	10,039

¹ Dette tal tager hensyn til den samlede årlige indeksering på 2 %.

• Administrationsbevillinger finansieret over bevillingsrammen for særprogrammer I ALT (alle aktionsrelaterede udgiftsområder)		(6)	0,000	0,000	0,000	0,255	0,255	1,782
Bevillinger I ALT under udgiftsområde 1-6 i den flerårige finansielle ramme (referencebeløb)	Forpligtelser	=4+6	0,000	0,000	0,000	0,645	0,391	11,821
	Betalinger	=5+6	0,000	0,000	0,000	0,645	0,391	11,821
Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme		7	"Administrationsudgifter"					
GD: ENER			År	År	År	År	I ALT FFR 2021-2027	I ALT FFR 2028-2034
			2024	2025	2026	2027		
• Menneskelige ressourcer			0,000	0,000	0,000	0,404	0,404	2,828
• Andre administrationsudgifter			0,000	0,000	0,000	0,018	0,018	0,126
I ALT GD ENER			0,000	0,000	0,000	0,422	0,422	2,954
Bevillinger I ALT under UDGIFTSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme		(Forpligtelser i alt = betalinger i alt)	0,000	0,000	0,000	0,422	0,422	2,954

i mio. EUR (tre decimaler)

		År	År	År	År	I ALT FFR 2021-2027	I ALT FFR 2028-2034
		2024	2025	2026	2027		
Bevillinger I ALT under UDGIFTSOMRÅDE 1-7	Forpligtelser	0,000	0,000	0,000	1,067	1,067	14,775
i den flerårige finansielle ramme	Betalinger	0,000	0,000	0,000	1,067	1,067	14,775

3.2.2. Anslåede resultater finansieret med aktionsbevillinger

Forpligtelsesbevillinger i mio. EUR (tre decimaler)

Angiv mål og resultater ↓			År 2024		År 2025		År 2026		År 2027		Indsæt så mange år som nødvendigt for at vise virkningernes varighed (jf. afsnit 1.6)						I ALT	
	RESULTATER																	
	Type ²	Gnsntl · omkos tninge r	Antal	Omko stning er	Antal	Omko stning er	Antal	Omko stning er	Antal	Omko stning er	Antal	Omk ostni nger	Antal	Omko stning er	Antal	Omko stning er	Antal resulta ter i alt	Omkostn inger i alt
SPECIFIKT MÅL NR. 1 ³																		
- Resultat																		
- Resultat																		
- Resultat																		
Subtotal for specifikt mål nr. 1																		
SPECIFIKT MÅL NR. 2																		
- Resultat																		
Subtotal for specifikt mål nr. 2																		
I ALT																		

² Resultater er de produkter og tjenesteydelser, der skal leveres (f.eks.: antal finansierede studenterudvekslinger, antal km bygget vej osv.).
³ Som beskrevet i afsnit 1.3.2. "Specifikt/specifikke mål".

3.2.3. Sammenfatning af de anslåede virkninger for administrationsbevillingerne

- ☐ Forslaget/initiativet medfører ikke anvendelse af administrationsbevillinger
- ☒ Forslaget/initiativet medfører anvendelse af administrationsbevillinger som anført herunder:

3.2.3.1. Bevillinger fra vedtaget budget

VEDTAGNE BEVILLINGER	År	År	År	År	I ALT 2021-2027	I ALT FFR 2028-2034
	2024	2025	2026	2027		
UDGIFTSOMRÅDE 7						
Menneskelige ressourcer	0,000	0,000	0,000	0,404	0,404	2,828
Andre administrationsudgifter	0,000	0,000	0,000	0,018	0,018	0,126
Subtotal UDGIFTSOMRÅDE 7	0,000	0,000	0,000	0,422	0,422	2,954
Uden for UDGIFTSOMRÅDE 7						
Menneskelige ressourcer	0,000	0,000	0,000	0,255	0,255	1,782
Andre administrationsudgifter	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotal uden for UDGIFTSOMRÅDE 7	0,000	0,000	0,000	0,255	0,255	1,782
I ALT	0,000	0,000	0,000	0,677	0,677	4,736

I 2027 vil bevillingerne til menneskelige ressourcer og andre administrationsudgifter blive dækket ved hjælp af de bevillinger, som generaldirektoratet allerede har afsat til forvaltning af foranstaltningen, og/eller ved intern omfordeling i generaldirektoratet, eventuelt suppleret med yderligere bevillinger, som det ansvarlige generaldirektorat tildeles i forbindelse med den årlige tildelingsprocedure og under hensyntagen til de budgetmæssige begrænsninger.

Den anslåede virkning på udgifter og personale i 2028 og derefter er angivet til illustration og foregriber ikke den næste flerårige finansielle ramme. Finansieringskilden og omfanget af Unionens finansielle forpligtelser i perioden efter 2027 afhænger af resultatet af de interinstitutionelle forhandlinger om FFR 2028-2034 og fastsættes derefter gennem den årlige budgetprocedure. Alle bevillinger og personaletildelinger fra og med 2028 er vejledende.

3.2.4. Anslået behov for menneskelige ressourcer

- ☐ Forslaget/initiativet medfører ikke anvendelse af menneskelige ressourcer
- ☒ Forslaget/initiativet medfører anvendelse af menneskelige ressourcer som anført herunder:

3.2.4.1. Finansieret over vedtaget budget

Overslag angives i årsværk

VEDTAGNE BEVILLINGER		År	År	År	År	Efter 2027
		2024	2025	2026	2027	
• Stillinger i stillingsfortegnelsen (tjenestemænd og midlertidigt ansatte)						
20 01 02 01 (i hovedsædet og i Kommissionens repræsentationskontorer)		0	0	0	1	1
20 01 02 03 (i EU-delegationerne)		0	0	0	0	0
01 01 01 01 (indirekte forskning)		0	0	0	0	0
01 01 01 11 (direkte forskning)		0	0	0	0,5	0,5
Andre budgetposter (angiv nærmere)		0	0	0	0	0
• Eksternt personale (i årsværk)						
20 02 01 (KA og UNE under den samlede bevillingsramme)		0	0	0	2	2
20 02 03 (KA, LA, UNE og JMD i EU-delegationerne)		0	0	0	0	0
Budgetpost for administrativ støtte [XX.01.YY.YY]	- i hovedsædet	0	0	0	0	0
	- i EU-delegationerne	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (KA og UNE – indirekte forskning)		0	0	0	0	0
01 01 01 12 (KA og UNE – direkte forskning)		0	0	0	1,5	1,5
Andre budgetposter (angiv nærmere) – Udgiftsområde 7		0	0	0	0	0
Andre budgetposter (angiv nærmere) – Uden for udgiftsområde 7		0	0	0	0	0
I ALT		0	0	0	5	5
	Nuværende personale i Kommissionens tjenestegrene	Personalebehov*				
		Skal finansieres under udgiftsområde 7 eller Forskning	Skal finansieres over BA-posten	Skal finansieres af gebyrer		
Stillinger i stillingsfortegnelsen	1 GD ENER 0,5 AD GD JRC		Ikke relevant			
Eksternt personale (KA, SNE og V)	2 KA GD ENER 1,5 KA GD JRC					

Den anslåede virkning på udgifter og personale i 2028 og derefter er angivet til illustration og foregriber ikke den næste flerårige finansielle ramme. Finansieringskilden og omfanget af Unionens finansielle forpligtelser i perioden efter 2027 afhænger af resultatet af de interinstitutionelle forhandlinger om FFR 2028-2034 og fastsættes derefter gennem den årlige budgetprocedure. Alle bevillinger og personaletildelinger fra og med 2028 er vejledende.

Beskrivelse af opgaver, der skal udføres af:

Tjenestemænd og midlertidigt ansatte	Gennemførelsen af bestemmelserne om netafgifter, indikatorer for intelligente net, dataudveksling for elnettet og videreanvendelse af elnetdata til forsknings- og innovationsformål medfører en række nye opgaver for Kommissionen, som kræver ressourcer for at sikre en effektiv og rettidig gennemførelse. Disse opgaver er af tværgående karakter, idet de kombinerer energiregulering, digital politik, datastyring, cybersikkerhed og innovationsstøtte, og kræver løbende interaktion med en bred vifte af aktører på EU-plan og nationalt plan. <u>GD ENER</u> Tildelingen af 1 fuldtidsækvivalent som fastansat tjenestemand (AD) i GD ENER er nødvendig for at sikre den langsigtede forvaltning, koordinering og myndighedstilsynet med den nye ramme, der er oprettet ved artikel 18a. Dette omfatter styring af gennemførelsen af rammen for udveksling af elnetdata, sikring af sammenhæng med Unionens bredere retlige ramme (herunder dataforordningen, forordningen om kunstig intelligens og cybersikkerhedslovgivningen), koordinering med ACER, ENTSO-E, EU DSO-enheden og medlemsstaterne samt tilsyn med opfølgningen på Kommissionens udtalelse om den koordinerede ordning. Disse ressourcer vil vedrøre krav 1 og navnlig omfatte: <u>Processtyring og reguleringsmæssig koordinering</u> - Koordinering af den samlede gennemførelsesproces med ACER, ENTSO for elektricitet, EU DSO-enheden, TSO'er, DSO'er, medlemsstaterne og andre relevante interessenter - varetagelse af udarbejdelsen af en udtalelse fra Kommissionen om den koordinerede ordning, der er meddelt i henhold til artikel 18a, stk. 5, herunder vurderingen af elementer vedrørende forvaltning, deltagelse, teknik, drift, gennemsigtighed og cybersikkerhed - sikring af initiativets sammenhæng med Unionens bredere ramme for elmarkeder, digitalisering, cybersikkerhed, databeskyttelse, AI og industripolitik. <u>Politisk og retlig opfølgning</u> - vurdering af de reguleringsmæssige konsekvenser af ACER's henstillinger og statusrapporter om indikatorer for intelligente net - opfølgning på gennemførelsen af den frivillige ramme for udveksling af elnetdata, herunder hvordan der er taget hensyn til Kommissionens udtalelse - koordinering med Kommissionens relevante tjenestegrene, navnlig om spørgsmål vedrørende datastyring, cybersikkerhed, AI og kritisk infrastruktur. <u>Inddragelse af interessenter og overvågning</u> - tilrettelæggelse og opfølgning på møder, ekspertworkshopper og målrettede høringer med TSO'er, DSO'er, ENTSO-E, EU DSO-enheden, ACER, industrien,
---	---

	forskningsaktører og andre interessenter. - overvågning af fremskridtene med gennemførelsen og støtte til fremtidige ajourføringer af gennemførelsesrammen, hvor det er nødvendigt. Disse opgaver er strukturelle og langsigtede, da de vedrører den løbende overvågning, videreudvikling og forvaltning af digitaliseringen af elnettene på EU-plan. De går ud over det nuværende omfang af GD ENER's aktiviteter, som ikke omfatter det operationelle tilsyn med en ramme på EU-plan for netdataudveksling og innovation. Dette vil også omfatte begrænset opfølgning på gennemførelsen vedrørende artikel 18b om intelligente målersystemer. <u>GD JRC</u> GD JRC har foretaget en detaljeret vurdering af den tekniske og videnskabelige støtte, der er nødvendig for at gennemføre forslaget, og har gennemgået muligheden for intern omfordeling. Da der findes visse synergier med igangværende aktiviteter inden for digitalisering af energisystemet og cybersikkerhed, vil der til gennemførelsen af disse yderligere aktiviteter blive afsat 0,5 AD fuldtidsækvivalenter – omfordelt fra JRC's interne ressourcer – til støtte for udarbejdelsen af gennemførelsesretsakter. Dette omfatter teknisk input til forberedelsen af gennemførelsesretsakter i henhold til artikel 61, stk. 5b, bl.a. om datamodeller, ontologier, grænseflader, interoperabilitetsarkitekturer og tekniske specifikationer.
Eksternt personale	<u>GD ENER</u> To fuldtidsækvivalenter som midlertidigt kontraktansatte er nødvendige for at støtte forberedelsen, udarbejdelsen og vedtagelsen af gennemførelsesretsakter i henhold til artikel 61 (tarifmetode og indikatorer for intelligente net og videreanvendelse af data) vedrørende følgende krav: - Krav 2: Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage gennemførelsesretsakter, der fastsætter retningslinjer med henblik på at muliggøre lovlig, sikker og kontrolleret videreanvendelse af elnetdata til forsknings- og innovationsformål i samfundets interesse, der understøtter driften og optimeringen af elsystemet i henhold til artikel 18a (artikel 61, stk. 5b). Dette omfatter teknisk og juridisk forberedelse, høring af interessenter, udarbejdelse og opfølgning på gennemførelsen. Denne opgave kræver anslået 0,5 fuldtidsækvivalenter fra GD ENER. Disse ressourcer vil navnlig dække forberedelse og udarbejdelse af samt styring af vedtagelsen af gennemførelsesretsakter i henhold til artikel 61, stk. 5a og 5b, herunder høring mellem tjenestegrenene og høring af medlemsstaterne efter den relevante komitologiprocedure. - Krav 3: Kommissionen kan vedtage en gennemførelsesretsakt, der fastsætter retningslinjer om en harmoniseret metode for tariffer i henhold til artikel 18 (artikel 61, stk. 5a). Denne opgave kræver yderligere analyse-, regulerings- og koordineringskapacitet i GD

	ENER, herunder anslået 1 fuldtidsækvivalenter til forberedelsen af en gennemførelsesretsakt. Disse ressourcer vil navnlig dække politisk og retlig opfølgning. - Krav 4: Kommissionen kan vedtage en gennemførelsesretsakt om indikatorer for intelligente net i henhold til artikel 18a (artikel 61, stk. 5a). Denne opgave kræver analytisk, reguleringsmæssig og koordineringsmæssig kapacitet i GD ENER, herunder anslået 0,5 fuldtidsækvivalenter til forberedelsen af en gennemførelsesretsakt. Disse ressourcer vil navnlig dække politisk og retlig opfølgning. Disse aktiviteter er i højere grad koncentreret i den indledende gennemførelsesfase og i forbindelse med periodiske ajourføringer af gennemførelsesrammen. De kræver betydelig analyse- og koordineringskapacitet over en afgrænset periode, men forventes ikke at kræve permanent styrkelse, når den primære gennemførelsesramme er etableret. <u>JRC</u> GD JRC har foretaget en detaljeret vurdering af den tekniske og videnskabelige støtte, der er nødvendig for at gennemføre forslaget, og har gennemgået muligheden for intern omfordeling. Da der findes visse synergier med igangværende aktiviteter inden for digitalisering af energisystemet og cybersikkerhed, vil JRC med henblik på at gennemføre disse yderligere aktiviteter omfordele sine interne ressourcer med en indsats på 1,5 midlertidigt kontraktansatte fuldtidsækvivalenter til at yde teknisk og videnskabelig rådgivning til udviklingen af den frivillige sikre ramme for udveksling af eldata i henhold til artikel 18a, stk. 5. Dette omfatter fastlæggelse af retningslinjer for afprøvnings- og valideringstilgange samt væsentlige cybersikkerhedskrav. Med hensyn til dataudvekslingsrammen vil JRC's støtte navnlig fokusere på: - støtte til formuleringen af rettidige, politikrelevante anvendelsestilfælde vedrørende planlægning, drift og optimering af elnettet - støtte til den frivillige sikre ramme for udveksling af elnetdata ved at stille metoder til uafhængig afprøvning, benchmarking og validering af innovative digitale værktøjer, der skal udvikles i henhold til artikel 18a, stk. 5, og som er relevante for drift og optimering af elnettet, til rådighed.
--	--

3.2.5. *Oversigt over de anslåede virkninger for de digitale teknologirelaterede investeringer*

Obligatoriske: det bedste skøn over de investeringer i digital teknologi, som forslaget/initiativet medfører, bør medtages i nedenstående tabel.

Når det er nødvendigt for gennemførelsen af forslaget/initiativet, bør bevillingerne under udgiftsområde 7 undtagelsesvis opføres under den pågældende budgetpost.

Bevillingerne under udgiftsområde 1-6 bør afspejles som "Policy-IT-udgifter til operationelle programmer". Disse udgifter vedrører det driftsbudget, der skal anvendes til at genbruge/købe/udvikle IT-platforme/værktøjer, der er direkte knyttet til gennemførelsen af initiativet og de dertil knyttede investeringer (f.eks. licenser, undersøgelser, datalagring osv.). Oplysningerne i denne tabel skal være i overensstemmelse med oplysningerne i afsnit 4 "Digitale dimensioner".

Digitale bevillinger og IT-bevillinger I ALT	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	I ALT FFR 2021- 2027
UDGIFTSOMRÅDE 7					
IT-udgifter (organisationen/institutionen)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotal UDGIFTSOMRÅDE 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Uden for UDGIFTSOMRÅDE 7					
Policy-IT-udgifter til operationelle programmer	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotal uden for UDGIFTSOMRÅDE 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
I ALT					
	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.6. Forenelighed med indeværende flerårige finansielle ramme

Forslaget/initiativet:

- ☒ kan finansieres fuldt ud gennem omfordeling inden for det relevante udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme (FFR)
- ☐ kræver anvendelse af den uudnyttede margen under det relevante udgiftsområde i FFR og/eller anvendelse af særlige instrumenter som fastlagt i FFR-forordningen
- ☐ kræver en revision af FFR

3.2.7. Bidrag fra tredjemand

Forslaget/initiativet:

- ☒ indeholder ikke bestemmelser om samfinansiering med tredjemand
- ☐ indeholder bestemmelser om samfinansiering med tredjemand, jf. følgende overslag:

Bevillinger i mio. EUR (tre decimaler)

	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	I alt
Angiv det organ, der deltager i samfinansieringen					
Samfinansierede bevillinger I ALT					

3.2.8. Anslået behov for menneskelige ressourcer og bevillinger i et decentralt agentur

Personalebehov (i årsværk)

Agentur: ACER	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	FFR 2028-2034
Midlertidigt ansatte (AD)					
Midlertidigt ansatte (AST)					
<i>Midlertidigt ansatte (lønklasse AD+AST) subtotal</i>	0	0	0	0	0
Kontraktansatte				2	2
Udstationerede nationale eksperter					
<i>Kontraktansatte og udstationerede nationale eksperter subtotal</i>	0	0	0	2	2
I ALT personale	0	0	0	2	2

Bevillinger, der dækkes af EU-budgettet, bidrag i mio. EUR (tre decimaler)

Agentur: ACER	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	I ALT 2021-2027	I ALT 2028-2034
Afsnit 1: Personaleudgifter				0,091 ¹	0,091	1,379
Afsnit 2: Udgifter til infrastruktur og aktionsudgifter					0,000	
Afsnit 3: Aktionsudgifter:				0,300	0,300	8,660
I ALT bevillinger, der dækkes af EU-budgettet	0,000	0,000	0,000	0,391	0,391	10,039²

¹ Personaleudgifterne er tilpasset under hensyntagen til antagelsen om, at ansættelsen finder sted i juli.

² Som følge heraf tages kun 50 % af de gennemsnitlige omkostninger i betragtning i 2027. Dette tal omfatter den akkumulerede virkning af en årlig indeksering på 2 %.

Oversigt over/sammenfatning af det behov for menneskelige ressourcer og bevillinger (i mio. EUR), som forslaget/initiativet indebærer for et decentralt agentur

Agentur: ACER	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	I ALT 2021-2027	I ALT 2028-2034
Midlertidigt ansatte (lønklasse AD+AST)	0	0	0	0	0	0
Kontraktansatte	0	0	0	2	2	2
Udstationerede nationale eksperter	0	0	0	0	0	0
Personale i alt	0	0	0	2	2	2
Bevillinger, der dækkes af EU-budgettet	0,000	0,000	0,000	0,391	0,391	10,039
Bevillinger, der dækkes af gebyrer (hvis relevant)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Samfinansierede bevillinger (hvis relevant)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Bevillinger I ALT	0,000	0,000	0,000	0,391	0,391	10,039

Beskrivelse af de opgaver, der skal udføres af ACER:

Krav 6: ACER skal i tæt samarbejde med transmissions- og distributionssystemoperatørerne og relevante interessenter udstede en henstilling til tilsynsmyndighederne om indikatorer for intelligente net med henblik på at måle udbredelsen af intelligente og innovative netteknologier og digitale løsninger i transmissions- og distributionsnet (artikel 18a, stk. 2). Denne henstilling skal udstedes senest ét år efter forordningens ikrafttræden og udgør en enkeltstående opgave.

Krav 7: ACER skal offentliggøre en statusrapport på EU-plan, der vurderer udviklingen og udbredelsen af intelligente netløsninger og den effektive udnyttelse af elinfrastruktur (artikel 18a, stk. 3). Denne rapport skal offentliggøres mindst hvert tredje år efter offentliggørelsen af ACER's henstilling om indikatorer for intelligente net og udgør en tilbagevendende opgave.

For krav 6 og 7 samlet har ACER derfor behov for yderligere personale til at lede og udføre ekspertarbejdet, herunder den indledende henstilling og regelmæssig overvågning af både TSO'er og DSO'er, samt til at bistå med dataindsamling og andre kontoropgaver, der er forbundet med denne aktivitet.

Krav 8: ACER får til opgave at bistå tilsynsmyndighederne med at fastsætte præstationsindikatorer (artikel 18, stk. 7).

Krav 9: ACER har til opgave at offentliggøre en rapport med en effektivitetssammenligning af transmissionssystemoperatørerne og deres omkostninger senest den første dag i måneden efter udløbet af 12 måneder fra datoen for denne forordnings ikrafttræden, og hvert fjerde år derefter (artikel 18, stk. 7).

Krav 10: ACER får til opgave at udstede en henstilling til Kommissionen om et forslag til en harmoniseret metode for tariffer (artikel 61, stk. 5a).

For krav 8, 9 og 10 har ACER behov for yderligere personaleressourcer til horisontal støtte og generalomkostninger samt et driftsbudget til specialiseret konsulentbistand og udvikling.

3.3. Anslåede virkninger for indtægterne

- ☒ Forslaget/initiativet har ingen finansielle virkninger for indtægterne
- ☐ Forslaget/initiativet har følgende finansielle virkninger:
- ☐ for egne indtægter
 - ☐ for andre indtægter

Angiv, om indtægterne er formålsbestemte ☐

i mio. EUR (tre decimaler)

Indtægtspost på budgettet:	Bevillinger til rådighed i indeværende regnskabsår	Forslagets/initiativets virkninger ³			
		År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
Artikel					

For formålsbestemte indtægter angives det, hvilke af budgettets udgiftsposter der berøres.

Andre bemærkninger (f.eks. om, hvilken metode der er benyttet til at beregne virkningerne for indtægterne).

³ Med hensyn til EU's traditionelle egne indtægter (told og sukerafgifter) opgives beløbene netto, dvs. bruttobeløb, hvorfra der er trukket opkrævningsomkostninger på 20 %.

4. DIGITALE DIMENSIONER

4.1. Krav af digital relevans

Overordnet beskrivelse af kravene til digital relevans og relaterede kategorier (data, digitalisering og automatisering af processer, digitale løsninger og/eller digitale offentlige tjenester)

Henvisning til kravet	Beskrivelse af kravet	Aktører, der er berørt eller omfattet af kravet	Processer på højt plan	Kategorier
Krav 1 (R1) – artikel 18a, stk. 2, 3 og 6, og artikel 61, stk. 5a: Indikatorer for intelligente net og tilhørende styringsramme	Dette krav vedrører oprettelsen af en ramme på EU-plan for indikatorer for intelligente net, herunder en ACER-henstilling, periodisk rapportering om fremskridt på EU-plan og muligheden for, at Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter om en harmoniseret metode. Det er digitalt relevant, fordi det vedrører måling og overvågning af udbredelsen af intelligente og innovative netteknologier og digitale løsninger i transmissions- og distributionsnet.	ACER, Kommissionen, nationale tilsynsmyndigheder og transmissions- og distributionssystemoperatører.	Overvågning, rapportering, reguleringsmæssig vurdering og udvikling af harmoniserede metoder.	Data.
Krav 2 (R2) – artikel 18a, stk. 4: Forvaltning og udveksling af netdata med henblik på drift af intelligente net	Dette krav vedrører transmissions- og distributionssystemoperatørers forpligtelse til at forvalte og udveksle netdata på en harmoniseret måde for at muliggøre udvikling, udbredelse og effektiv anvendelse af intelligente elnet og innovative datadrevne løsninger, der støtter overvågning,	Transmissions-, distributionssystemoperatører og (indirekte) andre relevante aktører, der er involveret i systemdrift og integration af fleksibilitet.	Dataudveksling, netdrift, overvågning, optimering og koordinering af driften af elsystemet.	Data Digitalisering og automatisering af processer.

	optimering og koordinering af netdriften. Det er digitalt relevant, fordi det regulerer udveksling og anvendelse af net-, markeds- og driftsdata og støtter digitaliseringen af systemdriften.			
Krav 3 (R3) – artikel 18a, stk. 5, og artikel 61, stk. 5b: Frivillig ramme for sikker udveksling af elnetdata med henblik på innovation	Dette krav vedrører den frivillige oprettelse af en ramme for sikker udveksling af elnetdata, som ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden i fællesskab faciliterer, til støtte for udvikling, afprøvning, integration og udbredelse af innovative teknologier til netdrift og -optimering samt den dertil knyttede bemyndigelse for Kommissionen til at vedtage gennemførelsesretsakter om retningslinjer for lovlig, sikker og kontrolleret videreanvendelse af data til forsknings- og innovationsformål i samfundets interesse. Det er digitalt relevant, fordi det vedrører struktureret dataudveksling, fælles datamodeller, formater, ontologier og grænseflader samt digitale ordninger for afprøvning, benchmarking, validering, interoperabilitet og livscyklusstyring af digitale værktøjer.	Transmissions-, distributionssystemoperatører, ENTSO for elektricitet, EU DSO-enheden, Kommissionen og relevante deltagende interessenter såsom forsknings- og teknologiorganisationer og leverandører af industrielle løsninger.	Datadeling, sikker adgang til data, afprøvning og validering af digitale værktøjer, interoperabilitetsstyring og innovationsstøtte.	Data, digitale løsninger og digitalisering og automatisering af processer.

4.2. Data

Overordnet beskrivelse af de data, som er omfattet

Type af data	Henvisning til kravet eller kravene	Standard og/eller specifikation
De pågældende data vedrører udbredelsen af intelligente og innovative netteknologier og digitale løsninger i transmissions- og distributionsnet samt effektiv anvendelse af elinfrastruktur. Disse data forventes primært at bygge på eksisterende nationale rapporter i henhold til artikel 59, litra l), i direktiv (EU) 2019/944, om nødvendigt suppleret med yderligere data, der er specificeret gennem ACER's henstilling og, hvor sådanne er vedtaget, gennem Kommissionens gennemførelsesretsakter om indikatorer for intelligente net.	Krav 1 (indikatorer for intelligente net)	På nuværende tidspunkt er der ikke fastsat nogen specifik teknisk standard i retsakt. Enhver yderligere harmonisering af metode, indikatorer eller rapporteringsformater vil blive behandlet i henstillingen og eventuelt i en gennemførelsesretsakt.
De pågældende data er elnetdata, der er nødvendige for udvikling, udbredelse og effektiv anvendelse af intelligente elnet og innovative datadrevne løsninger, der støtter netdriften. Afhængigt af anvendelsestilfældet kan disse data omfatte nettopologi og aktivdata, driftsmåliger, belastningsstrømme, data om spænding og kapacitetsbegrænsninger, data om udfald og vedligeholdelse, data om lastfordeling og begrænsning, data om tilslutning og kapacitet, data vedrørende fleksibilitet samt driftsprognoser og begrænsninger, der er relevante for transmissions- og distributionssystemdrift.	Krav 2 (udveksling af netdata med henblik på drift af intelligente net)	Retsakten foreskriver ikke i sig selv detaljerede tekniske standarder. Eksisterende sektorspecifikke specifikationer og modeller, herunder, hvor det er relevant, Common Grid Model Exchange Standard (CGMES) eller andre interoperabilitetsløsninger for elsektoren, kan være relevante i gennemførelsesfasen.
De pågældende data er elnetdata og tilhørende tekniske oplysninger, der anvendes inden for en frivillig sikker ramme til forsknings- og innovationsformål i samfundets interesse til støtte for driften og	Krav 3 (ramme for sikker udveksling af elnetdata med	I forslaget fastsættes det, at Kommissionens gennemførelsesretsakter kan

optimeringen af elsystemet. Afhængigt af det konkrete anvendelsestilfælde kan sådanne data omfatte drifts-, planlægnings-, aktiv-, fleksibilitets- og systemydeevnedata, der stilles til rådighed af deltagende transmissions- og distributionssystemoperatører, samt metadata, benchmarkdata og output genereret gennem afprøvnings- og valideringsaktiviteter.	henblik på innovation)	specificere eller ajourføre de datamodeller, formater, ontologier og grænseflader, der er relevante for rammen, sammen med betingelser for gennemsigtighed, ansvarlighed, cybersikkerhed og risikobegrænsning.
--	------------------------	--

Tilpasning til den europæiske datastrategi

Forklar, hvordan kravet eller kravene er tilpasset til den europæiske datastrategi

Krav 1 (indikatorer for intelligente net) er i overensstemmelse med den europæiske datastrategi, for så vidt som det støtter en konsekvent og retfærdig anvendelse af data til reguleringsmæssig overvågning og politikudvikling inden for energisektoren, samtidig med at det bygger på eksisterende sektorspecifikke rapporteringsstrukturer.

Krav 2 (udveksling af netdata med henblik på drift af intelligente net) er i overensstemmelse med den europæiske datastrategi, fordi det støtter sektorspecifik datadeling og interoperabilitet på en måde, der er i overensstemmelse med Unionens regler om databeskyttelse, cybersikkerhed og fair adgang til data. Det supplerer også den eksisterende energidataramme uden at overlappe med dataforordningen, da det vedrører regulerede netdata og samarbejde mellem regulerede enheder med henblik på systemdrift.

Krav 3 (ramme for sikker udveksling af elnetdata med henblik på innovation) er i overensstemmelse med den europæiske datastrategi, fordi det har til formål at muliggøre lovlig, sikker og kontrolleret videreanvendelse af data inden for en sektorspecifik ramme under overholdelse af EU-reglerne om GDPR, dataforordningen, forordningen om kunstig intelligens og anden gældende lovgivning. I praksis vil denne ramme også understøtte udviklingen og udbredelsen af AI-baserede løsninger, der støtter driften og optimeringen af elsystemet. Enhver sådan udvikling og udbredelse bør finde sted i overensstemmelse med forordning (EU) 2024/1689 (forordningen om kunstig intelligens) og anden gældende EU-lovgivning, navnlig for så vidt angår risikostyring, dataforvaltning, gennemsigtighed, menneskeligt tilsyn, robusthed og cybersikkerhed.

Tilpasning til engangsprincippet

Forklar, hvordan engangsprincippet er taget i betragtning, og hvordan muligheden for at videreanvende eksisterende data er blevet undersøgt

For krav 1 (indikatorer for intelligente net) følger forslaget engangsprincippet ved så vidt muligt at bygge på allerede eksisterende nationale rapporteringsforpligtelser i stedet for at skabe et helt nyt rapporteringssystem.

For krav 2 (udveksling af netdata med henblik på drift af intelligente net) overholdes engangsprincippet, idet bestemmelsen bygger på data, der allerede genereres og anvendes af systemoperatører som led i den normale systemdrift. Det skaber ikke en generel forpligtelse til på ny at indsamle de samme oplysninger fra nye kilder, men har snarere til formål at forbedre den måde, hvorpå eksisterende data udveksles og anvendes.

For krav 3 (ramme for sikker udveksling af elnetdata med henblik på innovation) bør engangsprincippet være retningsgivende for gennemførelsen af rammen, navnlig ved, hvor det er muligt, at videreanvende eksisterende sektorspecifikke datasæt, rapporteringskanaler og tekniske løsninger og ved at undgå unødigt overlapning af indsamlings- eller overførselsforpligtelser.

Forklar, hvordan nyskabte data er søgbare, tilgængelige, interoperable og videreanvendelige og opfylder standarder for høj kvalitet

Ikke relevant

Datastrømme

Overordnet beskrivelse af de datastrømme, som er omfattet

Type af data	Henvisning(er) til kravet eller kravene	Aktører, der leverer dataene	Aktører, der modtager dataene	Udløsende faktor for dataudvekslingen	Hyppighed (hvis relevant)
Data vedrørende udbredelsen af intelligente og innovative netteknologier og digitale løsninger	Krav 1 (indikatorer for intelligente net)	Nationale tilsynsmyndigheder og, hvor det er relevant, systemoperatører.	ACER med henblik på udarbejdelsen af agenturets henstilling og statusrapporter og fra ACER til Kommissionen i form af disse output.	Den indledende udløsende faktor vil være forordningens ikrafttræden.	Efterfulgt af udarbejdelsen af ACER's henstilling inden for ét år og derefter af den regelmæssige treårige rapporteringscyklus.

De pågældende data er elnetdata, der er nødvendige for udvikling, udbredelse og effektiv anvendelse af intelligente elnet og innovative datadrevne løsninger, der støtter netdriften.	Krav 2 (udveksling af netdata med henblik på drift af intelligente net)	Netoperatører	Netoperatører	Driftsmæssige systembehov, der skal knyttes til overvågning, optimering og koordinering af netdriften, herunder integration af fleksibelt elforbrug, vedvarende energikilder og ikkefossil fleksibilitet.	Hyppigheden af sådanne udvekslinger vil afhænge af det driftsmæssige anvendelsestilfælde og kan spænde fra udvekslinger næsten i realtid til periodisk deling af statiske eller planlægningsrelaterede data.
Elnetdata og tilhørende tekniske oplysninger, der anvendes inden for en frivillig sikker ramme til forsknings- og innovationsformål i samfundets interesse til støtte for driften og optimeringen af elsystemet.	Krav 3 (ramme for sikker udveksling af elnetdata med henblik på innovation)	De vigtigste datastrømme vil gå fra deltagende transmissions- og distributionssystemoperatører ind i den koordinerede ordning, mellem deltagere inden for denne ramme i henhold til de aftalte forvaltningsregler, fra ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden til Kommissionen, når styrings- og tekniske ordninger meddeles, og fra Kommissionen tilbage til deltagerne gennem dens udtalelse og, hvor sådanne vedtages, gennem gennemførelsesretsakter.		Den udløsende faktor vil være interesserede operatørers frivillige oprettelse af den koordinerede ordning efterfulgt af meddelelse af de relevante styringsmæssige og tekniske elementer til Kommissionen.	Efterfølgende dataudvekslinger vil afhænge af deltagelse i rammen og af de konkrete forsknings-, afprøvnings-, benchmarking- og udbredelsesaktiviteter, der gennemføres inden for den.

4.3. Digitale løsninger

Overordnet beskrivelse af digitale løsninger

Digital løsning	Henvisning(er) til kravet eller kravene	Vigtigste foreskrevne funktioner	Ansvarligt organ	Hvordan sikres tilgængelighed?	Hvordan overvejes muligheden for videreanvendelse?	Brug af AI-teknologier (hvis relevant)
Digital løsning nr. 1 Eksisterende rapporterings-, overvågnings- og analysesystemer for indikatorer for intelligente net	Krav 1	Forslaget opretter ikke en selvstændig ny digital EU-plattform. De relevante digitale løsninger er de eksisterende rapporterings-, overvågnings- og analysesystemer, som ACER og de nationale tilsynsmyndigheder anvender til at indsamle, behandle og vurdere oplysninger om nettets ydeevne og om udbredelsen af intelligente og digitale netløsninger. Afhængigt af fremtidige gennemførelsesretsakter kan det blive nødvendigt at ajourføre disse	ACER er ansvarlig for henstillinger og statusrapporter på EU-plan. De nationale tilsynsmyndigheder er ansvarlige for national overvågning og rapportering.	Der fastsættes ingen specifikke tilgængelighedskrav, da der primært er tale om regulerings- og ekspertorienterede systemer snarere end digitale tjenester rettet mod offentligheden. Output såsom ACER-rapporter bør ikke desto mindre fortsat være offentligt tilgængelige i overensstemmelse med eksisterende praksis for gennemsigtighed. Genanvendelighed sikres ved at bygge på eksisterende reguleringsmæssig rapportering og eksisterende analytiske værktøjer i stedet for at skabe en ny løsning fra bunden.	På nuværende tidspunkt kræver forslaget ikke anvendelse af AI til denne digitale løsning.	

		eksisterende systemer for at understøtte en mere harmoniseret indikatormetode, fælles rapporteringsstrukturer og sammenlignelige analytiske output.			
Digital løsning nr. 2 Grænseflader, systemer og interoperabilitetskomponenter til udveksling af netdata med henblik på drift af intelligente net	Krav 2	De relevante digitale løsninger er de grænseflader, systemer og interoperabilitetskomponenter, som transmissions- og distributionssystemoperatører anvender til at udveksle og behandle netdata på en harmoniseret måde. Disse kan omfatte maskine-til-maskine-grænseflader, dataudvekslingsgateways, fælles semantiske modeller, dataforvaltningssystemer og andre digitale værktøjer, der støtter overvågning, optimering og koordinering af	Transmissions- og distributionssystemoperatører, der handler inden for rammerne af deres eksisterende driftsmæssige ansvarsområder.	Forslaget indfører ikke en digital tjeneste rettet mod borgerne og rejser derfor ikke specifikke tilgængelighedsspørgsmål for den brede offentlighed. De digitale løsninger har til formål at støtte interoperabilitet og videreanvendelse af data og bør, hvor det er muligt, bygge på eksisterende sektorspecifikke løsninger og standarder i stedet for at kræve helt nye arkitekturer.	I teksten forudses udvikling og drift af innovative datadrevne løsninger, som kan omfatte AI-baserede værktøjer til prognoser, optimering eller systemobserverbarhed.

		netdriften.			
Digital løsning nr. 3 Ramme for sikker udveksling af elnetdata med henblik på innovation	Krav 3	Den relevante digitale løsning er rammen for sikker udveksling af elnetdata, der oprettes på frivillig basis gennem en koordineret ordning, som ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden i fællesskab faciliterer. Denne ramme kan bygge på digitale platforme, sikre behandlingsmiljøer, fælles afprøvnings- og benchmarkmiljøer, valideringsværktøjer og anden digital infrastruktur, der er nødvendig for at støtte udvikling, afprøvning, integration og udbredelse af innovative teknologier til netdrift og -optimering.	De deltagende transmissions- og distributionssystemoperatører har det primære ansvar, mens ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden i fællesskab faciliterer den koordinerede ordning. Kommissionen fører tilsyn gennem sin udtalelse om de meddelte styringsmæssige og tekniske ordninger og gennem eventuelle gennemførelsesretsakter i henhold til artikel 61, stk. 5b.	Forslaget foreskriver ikke en specifik teknologisk arkitektur, hvilket bevarer fleksibiliteten til at bygge på eksisterende infrastruktur eller pilotinfrastruktur. Genanvendelighed er et centralt element, eftersom rammen har til formål at gøre det muligt for andre europæiske transmissions- og distributionssystemoperatører, der anmoder om adgang via den koordinerede ordning, at anvende de udviklede innovative løsninger. Der opstår ingen specifikke tilgængelighedskrav, da dette ikke er en tjeneste rettet mod offentligheden.	Rammen er udtrykkeligt udformet til at støtte innovative teknologier og kan omfatte AI-baserede værktøjer, herunder til modellering, afprøvning, optimering eller validering.

For hver digital løsning gives en beskrivelse af, hvordan den digitale løsning er i overensstemmelse med gældende digitale politikker og lovgivningsmæssige retsakter

Digital løsning nr. 1

Digital politik og/eller sektorspecifik politik (hvis relevant)	Beskrivelse af overensstemmelse
<i>AI-forordningen</i>	Enhver fremtidig anvendelse af AI-baserede analytiske værktøjer hos ACER eller nationale tilsynsmyndigheder skal være i overensstemmelse med forordningen om kunstig intelligens.
<i>EU's cybersikkerhedsramme</i>	Løsningen skal også fortsat være i overensstemmelse med Unionens generelle ramme for databeskyttelse og cybersikkerhed.
<i>eIDAS</i>	Ingen specifik forbindelse
<i>Den fælles digitale portal og IMI</i>	Ingen specifik forbindelse
<i>Andre</i>	

Digital løsning #2 Grænseflader, systemer og interoperabilitetskomponenter til udveksling af netdata med henblik på drift af intelligente net

Digital politik og/eller sektorspecifik politik (hvis relevant)	Beskrivelse af overensstemmelse
<i>AI-forordningen</i>	Hvor sådanne værktøjer anvendes, skal de overholde den gældende EU-ramme, navnlig forordningen om kunstig intelligens, hvor det er relevant
<i>EU's cybersikkerhedsramme</i>	Hvor sådanne værktøjer anvendes, skal de overholde den gældende EU-ramme, navnlig de NIS2-relaterede forpligtelser, der gælder for de berørte enheder, og andre cybersikkerhedskrav i henhold til sektorspecifik ret
<i>eIDAS</i>	Ingen specifik forbindelse
<i>Den fælles digitale portal og IMI</i>	Ingen specifik forbindelse

<i>Andre</i>	
--------------	--

Digital løsning #3 Ramme for sikker udveksling af elnetdata med henblik på innovation

Digital politik og/eller sektorspecifik politik (hvis relevant)	Beskrivelse af overensstemmelse
<i>AI-forordningen</i>	Hvor der anvendes AI-baserede værktøjer, er overholdelse af forordningen om kunstig intelligens udtrykkeligt relevant, sammen med GDPR, dataforordningen, cybersikkerhedsregler og anden gældende EU-lovgivning
<i>EU's cybersikkerhedsramme</i>	Hvor der anvendes AI-baserede værktøjer, overholdelse af cybersikkerhedsregler og anden gældende EU-lovgivning
<i>eIDAS</i>	Ingen specifik forbindelse
<i>Den fælles digitale portal og IMI</i>	Ingen specifik forbindelse
<i>Andre</i>	

4.4. Vurdering af interoperabilitet

For dette lovgivningsinitiativ etablerer eller påvirker kravene vedrørende dataudveksling, indikatorer for intelligente net, den koordinerede innovationsramme og intelligente målersystemer ikke en transeuropæisk digital offentlig tjeneste som omhandlet i forordningen om et interoperabelt Europa. De vedrører primært reguleringsmæssige forpligtelser, operationelle dataudvekslingsordninger og digital infrastruktur hos regulerede enheder i elsektoren snarere end digitale tjenester, der leveres af EU-enheder eller offentlige organer til hinanden eller til borgere eller virksomheder. Ingen grænseoverskridende digital offentlig tjeneste berøres af politikinitiativet, og afsnittet om interoperabilitetsvurderingen finder derfor ikke anvendelse.

4.5. Foranstaltninger til støtte for digital gennemførelse

Overordnet beskrivelse af foranstaltninger, der understøtter digital gennemførelse

Beskrivelse af foranstaltningen	Henvisning(er) til kravet eller kravene	Kommissionens rolle (hvis relevant)	Aktører, der skal inddrages (hvis relevant)	Forventet tidsplan (hvis relevant)
For krav 1 er en vigtig gennemførelsesforanstaltning ACER's udarbejdelse af en henstilling om indikatorer for intelligente net efterfulgt, hvor det er relevant, af Kommissionens gennemførelsesretsakter om en harmoniseret metode. Denne foranstaltning støtter den gradvise udvikling af en mere sammenhængende ramme på EU-plan for måling af udbredelsen af intelligente og digitale netløsninger og deres bidrag til en effektiv anvendelse af elinfrastruktur.	Krav 1 (indikatorer for intelligente net)	Kommissionens rolle vil være at vurdere behovet for yderligere harmonisering og, hvor det er relevant, vedtage gennemførelsesretsakter.	De involverede aktører vil omfatte ACER, Kommissionen, nationale tilsynsmyndigheder, transmissionssystemoperatører, distributionssystemoperatører og relevante interessenter.	Den første milepæl vil være ACER's henstilling senest ét år efter ikrafttrædelsen , efterfulgt af eventuelle gennemførelsesretsakter på et senere tidspunkt, hvis der er behov for det.
For krav 2 er den vigtigste gennemførelsesforanstaltning transmissions- og distributionssystemoperatørers gradvise tilpasning af deres dataforvaltnings-, udvekslings-	Krav 2 (udveksling af netdata med henblik på drift af intelligente net)	Kommissionens rolle vil hovedsagelig bestå i politikovervågning og opfølgning i forbindelse med gennemførelsen af forordningen.	De involverede aktører vil omfatte transmissions-, distributionssystemoperatører, nationale tilsynsmyndigheder og, hvor det er relevant, ENTSO for elektricitet og EU	Gennemførelsen vil begynde fra forordningens anvendelsesdato og fortsætte gradvist, efterhånden som

og interoperabilitetsordninger, således at netdata kan anvendes på en mere harmoniseret måde til støtte for udbredelsen af intelligente net og innovative datadrevne løsninger. Dette er primært en operationel gennemførelsesforanstaltning på sektorniveau snarere end en foranstaltning, der skal specificeres ved en kommissionsretsakt.			DSO-enheden.	operatørerne tilpasser eksisterende systemer og processer.
For krav 3 er en central gennemførelsesforanstaltning oprettelsen af den koordinerede ordning, der i fællesskab faciliteres af ENTSO for elektricitet og EU DSO-enheden, herunder udvikling af styringsmæssige, deltagelsesmæssige, tekniske, driftsmæssige og cybersikkerhedsmæssige regler for den frivillige ramme for sikker udveksling af elnetdata. En yderligere støtteforanstaltning er Kommissionens vedtagelse af gennemførelsesretsakter i henhold til artikel 61, stk. 5b, om fælles retningslinjer for datamodeller, formater,	Krav 3 (ramme for sikker udveksling af elnetdata med henblik på innovation)	Kommissionens rolle vil derfor omfatte modtagelse af de meddelte ordninger, afgivelse af en udtalelse om dem og, hvor det er relevant, vedtagelse af gennemførelsesretsakter til støtte for en mere konsekvent og sikker udrulning.	De involverede aktører vil omfatte Kommissionen, ENTSO for elektricitet, EU DSO-enheden, deltagende transmissions- og distributionssystemoperatører samt relevante europæiske interessenter såsom forsknings- og teknologiorganisationer og leverandører af industrielle løsninger.	Den koordinerede ordning forventes at blive udviklet efter forordningens ikrafttræden , mens gennemførelsesretsakter følger efter, afhængigt af de fremskridt, der gøres med rammen, og behovet for yderligere præcisering.

ontologier, grænseflader, gennemsigtighed og risikostyringskrav.				
--	--	--	--	--

BILAG

til OVERSIGT OVER FINANSIELLE OG DIGITALE VIRKNINGER

Forslagets betegnelse:

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om ændring af forordning (EU) 2019/943 for så vidt angår fremtidssikring af elregninger i Den Europæiske Union gennem reduktion af systemomkostninger og fremme af elektrificering og digitalisering

1. PERSONALEBEHOV OG PERSONALEOMKOSTNINGER
2. ANDRE ADMINISTRATIONSUDGIFTER
3. ADMINISTRATIVE OMKOSTNINGER I ALT
4. ANVENDTE METODER TIL BEREKNING AF OMKOSTNINGSOVERSLAG
- 4.1. Menneskelige ressourcer
- 4.2. Andre administrationsudgifter

1. Personaleomkostninger

☐ Forslaget/initiativet medfører ikke anvendelse af menneskelige ressourcer

☒ Forslaget/initiativet medfører anvendelse af menneskelige ressourcer som anført herunder:

1.1. Finansieret over vedtaget budget

1.1.1 GD ENER

i mio. EUR (tre decimaler)

UDGIFTSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme		2024		2025		2026		2027		I ALT 2021-2027		I ALT 2028-2034	
		FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger
Stillinger i stillingsfortegnelsen (tjenestemænd og midlertidigt ansatte)													
20 01 02 01 – i hovedsædet og i Kommissionens repræsentationskontorer	AD		0,000		0,000		0,000	1	0,194	1	0,194	1	0,194
	AST		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000	0	0,000
20 01 02 03 (i EU-delegationerne)	AD		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000	0	0,000
	AST		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000	0	0,000
Eksternt personale													
20 02 01 og 20 02 02 – Eksternt personale – i hovedsædet og i Kommissionens repræsentationskontorer	KA		0,000		0,000		0,000	2	0,210	2	0,210	2	0,210
	UNE		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000	0	0,000
20 02 03 – Eksternt personale – EU-delegationer	KA		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000	0	0,000
	LA		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000	0	0,000
	UNE		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000	0	0,000
	JMD		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000	0	0,000

Andre budgetposter relateret til menneskelige ressourcer (skal angives)	KA		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000	0	0,000
	UNE		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000	0	0,000
Subtotal HR – UDGIFTSOMRÅDE 7		0	0,000	0	0,000	0	0,000	3	0,404	3	0,404	3	0,404

Uden for UDGFITSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme		2024		2025		2026		2027		I ALT 2021-2027		I ALT 2028-2034		
		FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	
Stillinger i stillingsfortegnelsen (tjenestemænd og midlertidigt ansatte)														
01 01 01 01 indirekte forskning	AD		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000			
	AST		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000			
01 01 01 11 direkte forskning	AD		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000			
	AST		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000			
Andet (præciseres nærmere)	AD		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000			
	AST		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000			
Eksternt personale														
Eksternt personale finansieret over aktionsbevillinger	- i hovedsædet	KA		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
		UNE		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
	- I EU-delegationer	KA		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
		LA									0	0,000		
		UNE		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
		JMD									0	0,000		

01 01 01 01 indirekte forskning	KA		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
	UNE		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
01 01 01 12 direkte forskning	KA		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
	UNE		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
Andre budgetposter relateret til menneskelige ressourcer (<i>skal angives</i>)	KA		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
	UNE		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
Subtotal HR – uden for UDGIFTSOMRÅDE 7		0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000		
Menneskelige ressourcer i alt (alle FFR-udgiftsområder)		0	0,000	0	0,000	0	0,000	3	0,404	3	0,404	3	0,404

1.1.2 GD JRC

i mio. EUR (tre decimaler)

UDGIFTSOMRÅDE 7		2024		2025		2026		2027		I ALT 2021-2027		I ALT 2028-2034	
i den flerårige finansielle ramme		FTÆ	Bevillinger	FTÆ	Bevillinger	FTÆ	Bevillinger	FTÆ	Bevillinger	FTÆ	Bevillinger	FTÆ	Bevillinger
Stillinger i stillingsfortegnelsen (tjenestemænd og midlertidigt ansatte)													
20 01 02 01 – i hovedsædet og i Kommissionens repræsentationskontorer	AD		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
	AST		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
20 01 02 03 (i EU-delegationerne)	AD		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
	AST		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
Eksternt personale													
20 02 01 og 20 02 02 – Eksternt personale – i hovedsædet og Kommissionens repræsentationskontorer	KA		0,000		0,000		0,000		0,000		0,000		
	UNE		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
20 02 03 – Eksternt personale – EU-delegationer	KA		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
	LA		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
	UNE		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
	JMD		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
Andre budgetposter relateret til menneskelige ressourcer (skal angives)	KA		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
	UNE		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000	0	0,000
Subtotal HR –		0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000

UDGIFTSOMRÅDE 7													
-----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Uden for UDGIFTSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme		2024		2025		2026		2027		I ALT 2021-2027		I ALT 2028-2034		
		FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	
Stillinger i stillingsfortegnelsen (tjenestemænd og midlertidigt ansatte)														
01 01 01 01 indirekte forskning	AD		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000			
	AST		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000			
01 01 01 11 direkte forskning	AD		0,000		0,000		0,000	0,5	0,097	0,5	0,097	0,5	0,679	
	AST		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000			
Andet (præciseres nærmere)	AD		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000			
	AST		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000			
Eksternt personale														
Eksternt personale finansieret over aktionsbevillinger	- i hovedsædet	KA		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
		UNE		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
	- I EU-delegationer	KA		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
		LA		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
		UNE		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
		JMD									0	0,000		
01 01 01 01 indirekte forskning	KA		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000			
	UNE		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000			

01 01 01 12 direkte forskning	KA		0,000		0,000		0,000	1,5	0,158	1,5	0,158	1,5	1,103
	UNE		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
Other budget lines HR related (specify)	KA		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
	UNE		0,000		0,000		0,000		0,000	0	0,000		
Subtotal HR – uden for UDGIFTSOMRÅDE 7		0	0,000	0	0,000	0	0,000	2	0,255	2	0,255	2	1,782
Menneskelige ressourcer i alt (alle FFR-udgiftsområder)		0	0,000	0	0,000	0	0,000	2	0,255	2	0,255	2	1,782

1.1.3 I alt

UDGIFTSOMRÅDE 7		2024		2025		2026		2027		I ALT 2021-2027		I ALT 2028-2034	
i den flerårige finansielle ramme		FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger
Stillinger i stillingsfortegnelsen (tjenestemænd og midlertidigt ansatte)													
20 01 02 01 – i hovedsædet og i Kommissionens repræsentationskontorer	AD	0	0,000	0	0,000	0	0,000	1	0,194	1	0,194	1	1,358
	AST	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000		
20 01 02 03 (i EU-delegationerne)	AD	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000		
	AST	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000		
Eksternt personale													
20 02 01 og 20 02 02 – Eksternt personale – i hovedsædet og Kommissionens repræsentationskontorer	KA	0	0,000	0	0,000	0	0,000	2	0,210	2	0,210	2	1,470
	UNE	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000		
20 02 03 – Eksternt personale – EU-delegationer	KA	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000		
	LA	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000		
	UNE	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000		
	JMD	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000		
Andre budgetposter relateret til menneskelige ressourcer (skal angives)	KA	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000		
	UNE	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000		

Subtotal HR – UDGIFTSOMRÅDE 7		0	0,000	0	0,000	0	0,000	3	0,404	3	0,404	3	2,828	
Uden for UDGIFTSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme		2024		2025		2026		2027		I ALT 2021-2027		I ALT 2028-2034		
		FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	FT/Æ	Bevillinger	
Stillinger i stillingsfortegnelsen (tjenestemænd og midlertidigt ansatte)														
01 01 01 01 indirekte forskning	AD	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000			
	AST	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000			
01 01 01 11 direkte forskning	AD	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0,5	0,097	0,5	0,097	0,5	0,679	
	AST	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000			
Andet (præciseres nærmere)	AD	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000			
	AST	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000			
Eksternt personale														
Eksternt personale finansieret over aktionsbevillinger	- i hovedsædet	KA	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000		
		UNE	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000		
	– I EU-delegationer	KA	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000		
		LA	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000		
		UNE	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000		
		JMD	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000		
01 01 01 01 indirekte forskning	KA	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000			
	UNE	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000			

01 01 01 12 direkte forskning	KA	0	0,000	0	0,000	0	0,000	1,5	0,158	1,5	0,158	1,5	1,103
	UNE	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000		
Andre budgetposter relateret til menneskelige ressourcer (<i>skal angives</i>)	KA	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000		
	UNE	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000	0	0,000		
Subtotal HR – uden for UDGIFTSOMRÅDE 7		0	0,000	0	0,000	0	0,000	2	0,255	2	0,255	2	1,782
Menneskelige ressourcer i alt (alle FFR-udgiftsområder)		0	0,000	0	0,000	0	0,000	5	0,659	5	0,659	5	4,610

2. Andre administrationsudgifter

- ☐ Forslaget/initiativet medfører ikke anvendelse af administrationsbevillinger
- ☒ Forslaget/initiativet medfører anvendelse af administrationsbevillinger som anført herunder:

2.1. Finansieret over vedtaget budget

2.1.1 GD ENER

i mio. EUR (tre decimaler)

UDGIFTSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme	2024	2025	2026	2027	I ALT 2021-2027	I ALT 2028- 2034
I hovedsædet eller inden for EU's område:						
20 02 06 01 – Udgifter til tjenesterejser og repræsentation				0,018	0,018	0,126
20 02 06 02 – Udgifter til konferencer og møder					0,000	
20 02 06 03 – Udvalg					0,000	
20 02 06 04 – Undersøgelser og konsultationer					0,000	
20 04 – IT-udgifter (institutionelle) ¹					0,000	

1

Der kræves en udtalelse fra GD DIGIT – et IT-investeringsteam (se retningslinjerne for finansiering af IT, C(2020) 6126 final af 10.9.2020, s. 7).

Andre budgetposter ikke relateret til menneskelige ressourcer (<i>angives hvis relevant</i>)					0,000	
I EU-delegationer						
20 02 07 01 – Tjenesterejser, konferencer og repræsentation					0,000	
20 02 07 02 – Efteruddannelse					0,000	
20 03 05 – Infrastruktur og logistik					0,000	
Andre budgetposter ikke relateret til menneskelige ressourcer (<i>angives hvis relevant</i>)					0,000	
Subtotal Andet – UDGFITSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme	0,000	0,000	0,000	0,018	0,018	0,126

i mio. EUR (tre decimaler)

Uden for UDGFITSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme	2024	2025	2026	2027	I ALT 2021-2027	EFTER 2027
Udgifter til teknisk og administrativ bistand (<i>omfatter ikke</i> eksternt personale) finansieret over aktionsbevillinger (tidligere BA-poster):	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
- i hovedsædet					0,000	
- I EU-delegationer					0,000	
Andre forskningsrelaterede administrationsudgifter					0,000	
Policy IT expenditure on operational programmes ²					0,000	
Institutionelle IT-udgifter til operationelle programmer ³					0,000	
Andre budgetposter ikke relateret til menneskelige ressourcer (<i>angives hvis relevant</i>)					0,000	
Subtotal Andet – Uden for UDGFITSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	

2 Der kræves en udtalelse fra GD DIGIT – et IT-investeringsteam (se retningslinjerne for finansiering af IT, C(2020) 6126 final af 10.9.2020, s. 7).

3 Denne post omfatter lokale administrative systemer og bidrag til samfinansiering af institutionelle IT-systemer (se retningslinjerne for IT-finansiering, C(2020) 6126 final af 10.9.2020).

Andre administrative udgifter i alt (alle FFR-udgiftsområder)	0,000	0,000	0,000	0,018	0,018	0,126
---	-------	-------	-------	-------	-------	-------

2.1.3. I alt

UDGIFTSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme	2024	2025	2026	2027	I ALT 2021-2027	EFTER 2027
I hovedsædet eller inden for EU's område:						
20 02 06 01 – Udgifter til tjenesterejser og repræsentation	0,000	0,000	0,000	0,018	0,018	0,126
20 02 06 02 – Udgifter til konferencer og møder	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
20 02 06 03 – Udvalg	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
20 02 06 04 – Undersøgelser og konsultationer	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
20 04 – IT-udgifter (institutionelle) ⁴	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
Andre budgetposter ikke relateret til menneskelige ressourcer (<i>angives hvis relevant</i>)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
I EU-delegationer						
20 02 07 01 – Tjenesterejser, konferencer og repræsentation	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
20 02 07 02 – Efteruddannelse	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
20 03 05 – Infrastruktur og logistik	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
Andre budgetposter ikke relateret til menneskelige ressourcer (<i>angives hvis relevant</i>)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
Subtotal Andet – UDGIFTSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme	0,000	0,000	0,000	0,018	0,018	0,126

Uden for UDGIFTSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme	2024	2025	2026	2027	I ALT 2021-2027	EFTER 2027
Udgifter til teknisk og administrativ bistand (omfatter ikke eksternt personale) finansieret over aktionsbevillinger (tidligere BA-poster):	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
- i hovedsædet	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
- I EU-delegationer	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
Andre forskningsrelaterede administrationsudgifter	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
Policy IT expenditure on operational programmes ⁵	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
Institutionelle IT-udgifter til operationelle programmer ⁶	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
Andre budgetposter ikke relateret til menneskelige ressourcer (<i>angives hvis relevant</i>)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
Subtotal Andet – Uden for UDGIFTSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
Andre administrative udgifter i alt (alle FFR-udgiftsområder)	0,000	0,000	0,000	0,018	0,018	0,126

5 Der kræves en udtalelse fra GD DIGIT – et IT-investeringsteam (se retningslinjerne for finansiering af IT, C(2020) 6126 final af 10.9.2020, s. 7).

6 Denne post omfatter lokale administrative systemer og bidrag til samfinansiering af institutionelle IT-systemer (se retningslinjerne for IT-finansiering, C(2020) 6126 final af 10.9.2020).

3. Administrative omkostninger i alt (alle udgiftsområder i FFR)

3.1. Bevillinger fra vedtaget budget

3.1.1. GD ENER

i mio. EUR (tre decimaler)

Resumé	2024	2025	2026	2027	I ALT 2021- 2027	I ALT 2028- 2034
Udgiftsområde 7 – Menneskelige ressourcer	0,000	0,000	0,000	0,404	0,404	2,828
Udgiftsområde 7 – Andre administrationsudgifter	0,000	0,000	0,000	0,180	0,180	0,126
Subtotal udgiftsområde 7	0,000	0,000	0,000	0,584	0,584	2,954
Uden for udgiftsområde 7 – Menneskelige ressourcer	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Uden for udgiftsområde 7 – Andre administrationsudgifter	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotal andre udgiftsområder	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
UDGIFTSOMRÅDE 7 og Uden for UDGIFTSOMRÅDE 7 I ALT	0,000	0,000	0,000	0,584	0,584	2,954

3.1.2. GD JRC

Resumé	2024	2025	2026	2027	I ALT 2021- 2027	I ALT 2028- 2034
Udgiftsområde 7 – Menneskelige ressourcer	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Udgiftsområde 7 – Andre administrationsudgifter	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotal udgiftsområde 7	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Uden for udgiftsområde 7 – Menneskelige ressourcer	0,000	0,000	0,000	0,255	0,255	1,782
Uden for udgiftsområde 7 – Andre administrationsudgifter	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotal andre udgiftsområder	0,000	0,000	0,000	0,255	0,255	1,782
UDGIFTSOMRÅDE 7 og Uden for	0,000	0,000	0,000	0,255	0,255	1,782

UDGIFTSOMRÅDE 7 I ALT						
------------------------------	--	--	--	--	--	--

3.1.3. I ALT

Resumé	2024	2025	2026	2027	I ALT 2021- 2027	I ALT 2028- 2034
Udgiftsområde 7 – Menneskelige ressourcer	0,000	0,000	0,000	0,404	0,404	2,828
Udgiftsområde 7 – Andre administrationsudgifter	0,000	0,000	0,000	0,018	0,018	0,126
Subtotal udgiftsområde 7	0,000	0,000	0,000	0,422	0,422	2,954
Uden for udgiftsområde 7 – Menneskelige ressourcer	0,000	0,000	0,000	0,255	0,255	1,782
Uden for udgiftsområde 7 – Andre administrationsudgifter	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Subtotal andre udgiftsområder	0,000	0,000	0,000	0,255	0,255	1,782
UDGIFTSOMRÅDE 7 og Uden for UDGIFTSOMRÅDE 7 I ALT	0,000	0,000	0,000	0,677	0,677	4,736

De øvrige nødvendige administrationsbevillinger vil blive dækket ved hjælp af de bevillinger, som GD'et allerede har afsat til forvaltningen af aktionen, og/eller ved omfordeling, hvortil kommer de eventuelle yderligere bevillinger, som tildeles det ansvarlige GD i forbindelse med den årlige tildelingsprocedure under hensyntagen til de budgetmæssige begrænsninger.

4. Anvendte metoder til beregning af omkostningsoverslag

4.1. Menneskelige ressourcer

GD ENER har nøje vurderet de personaleressourcer, der er nødvendige for gennemførelsen af dette forslag, og foretaget en intern gennemgang for at fastslå, om nogle af de nye aktiviteter kunne dækkes gennem omfordeling inden for generaldirektoratet. Denne vurdering har bekræftet, at disse opgaver ikke kan absorberes gennem intern omfordeling uden at påvirke varetagelsen af eksisterende kerneprioriteter negativt, navnlig i betragtning af den allerede store arbejdsbyrde i forbindelse med gennemførelsen af reformen af elmarkedets udformning, pakken om europæiske net og den bredere digitaliseringsdagsorden i energisektoren. Forslaget kræver derfor målrettede yderligere ressourcer for at sikre en effektiv og rettidig gennemførelse. Denne vurdering konkluderede, at **intern omfordeling ikke er en brugbar mulighed**. Forslaget medfører en betydelig stigning i arbejdsbyrden, navnlig i forbindelse med krav 1-5 (se afsnit 1.5.1), uden nogen tilsvarende reduktion i de eksisterende aktiviteter. Samtidig kræver de opgaver, der er knyttet til forslaget, specialiseret teknisk ekspertise og vedvarende bidrag på langt sigt.

Det eksisterende personale arbejder allerede med fuld kapacitet og er overbelastet som følge af samtidige politiske prioriteter og energikrisen, hvilket giver meget begrænset mulighed for at påtage sig yderligere ansvarsområder. Midlertidige ordninger vil derfor ikke udgøre en troværdig eller holdbar løsning. I denne forbindelse kræver gennemførelsen af lovgivningsforslaget en målrettet styrkelse for at sikre, at GD ENER er tilstrækkeligt rustet til at håndtere de nye opgavers kompleksitet og kontinuitet.

For at støtte en effektiv gennemførelse af forslaget er det derfor nødvendigt at afsætte yderligere personale, nemlig én yderligere fuldtidsækvivalent for tjenestemænd til dataudvekslingsrammen, som vil udgøre en permanent langsigtet aktivitet, og to yderligere fuldtidsækvivalenter for kontraktansatte til at støtte udviklingen og forberedelsen af gennemførelsesretsakterne. Gennem disse stillinger vil GD ENER kunne opfylde de nye lovgivningsmæssige forpligtelser på en effektiv og holdbar måde.

GD JRC har foretaget en grundig vurdering af de yderligere personaleressourcer, der er nødvendige for dette forslag, og gennemført en intern gennemgang for at fastslå, om de nye aktiviteter kunne håndteres gennem intern omfordeling inden for generaldirektoratet, idet der også tages hensyn til eventuelle synergier med igangværende aktiviteter. For at gennemføre disse yderligere aktiviteter (med en indsats på to fuldtidsækvivalenter) vil **JRC omfordele sine interne ressourcer**.

Personalebehov til gennemførelse af forslaget (i årsværk):

	Internt omfordelt		Ekstraordinært personalebehov		
	I de implementerende GD'er*	Undtagelsesvis fra Kommissionens omfordelingspulje efter orientering fra Administrationsrådet**	Skal finansieres under udgiftsområde 7*** / Forskning	Skal finansieres over BA-posten	Skal finansieres af gebyrer
Stillinger i stillingsfortegnelsen	0,5 AD JRC	1 GD ENER		Ikke relevant	
Eksternt personale (KA, SNE og V)	1,5 KA GD JRC	2 KA GD ENER			

UDGIFTSSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme

NB: De gennemsnitlige omkostninger for hver personalekategori i hovedsædet kan ses på Budgpedia:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/financial-statement.aspx>

☒ Tjenestemænd og midlertidigt ansatte

Gennemførelsen af bestemmelserne om netafgifter, indikatorer for intelligente net, dataudveksling for elnettet og videreanvendelse af elnetdata til forsknings- og innovationsformål medfører en række nye opgaver for Kommissionen, som kræver ressourcer for at sikre en effektiv og rettidig gennemførelse. Disse opgaver er af tværgående karakter, idet de kombinerer energiregulering, digital politik, datastyring, cybersikkerhed og innovationsstøtte, og kræver løbende interaktion med en bred vifte af aktører på EU-plan og nationalt plan.

GD ENER

Tildelingen af **1 fuldtidsækvivalent som fastansat tjenestemand (AD)** i GD ENER er nødvendig for at sikre den langsigtede forvaltning, koordinering og myndighedstilsynet med den nye ramme, der er oprettet ved artikel 18a. Dette omfatter styring af gennemførelsen af rammen for udveksling af elnetdata, sikring af sammenhæng med Unionens bredere retlige ramme (herunder dataforordningen, forordningen om kunstig intelligens og cybersikkerhedslovgivningen), koordinering med ACER, ENTSO-E, EU DSO-enheden og medlemsstaterne samt tilsyn med opfølgningen på Kommissionens udtalelse om den koordinerede ordning.

Disse ressourcer vil vedrøre krav 1 og navnlig omfatte:

Processtyring og reguleringsmæssig koordinering

- Koordinering af den samlede gennemførelsesproces med ACER, ENTSO for elektricitet, EU DSO-enheden, TSO'er, DSO'er, medlemsstaterne og andre relevante interessenter
- varetagelse af udarbejdelsen af en udtalelse fra Kommissionen om den koordinerede ordning, der er meddelt i henhold til artikel 18a, stk. 5, herunder vurderingen af elementer vedrørende forvaltning, deltagelse, teknik, drift, gennemsigthed og cybersikkerhed
- sikring af initiativets sammenhæng med Unionens bredere ramme for elmarkeder, digitalisering, cybersikkerhed, databeskyttelse, AI og industripolitik.

Politisk og retlig opfølgning

- vurdering af de reguleringsmæssige konsekvenser af ACER's henstillinger og statusrapporter om indikatorer for intelligente net
- opfølgning på gennemførelsen af den frivillige ramme for udveksling af elnetdata, herunder hvordan der er taget hensyn til Kommissionens udtalelse
- koordinering med Kommissionens relevante tjenestegrene, navnlig om spørgsmål vedrørende datastyring, cybersikkerhed, AI og kritisk infrastruktur.

Inddragelse af interessenter og overvågning

- tilrettelæggelse og opfølgning på møder, ekspertworkshopper og målrettede høringer med TSO'er, DSO'er, ENTSO-E, EU DSO-enheden, ACER, industrien, forskningsaktører og andre interessenter.
- overvågning af fremskridtene med gennemførelsen og støtte til fremtidige ajourføringer af gennemførelsesrammen, hvor det er nødvendigt.

Disse opgaver er strukturelle og langsigtede, da de vedrører den løbende overvågning, videreudvikling og forvaltning af digitaliseringen af elnettene på EU-plan. De går ud over det nuværende omfang af GD ENER's aktiviteter, som ikke omfatter det operationelle tilsyn med en ramme på EU-plan for netdataudveksling og innovation. Det eksisterende personale er allerede fuldt beskæftiget med igangværende gennemførelse af lovgivning og politikudvikling og har ikke kapacitet til at påtage sig disse yderligere horisontale og koordineringsintensive ansvarsområder.

Dette vil også omfatte begrænset opfølgning på gennemførelsen vedrørende artikel 18b om intelligente målersystemer.

☒ Eksternt personale

GD ENER

To fuldtidsækvivalenter som midlertidigt kontraktansatte er nødvendige for at støtte forberedelsen, udarbejdelsen og vedtagelsen af **gennemførelsesretsakter** i henhold til artikel 61 (tarifmetode og indikatorer for intelligente net og videreanvendelse af data) vedrørende følgende krav:

- Krav 2: Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage gennemførelsesretsakter, der fastsætter retningslinjer med henblik på at muliggøre lovlig, sikker og kontrolleret videreanvendelse af elnetdata til forsknings- og innovationsformål i samfundets interesse, der understøtter driften og optimeringen af elsystemet i henhold til artikel 18a (artikel 61, stk. 5b). Dette omfatter teknisk og juridisk forberedelse, høring af interessenter, udarbejdelse og opfølgning på gennemførelsen. Denne opgave kræver anslået 0,5 fuldtidsækvivalenter fra GD ENER. Disse ressourcer vil navnlig dække forberedelse og udarbejdelse af samt styring af vedtagelsen af gennemførelsesretsakter i henhold til artikel 61, stk. 5a og 5b, herunder høring mellem tjenestegrene og høring af medlemsstaterne efter den relevante komitologiprocedure.
- Krav 3: Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter, der fastsætter retningslinjer for en harmoniseret metode for tariffer i henhold til artikel 18 (artikel 61, stk. 5a). Denne opgave kræver yderligere analyse-, regulerings- og koordineringskapacitet i GD ENER, herunder anslået én fuldtidsækvivalent til forberedelsen af gennemførelsesretsakter. Disse ressourcer vil navnlig dække politisk og retlig opfølgning.
- Krav 4: Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter om indikatorer for intelligente net i henhold til artikel 18a (artikel 61, stk. 5a). Denne opgave kræver yderligere analyse-, regulerings- og koordineringskapacitet i GD ENER, herunder anslået 0,5 fuldtidsækvivalenter til forberedelsen af gennemførelsesretsakter. Disse ressourcer vil navnlig dække politisk og retlig opfølgning.

Disse aktiviteter er i højere grad koncentreret i den indledende gennemførelsesfase og i forbindelse med periodiske ajourføringer af gennemførelsesrammen. De kræver betydelig analyse- og koordineringskapacitet over en afgrænset periode, men forventes ikke at kræve permanent styrkelse,

når den primære gennemførelsesramme er etableret.

Uden for UDGFITSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme

☒ Kun stillinger finansieret over forskningsbudgettet

GD JRC

GD JRC har foretaget en detaljeret vurdering af den tekniske og videnskabelige støtte, der er nødvendig for at gennemføre forslaget, og har gennemgået muligheden for intern omfordeling. Da der findes visse synergier med igangværende aktiviteter inden for digitalisering af energisystemet og cybersikkerhed, vil der til gennemførelsen af disse yderligere aktiviteter blive afsat 0,5 AD fuldtidsækvivalenter – omfordelt fra JRC's interne ressourcer – til støtte for udarbejdelsen af gennemførelsesretsakter. Dette omfatter teknisk input til forberedelsen af gennemførelsesretsakter i henhold til artikel 61, stk. 5b, bl.a. om datamodeller, ontologier, grænseflader, interoperabilitetsarkitekturer og tekniske specifikationer.

☒ Eksternt personale

JRC

GD JRC har foretaget en detaljeret vurdering af den tekniske og videnskabelige støtte, der er nødvendig for at gennemføre forslaget, og har gennemgået muligheden for intern omfordeling. Da der findes visse synergier med igangværende aktiviteter inden for digitalisering af energisystemet og cybersikkerhed, vil JRC med henblik på at gennemføre disse yderligere aktiviteter **omfordele sine interne ressourcer med en indsats på 1,5 midlertidigt kontraktansatte fuldtidsækvivalenter** til at yde teknisk og videnskabelig rådgivning til udviklingen af den frivillige sikre ramme for udveksling af eldata i henhold til artikel 18a, stk. 5. Dette omfatter fastlæggelse af retningslinjer for afprøvnings- og valideringstilgange samt væsentlige cybersikkerhedskrav.

Med hensyn til dataudvekslingsrammen vil JRC's støtte navnlig fokusere på:

- støtte til formuleringen af rettidige, politikrelevante anvendelsestilfælde vedrørende planlægning, drift og optimering af elnettet
- støtte til den frivillige sikre ramme for udveksling af elnetdata ved at stille metoder til uafhængig afprøvning, benchmarking og validering af innovative digitale værktøjer, der skal udvikles i henhold til artikel 18a, stk. 5, og som er relevante for drift og optimering af elnettet, til rådighed.

4.2. Andre administrationsudgifter

UDGFITSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme

GD for Energi: Omkostningerne til tjenesterejser og møder for hver stilling forventes at være ca. 6 000 EUR

pr. person pr. år.

Uden for UDGFITSOMRÅDE 7 i den flerårige finansielle ramme

